

Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis

C 76

Izdevums
latviešu valodā

Informācija un paziņojumi

52. sējums
2009. gada 31. marts

<u>Paziņojums Nr.</u>	Saturs	Lappuse
III <i>Sagatavošanā esoši tiesību akti</i>		
REGIONU KOMITEJA		
77. plenārā sesija 2008. gada 26. un 27. novembrī		
2009/C 76/01	Reģionu komitejas atzinums "Integrācijas politika un starpkultūru dialogs"	1
2009/C 76/02	Reģionu komitejas atzinums "Kopienas tiesiskais regulējums, ko piemēro Eiropas pētniecības infrastruktūrai (ERI) un "Pētniecības kopīga plānošana"	6
2009/C 76/03	Reģionu komitejas perspektīvas atzinums "Lisabonas izaugsmes un nodarbinātības stratēģija"	14
2009/C 76/04	Reģionu komitejas atzinums "Reģionu ieguldījums Eiropas mērķu sasniegšanā klimata pārmaiņu un enerģētikas jomā, īpašu uzmanību pievēršot pilsētas mēru paktam"	19
2009/C 76/05	Reģionu komitejas atzinums "Priekšlikums Padomes ieteikumam par brīvprātīgo jauniešu mobilitāti Eiropā"	23
2009/C 76/06	Reģionu komitejas atzinums "ES — globālais partneris attīstības jomā. Progresā paātrināšana Tūkstošgades attīstības mērķu īstenošanā"	30
2009/C 76/07	Reģionu komitejas atzinums "Kopēja migrācijas politika Eiropai"	34
2009/C 76/08	Reģionu komitejas atzinums "Piektais progresā ziņojums par ekonomisko un sociālo kohēziju"	38
2009/C 76/09	Reģionu komitejas atzinums "Rietumbalkāni. Eiropas perspektīvas stiprināšana"	42
2009/C 76/10	Reģionu komitejas atzinums "Vietējo un reģionālo pašvaldību līdzdalības pievienotā vērtība paplašināšanas procesā"	48

LV

Cena:
18 EUR

(Turpinājums nākamajā lappusē)

2009/C 76/11	Reģionu komitejas atzinums "Energoefektivitātes paaugstināšana ar informācijas un sakaru tehnoloģijām"	54
2009/C 76/12	Reģionu komitejas atzinums "Uzlabot prasmes 21. gadsimtam. programma eiropas sadarbībai skolu jomā"	58
2009/C 76/13	Reģionu komitejas rezolūcija par finanšu krīzi	63
2009/C 76/14	Reģionu komitejas rezolūcijas projekts par tematu "Reģionu komitejas prioritātes 2009. gadam, pamatojoties uz Eiropas Komisijas Likumdošanas un darba programmu"	66

III

(Sagatavošanā esoši tiesību akti)

REĢIONU KOMITEJA

77. PLENĀRĀ SESIJA 2008. GADA 26. UN 27. NOVEMBRIĒ

Reģionu komitejas atzinums “Integrācijas politika un starpkultūru dialogs”

(2009/C 76/01)

REĢIONU KOMITEJA

- uzskata, ka starpkultūru dialogs ir nozīmīgs instruments, kas veicina izpratni par kultūras daudzveidību, stiprina un vieno iedzīvotājus daudzvalodu un daudz kultūru Eiropā;
- pauž pārliecību, ka dialogs starp dažādu reliģiju un pasaules uzskatu pārstāvjiem ir viens no nozīmīgākajiem ilgtspējīga starpkultūru dialoga instrumentiem;
- tādejādi aicina Eiropas Parlamentu sekmēt Eiropas starpkultūru dialoga hartu un rosina Eiropas Komisiju un dalībvalstis organizēt pastāvīgu Eiropas starpkultūru dialoga platformu, iesaistot vietējās un reģionālās pašvaldības, lai pirmām kārtām pilsētās un reģionos attīstītu sistemātisku dialogu;
- uzskata, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir svarīga nozīme starpkultūru dialoga veicināšanā;
- uzskata, ka vietējām pašvaldībām vajadzētu iedibināt atklātu dialogu ar atsevišķām sabiedrības grupām vai kopienām un veicināt un atbalstīt to savstarpējo saziņu, rīkot sanāksmes un izglītot iedzīvotājus ar lekciju, festivālu, izstāžu un citu pasākumu palīdzību;
- norāda, ka daudzās dalībvalstīs reģionālās un vietējās pašvaldības ir atbildīgas par tiesību aktiem iekļaušanas politikas jomā un to īstenošanu, un tādejādi tām ir galvenā nozīme imigrantu integrēšanas procesā;
- uzskata, ka starpkultūru dialogs ir sekmīgas integrācijas priekšnoteikums. Tā kā vietējās un reģionālās pašvaldības darbojas iedzīvotājiem vistuvākajā līmenī, tās spēj sekmēt savstarpēju atzišanu un aktīvāku līdzdalību starpkultūru dialogā.

Ziņotājs: Milan BELICA kgs (SK/PPE) Nitra pašpārvaldes reģiona priekšsēdētājs

Atsauces dokuments

Prezidentvalsts Francijas iesniegtais atzinuma pieprasījums "Integrācijas politika un starpkultūru dialogs: vietējo un reģionālo pašvaldību nozīme"

I. POLITISKIE IETEIKUMI

REĢIONU KOMITEJA

Starpkultūru dialoga princips

1. uzskata, ka cieņa pret kultūras daudzveidību un tās sekmēšana ir Eiropas integrācijas procesa pamatprincips. Starpkultūru dialogs ir nozīmīgs instruments, kas veicina izpratni par kultūras daudzveidību, stiprina un vieno iedzīvotājus daudzvalodu un daudz kultūru Eiropā;

2. uzsver, ka ar starpkultūru dialoga koncepta, kā arī sociālās un teritoriālās kohēzijas palīdzību var nostiprināt privātās, sociālās un pilsoniskās dzīves pamatvērtības, piemēram, solidaritāti, atbildību, iecietību, cieņu, tradicionālās vērtības, virzību uz sociālo progresu un izpratni par sociālo un kultūras daudzveidību. Turklāt starpkultūru dialogs var veicināt dažādām kultūras vidēm piederošu indivīdu un grupu savstarpējo saziņu un solidaritāti;

3. norāda, ka vienlīdzīga piekļuve kultūras iespējām un kultūras izpausmes brīvība ir Eiropas vērtību kopuma būtiskas iezīmes un starpkultūru dialoga un integrācijas priekšnoteikumi;

4. uzsver, ka starpkultūru dialoga efektīvas veicināšanas nolūkā ir jāsadarbjas vietējā un reģionālā līmenī, iesaistot šā līmeņa lēmumu pieņēmējus, sociālos partnerus, izglītības un apmācības iestādes, NVO, jauniešu, sporta un kultūras organizācijas un imigrantus pārstāvošas struktūras, kā arī citus nozīmīgus partnerus, kas darbojas iedzīvotājiem tuvā līmenī. Reliģiskās apvienības ir nozīmīgi dialoga partneri, kas palīdz veidot apziņu, ka ir vajadzīga savstarpēja izpratne un iecietība, ja vien tās patiešām veic minēto darbu;

5. pauž pārliecību, ka dialogs starp dažādu reliģiju un pasaules uzskatu pārstāvjiem ir viens no nozīmīgākajiem ilgtspējīga starpkultūru dialoga instrumentiem. Dažādus reliģiskus uzskatus pārstāvošām organizācijām mūsdienu sabiedrībā bieži vien ir būtiska nozīme, un vietējā un reģionālajā līmenī valsts varas un reliģiskās iestādes var kopīgi izstrādāt darba metodes, lai veicinātu savstarpējo sapratni un tādējādi stiprinātu starpkultūru dialogu. Vietējā un reģionālajā līmenī izstrādāto metožu un pasākumu atbalstīšana ir vēl viena iespēja sekmēt savstarpējas sapratnes principu;

6. tādēļ aicina Eiropas Parlamentu sekmēt Eiropas starpkultūru dialoga hartu un rosina Eiropas Komisiju un dalībvalstis organizēt pastāvīgu Eiropas starpkultūru dialoga platformu, iesaistot vietējās un reģionālās pašvaldības, lai attīstītu sistemātisku dialogu pirmām kārtām pilsētās un reģionos;

Vietējo un reģionālo pašvaldību nozīme starpkultūru dialogā

7. uzskata, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir svarīga nozīme starpkultūru dialoga veicināšanā. Tās lielā mērā ir atbildīgas par kultūras daudzveidības veicināšanu un atbalstīšanu. Pašvaldībām ir būtiska loma ar starpkultūru dialogu saistītās paraugprakses izplatīšanā un piemērošanā, kā arī pieredzes apmaiņā, it īpaši, koordinējot daudzdimensiju vietējus un reģionālus tīklus, kuros iesaistītas visas nozīmīgākās puses;

8. uzskata, ka vietējās un reģionālās pašvaldības varētu izmantot savas iespējas, lai palielinātu izpratni par sarežģīto pašreizējo situāciju un dažādu kultūras identitāšu un konfesiju līdzaspastāvēšanu. Tādēļ pašvaldībām ir svarīgi patiesi izprast atsevišķu grupu īpatnības, to pasākumus un ietekmi sabiedrībā. Šā iemesla dēļ ir iespēju robežās ir jāapzina visas starpkultūru dialogā ieinteresētās puses un tās jāiesaista atbilstošās struktūrās tiešai un intensīvai sadarbībai ar attiecīgajām vietējām un reģionālajām pašvaldībām;

9. norāda, ka daudzas starpkultūru iniciatīvas tiek vadītas vietējā un/vai reģionālajā līmenī. Tā kā vietējās un reģionālās pašvaldības darbojas iedzīvotājiem vistuvākajā līmenī, tām ir stratēģiski labas iespējas sadarbībā ar citām vietējā līmeņa iesaistītajām pusēm ņemt vērā to teritorijās esošo dažādo kultūras grupu īpašās vajadzības un prasības un veicināt aktīvāku starpkultūru dialogu;

10. uzskata, ka vietējām pašvaldībām vajadzētu veidot atklātu dialogu ar atsevišķām sabiedrības grupām vai kopienām un veicināt un atbalstīt to savstarpējo saziņu, rīkot sanāksmes un izglītot iedzīvotājus ar lekciju, festivālu, izstāžu un citu pasākumu palīdzību. Vietējām un reģionālajām pašvaldībām jārosina atklāts dialogs, kurā tās iesaistītos kā objektīvi dalībnieki, un jāciens individuālu un grupu brīvību un jāievēro to tiesības; visbeidzot, vietējās un reģionālās pašvaldības šajā procesā darbotos tikai kā starpnieki, kas varētu sniegt konsultācijas (informācija, projekti);

11. uzskata, ka imigrantiem jābūt iespējai piedalīties vietējās, reģionālās varas un Eiropas Parlamenta vēlēšanās;

12. tāpēc aicina attiecīgās iestādes un politiskās grupas sekmēt imigrantu līdzdalību, lai veicinātu viņu integrēšanos sabiedrībā;

Starpkultūru dialogs kā integrācijas politikas priekšnoteikums

13. uzskata, ka starpkultūru dialogs ir sekmīgas integrācijas priekšnoteikums. Tā kā vietējās un reģionālās pašvaldības darbojas iedzīvotājiem vistuvākajā līmenī, tās spēj sekmēt savstarpēju atzišanu un aktīvāku līdzdalību starpkultūru dialogā;

14. iesaka Eiropas Savienības līmenī atbilstīgi ES pilnvarām nodrošināt precīzu sistēmu un priekšnoteikumus sekmīgas integrācijas veicināšanai, vienlaikus tomēr atzīstot, ka imigrācijas un integrācijas politika ir valstu kompetencē un ir jāievēro subsidaritātes princips;

15. norāda uz nepieciešamību izveidot un atbalstīt pārvaldības struktūras (vienas pieturas aģentūras), kas risinātu praktiskus jautājumus, ar kuriem saskaras imigranti (līdztekus parastajām birokrātiskajām problēmām), un kas spētu sniegt nodevīgu informāciju, īpaši — nesen ieceļojušajiem;

16. norāda, ka daudzās dalībvalstīs reģionālās un vietējās pašvaldības ir atbildīgas par tiesību aktiem integrācijas politikas jomā un to īstenošanu, un tādējādi tām ir galvenā nozīme imigrantu integrēšanas procesā. Izstrādājot kopīgus Eiropas pamatnoteikumus, saskaņā ar 14. punktu ir jāņem vērā atšķirības valstu sistēmās, kā arī katras dalībvalsts ģeogrāfiskais stāvoklis, pastāvošās tradīcijas, vēsturiskās un kultūras īpatnības. Tas arī nozīmē, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām būtu jāpiemēro integrācijas modelis, ņemot vērā vietējo apstākļu īpatnības;

17. uzsver, ka vietējās un reģionālās pašvaldības bieži vien ir iesaistītas integrācijas politikas dažādu aspektu efektivitātes novērtēšanā, jo īpaši, pildot savus pienākumus minētajā jomā;

18. aicina piešķirt atbilstīgus resursus, lai vietējā un reģionālā līmenī īstenotu integrācijas pasākumus, vienlaikus izmantojot esošo programmu piedāvātās iespējas. Jāsniedz atbalsts vietējām un reģionālajām pašvaldībām iekļaušanas procesa pārvaldībā, nodrošinot informāciju tām un piešķirot finansējumu, kā arī attīstot paraugpraksi. Tādēļ ierosināts izstrādāt vadlīnijas un īstenot pasākumus, kas ļauj finansēt vietējā un reģionālā līmeņa projektus un pasākumus, kuru mērķis ir imigrantu integrēšana;

19. norāda uz lielo imigrācijas apjomu Eiropas Savienībā. Tādēļ kultūras jomā ir jāpastiprina sadarbība un dialogs, lai kultūras atšķirības kļūtu nevis par nesaskaņu cēloni, bet gan attīstības veicināšanas instrumentu, kas palielina iecietību un apvieno tautas daudz kultūru Eiropā, pamatojoties uz savstarpēju cieņu un solidaritāti;

20. aicina pastiprināt centienus, lai izstrādātu kopīgu Eiropas politiku nelegālās imigrācijas pārvaldībai. Daudzi nelegālās imigrācijas tiesiskie aspekti neietilpst vietējo pašvaldību kompe-

tencē, savukārt šīs parādības sociālās sekas pirmām kārtām izpaužas tieši vietējā un reģionālā līmenī. Jāmeklē risinājumi un jāpieliek pūles, lai, izstrādājot kopīgas politikas minētajā jomā, konsultētos ar reģionālā un vietējā līmeņa iestādēm un risinātu ar nelegālo imigrāciju saistītās problēmas starpkultūru dialoga ietvaros;

21. uzskata, ka migrācijas politikas jautājumos reģionālajām un vietējām pašvaldībām ir īpaša loma, jo daudzus pakalpojumus, kam ir liela nozīme sekmīgas integrācijas veicināšanā, piemēram, mājokļus, veselības aprūpi, izglītību, apmācības programmas kvalifikāciju un valodu jomā utt. nodrošina tieši vietējās un reģionālās pašvaldības, kuras tādējādi ir pirmās, ko skar problēmas minētajās jomās;

22. norāda, ka integrācijas process dažkārt ilgst vairāku paaudžu garumā, it īpaši vietējā līmenī. Tādēļ uzskata, ka vietējo un reģionālo pašvaldību ļoti svarīgs uzdevums ir nodrošināt efektīvu integrāciju strukturālā, sociālā, ekonomiskā un kultūras ziņā, turklāt obligāts priekšnoteikums ir nodrošināt, lai netiktu pieļauta imigrantu diskriminācija, un viņiem būtu tiesības un piekļuve resursiem, nodarbinātības iespējām un pakalpojumiem, un tādējādi iespēja pilnībā iekļauties Eiropas sabiedrībā. Būtiska ir piekļuve tradicionālajam darba tirgum — jautājums, par kuru ir atbildīgas dalībvalstis;

23. iesaka apsvērt iespēju katrā dalībvalstī izveidot vietējo un reģionālo pašvaldību tīklu, lai pastiprinātu sadarbību un tādējādi efektīvi pārvaldītu migrācijas plūsmas un plānveidīgi iekļautu imigrantus ar attiecīgo pašvaldību atbalstu vietēja līmeņa projektu palīdzību;

24. norāda, ka 2008. gads ir Eiropas Starpkultūru dialoga gads, kas, veicinot dažādu kultūru izpratni, ir būtisks impulss imigrantu integrācijai. Komisijai vajadzētu apsvērt, vai ikgadēja Eiropas integrācijas un kultūru tolerances diena varētu sekmēt informētību un veicināt izpratni par bagātināšanos, ko sniedz kultūru daudzveidību;

Atbalsts mājokļu politikai kā iekļaušanas procesa sastāvdaļa

25. iesaka radīt apstākļus imigrantu ģimeņu iekļaušanai vietējo iedzīvotāju ģimeņu sabiedriskajā dzīvē, īstenojot integrētas programmas, kas izstrādātas ar imigrantu līdzdalību un kurās ir paredzēta ēku un pilsētu rajonu atjaunošana, vides kvalitātes uzlabošana, sociālās atstumtības apkarošana. Norāda uz nepieciešamību turpināt pētījumus, lai apkopotu visās dalībvalstīs pēdējos gados gūto pieredzi jautājumā par mājokļu nodrošināšanas iespējām, tostarp imigrantiem, īpašu uzmanību pievēršot programmām, kurās ir paredzēts atjaunot rajonus, kuros ir liels iedzīvotāju migrantu skaits;

26. aicina vietējās un reģionālās pašvaldības izmantot esošās ES finansējuma iespējas, lai migrantiem, patvēruma meklētājiem un bēgļiem atvieglotu iekārtošanos darbā, piekļuvi sociālajiem, veselības aprūpes un mājokļu pakalpojumiem. Pašvaldībām būtu jā rūpējas par sabiedrisko pakalpojumu kvalitāti un kvantitāti, kā arī izglītības un apmācības programmām un dzīves kvalitāti pilsētās, nodrošinot efektīvu pilsētu plānojumu un atbilstošu mājokļu politiku un īstenojot efektīvas pilsētu degradēto zonu atjaunošanas programmas, lai novērstu situācijas pasliktināšanos pilsētu teritorijās;

Kvalifikācija un nodarbinātība kā integrāciju veicinošs faktors

27. vērš uzmanību uz faktu, ka gadījumā, ja trūkst projektu uzņemšanas un iekļaušanas jomā, kā arī stabilas nodarbinātības iespēju, imigranti var kļūt par ekspluatācijas un noziedzības upuriem, apzināti vai piespiedu kārtā piedalīties noziedzīgās darbībās, kas savukārt var negatīvi ietekmēt drošību un sociālo kohēziju;

28. ierosina, ka dalībvalstīm, sadarbībā ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām, ekonomiskajiem un sociālajiem partneriem vajadzētu censties atbilstīgi dalībvalstu kompetencei uzlabot imigrantu piekļuvi nodarbinātības iespējām un novērst diskrimināciju darba tirgū. Dalībvalstīm ir jāinformē imigranti par iespējām un jārosina sagatavoties darba tirgum, īstenojot īpašas tālākizglītības programmas;

Daudzvalodība un svešvalodu apmācība kā starpkultūru dialoga sekmēšanas līdzeklis

29. uzskata, ka piederības sajūta veidojas jau skolā, un uzņemšanas un iekļaušanas programmas var attīstīt kā visu dalībvalstīs pastāvošo pirmsskolas, skolu un augstskolu sistēmu sastāvdaļu;

30. uzskata, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām būtu jāuzsver izglītības kā nozīmīga instrumenta, ar kura palīdzību var palielināt izpratni par daudzveidību, nozīmi un svarīgums;

31. aicina lielāku uzmanību veltīt imigrantu kultūras, valodu un intelektuālajam potenciālam, kam no Eiropas Savienības attīstības viedokļa ir liela nozīme globalizācijas apstākļos;

32. uzsver nepieciešamību atbalstīt izglītības procesu, kurā liela uzmanība ir veltīta savstarpējās sapratnes veicināšanai. Šādu saskaņu var panākt, pielāgojot skolu programmas, lai atspoguļotu ES daudz kultūru vidi un starpkultūru dialoga aktīvas atbalstīšanas principu;

33. īpaši uzsver nepieciešamību jau pirmsskolas vecumā sākt mācīt svešvalodas un attīstīt izpratni par kultūru daudzveidību. Komiteja atzīst, ka ir svarīgi labi apgūt uzņēmējas valsts un attiecīgā reģiona valodu; tādēļ ierosina izstrādāt atbilstošus atbalsta pasākumus, lai veicinātu izglītības iespējas gan skolā, gan ārpus mācību iestādēm dažāda vecuma imigrantu grupām;

34. atbalsta nepieciešamību rosināt reliģisko kopienu, apvienību un citu ar kultūru saistīto dalībnieku dialogu. Eiropas Savienības iedzīvotājiem ir nepieciešamas plašākas zināšanas un dziļāka izpratne gan par ES dalībvalstīm, gan trešām valstīm, to vēsturi un kultūru. Imigrantiem, kā arī vietējiem iedzīvotājiem jānodrošina iespējas Eiropas jautājumos iegūt izglītību ar pozitīvu ievirzi, proti, jāvērs uzmanība kopīgām vērtībām un kopīgai vēsturei, kultūru mijiedarbībai, līdzīgām sociālajām un politiskajām tiesībām un pienākumiem;

35. ierosina vietējām un reģionālajām pašvaldībām apņemt savus darbiniekus un citu sabiedrisko pakalpojumu nodrošinātāju vidū veicināt izpratni par dažādām kultūrām un sekmēt migrantu/mazākumtautību proporcionālu pārstāvību šo institūciju personālsastāvā;

36. uzskata, ka vietējās un reģionālās pašvaldības var sniegt būtisku ieguldījumu, lai attīstītu vidi citu valstu studentiem, proti, neskatoties uz uzturēšanās īslaicīgumu, viņiem dodot iespēju izveidot saikni ar pilsētu, kurā viņi studē;

Sadarbības ar plašsaziņas līdzekļiem stiprināšana

37. aicina vietējās un reģionālās pašvaldības ciešā sadarbībā ar vietējiem plašsaziņas līdzekļiem un kultūras intereses pārstāvošām organizācijām un apvienībām īstenot aktīvas informācijas kampaņas attiecīgajā līmenī, īpašu uzmanību veltot nelabvēlīgā stāvoklī esošām grupām un tādējādi nodrošinot pieejamo iespēju maksimālu izmantošanu;

38. norāda uz vietējo plašsaziņas līdzekļu svarīgo nozīmi, lai pēc iespējas objektīvi informētu par reālo stāvokli Eiropas daudz kultūru sabiedrībā un tādējādi, no vienas puses, uzlabotu vietējo iedzīvotāju pielāgošanās spējas (izpratnes un zināšanu par dažādām kultūrām uzlabošana, migrācijas akceptēšana) un, no otras puses, rosinātu migrantus iekļauties vietējā sabiedrībā, cienīt uzņēmējvalsts un citu Eiropas Savienības valstu kultūru, tradīcijas, paradumus, valodu;

39. ierosina ar decentralizētu pasākumu palīdzību piesaistīt vietējo un reģionālo ieinteresēto pušu uzmanību un sekmēt attiecīgas informācijas izplatīšanu reģionālajos plašsaziņas līdzekļos. Vietējām un reģionālajām pašvaldībām būtu jāuzsver plašsaziņas līdzekļu nepārprotamā nozīme līdztiesības un savstarpējās sapratnes veicināšanā un jāturpina radīt apstākļi kultūru dialoga sekmēšanai;

40. atzīmē nepieciešamību veicināt starpkultūru dialogam veltītu jaunu telpu (e-vidē, kafējnīcas, pasākumi parkos vai laukumos) izveidi un ierosina atbalstīt tādas pasākumus kā debates pilsētās, dialogi, valodu apmācība, naturalizācijas kursi, nodarbinātības programmas, kursi vienlīdzīgu iespēju jomā, diskriminācijas novēršanas programmas utt., kā arī norāda uz nepieciešamību vietējā līmenī nodrošināt sistemātisku pieredzes un jaunu ideju apmaiņu un analīzi, tostarp pieredzes apmaiņu par sekmīgiem vai neveiksmīgiem pasākumiem.

II. PIELIKUMS**Ad 6**

Eiropas Padomes un Eiropas Komisijas programma "Starpkultūru pilsētas" ir Eiropas pilsētu tīkls starpkultūru dialoga veicināšanai. Tīkla mērķis ir sekmēt pieredzes un paraugprakses apmaiņu starp dalībniekiem vairākās jomās, piemēram, nodarbinātība, valodas, izglītība, kultūra, plašsaziņas līdzekļi u.c.

Ad 23

Dalībvalstīs, kurās ar vietējo komisiju palīdzību šāds pakalpojumu tīkls jau ir izmēģināts, ir paātrinājies patvēruma pieprasījumu izskatīšana un ir uzlabojusies patvēruma meklētāju dzīves apstākļi. Tas ir sekmējis viņu iekļaušanu vietējā sabiedrībā, turklāt ievērojami ir uzlabojusies drošība un dzīves kvalitāte.

Arco Latino asociācija ierosina veicināt Eiropas līmeņa tīklu un apvienību darbību, lai izmantotu reģionu sadarbības priekšrocības un koordinētu dalībvalstu, kas saskaras ar līdzīgām problēmām imigrācijas jomā, pasākumus. Tikai šāda veida sadarbība dos iespēju veicināt saskaņotus pasākumus līdzattīstības jomā, tādējādi sekmējot izcelsmes valstu attīstību.

Ad 28

Sociālās ekonomikas reģionu un pilsētu tīkls (*REVES*) ir sācis iesaistīt imigrantus savā darbā, un šīs sadarbības rezultāti ir ļoti pozitīvi. Minētā tīkla locekļi īsteno vairākas iniciatīvas, lai veicinātu starpkultūru dialogu un līdzdalību iekļaušanas procesa norisēs. Trešo valstu iedzīvotāji vai citi indivīdi, kurus var uzskatīt par migrantiem, daļēji ir iesaistīti ne tikai šo iniciatīvu (kas joprojām turpinās) īstenošanā, bet arī plānošanā. Tiek izmēģinātas jaunas telpas, kuru mērķis ir līdzdalības un starpkultūru dialoga veicināšana, tostarp a) kafejnīcas kā vecāka gadagājuma migrantu

tikšanās vietas, b) starpkultūru dialoga veicināšanas pasākumi sabiedrisko parkos, tostarp darbs ar dažādām jauniešu grupām, kas brīvo laiku pavada parkos, c) pasākumi migrantu spēju un kvalifikācijas uzlabošanai (pamatojoties uz "*Extracompetenze*" projektu), d) tādu pasākumu organizēšana skolās, kas pulcē dažādu tautību vecākus vai e) sociālās ekonomikas uzņēmumi (piemēram, kooperatīvi), ko izveido migranti un vietējie iedzīvotāji.

Ad 30

Regina radio ir izveidojusi *Dvojičky* (Dvīņi) projektu, proti, tās žurnālisti meklē kopīgas iezīmes un salīdzina Slovērijas un citu ES dalībvalstu vēstures datus vai tradīcijas.

Ad 32

Slovākijā pakāpeniski veidojas visu Eiropu aptverošas kultūras tradīcijas, piemēram, "Kaimiņu diena" vai "Mūzikas svētki".

Eiropas Komisijas Attīstības ģenerāldirektorāts ir uzsācis iniciatīvu un ES iestāžu darbinieki kā tās pārstāvji Šūmaņa dienā 9. maijā apmeklēja savas bijušās skolas.

Ad 33

Jaunieši un bērni jau agrā vecumā jārosina apgūt jaunas valodas. Valodas mācīties jāsāk pēc iespējas agrāk, jo tas veicina to ātrāku un labāku apguvi. Pamatskolā un vidusskolā valodu apguve jāpadziļina. Pamatskolas izglītības procesā jāpalielina iespējas sazināties svešvalodā, savukārt vidusskolā jānodrošina lielākas iespējas apgūt trešo valodu. Augstskolās jānodrošina iespējas pilnveidot vai papildināt valodu zināšanas, un tādēļ ir jāpaplašina mūžizglītības programmu darbības joma, tādējādi veicinot studentu un darba ņēmēju mobilitāti.

Briselē, 2008. gada 26. novembrī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs
Luc VAN DEN BRANDE

Reģionu komitejas atzinums “Kopienas tiesiskais regulējums, ko piemēro Eiropas pētniecības infrastruktūrai (ERI)” un “Pētniecības kopīga plānošana”

(2009/C 76/02)

REĢIONU KOMITEJA

- uzskata, ka reģioniem un vietējām pašvaldībām ir izšķirīga nozīme Eiropas pētniecības telpas (ERA) darbībā, ņemot vērā, ka tie īsteno politiku iedzīvotājiem tuvākajā līmenī, kā arī ir pietuvināti ar minēto politiku saistīto pārstāvju reālajai situācijai;
- atbalsta Kopienas tiesiskā regulējuma izstrādes uzsākšanu, ko pieprasījušas dalībvalstis un kura mērķis ir sekmēt izcilības infrastruktūru efektīvu izveidi Eiropā, ar ko veicina pētniecību un palielina Eiropas konkurētspēju attiecībā pret trešām valstīm;
- lai nodrošinātu pētniecības infrastruktūras starptautisku raksturu, iesaka gadījumos, kad ERI dalībnieki ir reģioni, tiem jābūt vismaz trīs dažādu dalībvalstu reģioniem, neatkarīgi no pārējo ERI dalībnieku izcelsmes;
- aicina jo īpaši ņemt vērā ETSG kā alternatīvu juridisku instrumentu Eiropas mēroga pētniecības infrastruktūru izveidei. Šajā sakarā Padomes jaunās regulas 5. un 9. apsvēruma formulējumam vajadzētu būt skaidrākām;
- atzīmē reģionālo un vietējo pašvaldību svarīgo nozīmi kopīgo pētniecības programmu izstrādē, jo tās vistiešāk saskaras ar īpašajiem vietējiem apstākļiem gan zinātnisko tehnoloģiju, gan uzņēmējdarbības jomā, un līdz ar to arī pārzina sadarbības nosacījumus stratēģiskajās jomās;
- svarīga nozīme ir palielināt reģionālo un vietējo ietekmi ar pētniecības decentralizētu infrastruktūru starpniecību, kā arī ERI apzināties iespējamo atbalstu, ko tām nodrošinās Eiropas infrastruktūru virtuālā tīkla izveide.

Ziņotājs: Iñaki AGUIRRE ARIZMENDI kgs (ES/ALDE), Basku autonomās pašvaldības ārējo lietu ģenerālsēkretārs

Atsauces dokumenti

Priekšlikums Padomes Regulai par Kopienas tiesisko regulējumu, ko piemēro Eiropas pētniecības infrastruktūrai (ERI)

COM(2008) 467 galīgā redakcija — 2008/0148 (CNS)

Paziņojums "Sadarbība kopīgu problēmu efektīvākai risināšanai"

COM(2008) 468 galīgā redakcija

I. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

1. uzskata, ka reģioniem un vietējām pašvaldībām ir izšķirīga nozīme Eiropas pētniecības telpas (ERI) izveidē, ņemot vērā, ka tie īsteno politiku iedzīvotājiem tuvākajā līmenī, kā arī ir pietuvināti ar minēto politiku saistīto pārstāvju reālajai situācijai. Tādēļ Komiteja atbalsta ideju, ka reģioniem jāpiešķir lielāka stratēģiskā nozīme tādu iniciatīvu īstenošanā, ar ko paredz stiprināt un paplašināt ERI, jo īpaši saistībā ar iniciatīvām nozīmīgu pētniecības iestāžu izveidei inovatīvos reģionos un sadarbības sekmēšanas pasākumiem pētniecības jomā;

2. atzinīgi vērtē abas minētās iniciatīvas un atzīmē, ka tās uzskatāmas par būtisku ieguldījumu ERI pilnveidošanā un paplašināšanā. Šajā sakarā Komiteja savā atzinumā "Eiropas pētniecības telpa — jaunas perspektīvas" ⁽¹⁾ jau atzīmēja nepieciešamību īstenot pasākumus ERI izveides procesa paātrināšanai, kas būtu solis uz priekšu, lai padarītu Eiropas ekonomiku par viskonkurētspējīgāko ekonomiku pasaulē;

3. uzskata, ka reģioni un vietējās pašvaldības jāuzskata par būtiskākajām teritoriālās un ekonomiskās pārvaldības struktūrām, un atzīmē Eiropas reģionu un pašvaldību izšķirīgo nozīmi jaunās Lisabonas stratēģijas īstenošanā, lai, izmantojot uz inovācijām vērstu stratēģiju, sekmētu Eiropas ekonomikas konkurētspēju;

4. atzīmē katra Eiropas reģiona īpašās raksturiezīmes gan uzņēmējdarbības struktūras, gan pieredzes un specializācijas aspektā. Aicina vērst uzmanību uz nepieciešamību ņemt vērā minētās īpašās raksturiezīmes, veidojot saikni starp reģioniem un īstenojot tiem piemērojamos pasākumus vispārējās konkurētspējas palielināšanai. Šajā sakarā jānodrošina, lai tādas specifiskās īpašības kā atsevišķu reģionu nošķirtība nav iemesls noraidošai attieksmei, kad tiek iesniegts pieteikums par ERI izveidi. Tāpēc būtu jāizstrādā pasākumi, lai nomaļajiem reģioniem nodrošinātu iespēju piekļūt šim infrastruktūru virtuālajam tīklam;

5. aicina dalībvalstis inovācijas politikas izstrādē pieņemt ar reģioniem saskaņotus un kopīgus lēmumus, gan arī metodes un instrumentus minētās politikas sekmēšanai, lai iegūtie rezultāti atbilstu arī vietējā un reģionālā līmeņa aktuālajām vajadzībām;

6. atbalsta Konkurētspējas padomes secinājumus ⁽²⁾ par ERI pārvaldības uzlabošanu, kuri balstīti uz redzējumu ilgtermiņā un kuru izstrādē piedalījās Komisija, dalībvalstis, kā arī interešu grupas un iedzīvotāji. Šajā sakarā Komiteja atbalsta priekšlikumu jau sākotnējā izstrādes posmā iesaistīt ERI pārvaldībā visas attiecīgās puses, jo īpaši zinātnieku aprindas, ievērojot subsidiaritātes principu un izveidojot saikni ar citām politikām, proti, izglītības, inovācijas un kohēzijas politiku;

7. aicina Eiropas Komisiju un dalībvalstis pieņemt nepieciešamos pasākumus, kas ļautu efektīvi un pilnībā iesaistīt reģionālās un vietējās pašvaldības minēto divu iniciatīvu pārvaldībā;

Kopienas tiesiskais regulējums, ko piemēro Eiropas pētniecības infrastruktūrai (ERI), COM(2008) 467 galīgā redakcija

8. atbalsta Kopienas tiesiskā regulējuma izstrādes uzsākšanu, ko pieprasījušas dalībvalstis un kura mērķis ir sekmēt izcilības infrastruktūru efektīvu izveidi Eiropā, ar ko veicina pētniecību un palielina Eiropas konkurētspēju attiecībā pret trešām valstīm;

⁽¹⁾ CdR 83/2007 fin.

⁽²⁾ Eiropas Savienības Padome, Brisele, 2008. gada 30. maijs. Eiropadomes sanāksmes secinājumi par Ļubļanas procesa uzsākšanu.

9. iesaka Komisijai, nosakot prasības dalībai *ERI*, līdz ar dalībvalstīm, starpvalstu organizācijām un trešām valstīm pilntiesīgu dalībnieku statusā iekļaut arī reģionus. Reģionus nevajadzētu uzskatīt par attiecīgās dalībvalsts pārstāvjiem, bet gan neatkarīgām pārvaldības vienībām, jo tiem ir pietiekama kapacitāte un resursi, kā arī attīstītas zinātniski tehnoloģiskās sistēmas, lai pienācīgi līdzdarbotos dalītās vadības procesā, kas nepieciešams vērienīgu izcilības infrastruktūru ieviešanai un īstenošanai;

10. lai nodrošinātu pētniecības infrastruktūras starptautisku raksturu, iesaka gadījumos, kad *ERI* dalībnieki ir reģioni, tiem jābūt vismaz trīs dažādu dalībvalstu reģioniem, neatkarīgi no pārējo *ERI* dalībnieku izcelsmes;

11. atzinīgi vērtē, ka *ERI* finansēšanā var izmantot gan pētniecības pamatprogrammu, gan arī struktūrfondus. Komiteja arī ierosina saskaņoti izmantot citus publiskus un privātus finansēšanas avotus, kas pieejami ES dalībvalstīs;

12. ierosina Eiropas līmenī ieviest stratēģijas koordinēšanas mehānismus, tajos iesaistot atbilstīgākās interešu grupas, lai nodrošinātu, ka *ERI* piemērojamā politika tiek īstenota efektīvi, ietverot tādus svarīgus jautājumus kā iniciatīvu novērtējums un problēmu risinājums saistībā ar jaunu *ERI* atrašanās vietas izvēli;

13. atbalsta Komisijas viedokli, ka nepieciešams sekmēt iniciatīvas, kas veicina informācijas un pieredzes apmaiņu starp iesaistītajām pusēm, un to īstenošanu tādā veidā, kas palielinātu ieguvumu attiecībā uz vietējo un reģionālo pašvaldību uzņēmējdarbības, zinātniskajā, akadēmiskajā un tehnoloģiju sistēmā. Šajā sakarā atzinīgi vērtē Interneta portālu par pētniecības infrastruktūrām, ko nesēn izveidoja Eiropas Komisija sadarbībā ar Eiropas Zinātnes fondu;

14. atzīst, ka pašreizējās juridiskās formas nosaka ierobežojumus, kas apgrūrina Eiropas pētniecības infrastruktūru izveidi, kā arī neparedz izstrādāt Eiropas mēroga sistēmu, lai panāktu infrastruktūru efektīvāku darbību un starptautiskās pētniecības attīstības šķēršļu novēršanu;

15. atgādina, ka starptautiskajā, valstu un Eiropas līmenī pastāv arī citi *ERI* papildinoši instrumenti. Daži no tiem tiek izstrādāti konkrētam mērķim, savukārt citu instrumentu, piemēram, Eiropas Teritoriālās sadarbības grupas (ETSG), mērķi ir plašāki, proti, atvieglot un sekmēt teritoriālo kohēziju, lai stiprinātu ekonomisko un sociālo kohēziju dažādās jomās.

Komiteja iesaka nodrošināt *ERI* atbilstību jau izveidotajiem minētajiem instrumentiem, lai panāktu iespējami labāko rezultātu;

16. aicina jo īpaši ņemt vērā ETSG kā alternatīvu juridisku instrumentu Eiropas mēroga pētniecības infrastruktūru izveidei^(?). Šajā sakarā Padomes jaunās regulas 5. un 9. apsvēruma formulējumam vajadzētu būt skaidrākām;

17. atzīmē, ka šobrīd Eiropas pētniecības infrastruktūras galvenokārt vēsturisku iemeslu dēļ ir izvietotas Rietumeiropā, tādēļ būtu jāplāno to vienmērīga izplatīšana visā ES teritorijā un, ja iespējams, arī starp dalībvalstīm. Infrastruktūru decentralizēta izplatīšana nodrošinātu priekšrocības reģioniem, kā arī nodrošinātu Eiropas mērogā nepieciešamās jaunās infrastruktūras; to varētu sekmēt, izmantojot virtuālo tīklu, kas savstarpēji savienotu visas minētās infrastruktūras, pievēršot īpašu uzmanību mazajām un vidējām pētniecības infrastruktūrām, kurām varētu būt svarīga nozīme zināšanu pilnveidošanā stratēģisko interešu jomās, kā arī ekonomikas un inovāciju attīstībai attiecīgajās vietējās un reģionālajās pašvaldībās;

18. piekrīt Konkurētspējas padomes 2008. gada 30. maijā notikušās sanāksmes secinājumiem, kuros Komisija un dalībvalstis aicinātas atbalstīt reģionu kapacitāti un Eiropas vietējās pašvaldības, lai panāktu modernu pētniecības infrastruktūru izveidi un uzsāktu to darbību. Komiteja iesaka īstenot šādus pasākumus:

— piešķirt reģioniem un vietējām pašvaldībām vēl lielāku nozīmi ESFRI ceļveža izstrādē, kas paredzēts Eiropas pētniecības infrastruktūru izveidei, jo īpaši uzmanību pievēršot 35 jau apstiprinātiem nozīmīgākajiem Eiropas projektiem,

— ņemt vērā reģionālo un vietējo pašvaldību nozīmi un ietekmi saistībā ar *ERI*,

— nodrošināt *ERI* atbilstību citiem Eiropā esošajiem vietēja un reģionāla līmeņa instrumentiem, piemēram, Eiropas Teritoriālās sadarbības grupai,

— ar atbilstīga tiesiskā regulējuma starpniecību sekmēt *ERI* decentralizāciju, nodrošinot, ka labumu gūst visas dalībvalstis, reģioni un pašvaldības,

— nodrošināt vietējo un reģionālo pašvaldību reālu un efektīvu iesaistīšanu *ERI* efektīvā pārvaldībā;

^(?) Sk. *CdR 308/2007 fin*, 19. punkts.

19. vērš uzmanību uz reģionu un vietējo pašvaldību nozīmi inovatīvas vides attīstībā saistībā ar *ERI*, ņemot vērā reģionālo politiku būtisko ietekmi gan zinātnieku piesaistīšanā, gan *ERI* kā reģionālās attīstības centru izveides sekmēšanā. *ERI* var radīt nozīmīgas sociāli ekonomiskas priekšrocības pilsētām un reģioniem, kuros tās izvietotas;

20. piekrīt, ka Eiropas Komisijai ir jāpieņem lēmums par *ERI*. Komiteja uzskata, ka šāda kārtība būs vienkāršāka un prasīs mazāk laika nekā tad, ja Padome katru lēmumu saistībā ar *ERI* pieņemtu atsevišķi. Lai nodrošinātu lēmumu pieņemšanas pilnīgu pārskatāmību un leģitimitāti, Komiteja iesaka sniegt sīkāku pārskatu par Eiropas Komisijas novērtēšanas kritērijiem, kā arī izveidot koordinācijas komiteju, kuras sastāvā būtu dalībvalstu pārstāvji un/vai attiecīgajā gadījumā arī reģionu vai vietējo un reģionālo pašvaldību, vai to apvienību pārstāvji, kuru viedoklis Komisijas lēmumos saistībā ar *ERI* būtu izšķirīgs. Komiteja arī iesaka dalībvalstīs izveidot atbilstošus koordinēšanas mehānismus, kas nodrošinātu katras koordinācijas komitejā pārstāvētās dalībvalsts viedokļa saskanību ar attiecīgā reģiona pausto viedokli;

21. atzinīgi vērtē administratīvo, juridisko un fiskālo šķēršļu novēršanu *ERI* juridiskajā formā, kas ierosināta ar minēto Regulu, saistībā ar nodokļu atbrīvojumu un elastīgākām publiskā iepirkuma procedūrām, kas pēc Komitejas domām palīdzēs atvieglot vērienīgu pētniecības infrastruktūru izveidi, kā arī palielināt to darbības efektivitāti un sasniegt labākus rezultātus;

Komisijas paziņojums “Ceļā uz pētniecības kopīgu plānošanu”, COM(2008) 468 galīgā redakcija

22. atzīmē reģionālo un vietējo pašvaldību svarīgo nozīmi kopīgo pētniecības programmu izstrādē, jo tās vistiešāk saskaras ar īpašajiem vietējiem apstākļiem gan zinātnisko tehnoloģiju, gan uzņēmējdarbības jomā, un līdz ar to arī pārzina sadarbības nosacījumus stratēģiskajās jomās. Vairāki Eiropas reģioni jau piedalās un sekmīgi piemēro pētniecības programmu koordinācijas un sadarbības instrumentus, piemēram, *ERA-NET* projektos. Reģionu komitejas priekšlikumi ir orientēti uz pieeju, ka ne tikai dalībvalstis, bet galvenokārt reģionālās pašvaldības rosina sadarbības kopējās programmas projektu izstrādi;

23. atzīmē nepieciešamību priekšlikumā iekļaut un definēt efektīvākos koordinācijas mehānismus, ar ko nodrošina līgumu

pareizu darbību, kuri noslēgti starp Eiropas dažādiem reģioniem un vietējām pašvaldībām;

24. apzinās, ka ir pamatota nepieciešamība izstrādāt programmu, iekļaujot tajā minētos elementus; tomēr Komiteja uzskata, ka būtu vēlams, lai minētās programmas īstenošana neradītu papildu slogu dalībvalstīm un reģioniem, tāpēc Komisijai minētā programma jāatbalsta, ne vien sekmējot līgumu noslēgšanu, bet arī sniedzot ieguldījumu un piešķirot finanšu resursus, kas ir priekšnosacījums programmas sekmīgai īstenošanai. Komiteja iesaka Komisijai nākotnē izveidot savu fondu minētās iniciatīvas atbalstam;

25. pirms jaunu programmu ieviešanas iesaka Eiropas Savienībai un dalībvalstīm pienācīgi izvērtēt visas iespējas, lai panāktu sinerģiju starptautiskajām politikām un jau esošajiem sadarbības instrumentiem, izveidojot mehānismus, lai pārliecinātos, ka pašreizējās koordinācijas programmas, proti, *ERANet* programma, atklātā koordinācijas metode, Eiropas Tehnoloģiju platformas u.c. tiek izmantotas pilnībā;

26. atzīst, ka ir svarīgi izstrādāt iniciatīvas, kas balstītas uz Eiropas pētniecībā, izstrādē un inovācijā iesaistīto pušu savstarpējo sadarbību, lai sasniegtu Lisabonas stratēģijā izvirzīto mērķi — padarīt Eiropas ekonomiku par konkurētspējīgāko un dinamiskāko ekonomiku pasaulē. Komiteja iesaka minētajā koordinēšanā izmantot augšupējo metodi, ņemot vērā “mainīgās ģeometrijas” un subsidiaritātes principus. Šajā sakarā reģionu brīvprātīga līdzdalība jāuzskata par soli ceļā uz “mainīgās ģeometrijas” principa lielāku izmantošanu;

27. atbalsta Komisijas viedokli, ka nepieciešams kopīgi risināt jautājumus, kas pārsniedz valsts līmeni, jo reģioni un vietējās pašvaldības vislabāk pārzina risināmās problēmas un nepilnības, un tieši resursu, personu un zināšanu apvienošana palielinātu iespējas rast vissarežģītāko zinātniski tehnisko problēmu risinājumus;

28. aicina par kopīgās programmas prioritārajiem jautājumiem lemt vienprātīgi, ņemot vērā lielu daļu to reģionu, kuriem ir attiecīgā kompetence un pieredze, kā arī rīkot īpašas konsultācijas ar zinātnieku aprindām un visām iesaistītajām pusēm;

29. ņemot vērā minētās programmas mainīgo būtību, ierosina ar šo programmu radīt pragmatisku, elastīgu un detalizētu procesu, kurā svarīga nozīme būtu reģionālajām pētniecības prioritātēm.

II. IETEIKUMI GROZĪJUMIEM

*Ieteikums 1. grozījumam***Priekšlikums Padomes Regulai par Kopienas tiesisko regulējumu, ko piemēro Eiropas pētniecības infrastruktūrai (ERI), 6. apsvērumam**

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Šādas pētniecības infrastruktūras var būt "vienkopus izvietotas" vai "izklaidētas" (organizēts resursu tīkls).	Šādas pētniecības infrastruktūras var būt "vienkopus izvietotas" vai "izklaidētas" (organizēts resursu tīkls). Šajā sakarā <u>Komiteja uzsver, ka svarīga nozīme ir palielināt reģionālo un vietējo ietekmi ar pētniecības decentralizētu infrastruktūru starpniecību, kā arī ERI apzināties iespējamo atbalstu, ko tām nodrošinās Eiropas infrastruktūru virtuālā tīkla izveide.</u>

Pamatojums

Infrastruktūru izveide decentralizētā līmenī radīs priekšrocības ne vien reģioniem un vietējām pašvaldībām, bet arī nodrošinās Eiropā nepieciešamās jaunās infrastruktūras, ko sekmēs virtuālā tīkla izveide, kas savstarpēji savienos minētās infrastruktūras.

*Ieteikums 2. grozījumam***Priekšlikums Padomes Regulai par Kopienas tiesisko regulējumu, ko piemēro Eiropas pētniecības infrastruktūrai (ERI), 3. pants c) punkts**

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
tai faktiski var piekļūt Eiropas pētnieku aprindas, pie kurām pieder pētnieki no dalībvalstīm un Kopienas pētniecības, tehnoloģiju attīstības un demonstrējumu programmās asociētām trešām valstīm;	tai faktiski var piekļūt Eiropas pētnieku aprindas, pie kurām pieder pētnieki no dalībvalstīm, <u>reģionālās vai vietējās pašvaldības</u> , un Kopienas pētniecības, tehnoloģiju attīstības un demonstrējumu programmās asociētām trešām valstīm;

Pamatojums

Reģioniem un pilsētām ir izšķirīga nozīme Eiropas Pētniecības kopīgas telpas izveidē, un tām aktīvi jāiesaistās ikviena lēmuma pieņemšanā, jo īpaši saistībā ar inovatīvu pētniecības iestāžu izveidi vai sadarbību pētniecības jomā.

*Ieteikums 3. grozījumam***Priekšlikums Padomes Regulai par Kopienas tiesisko regulējumu, ko piemēro Eiropas pētniecības infrastruktūrai (ERI), 4. panta 1. punkta c) apakšpunkts**

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
tehnisko un zinātnisko aprakstu par pētniecības infrastruktūru, kas jāizveido un jāizmanto ERI, jo īpaši pievērsoties 3. pantā izklāstītajām prasībām;	tehnisko un zinātnisko aprakstu par pētniecības infrastruktūru, kas jāizveido un jāizmanto ERI, <u>kā arī tās izraisītajām sociāli ekonomiskajām sekām reģionālā līmenī, jo īpaši pievērsoties 3. pantā izklāstītajām prasībām;</u>

Pamatojums

Nepieciešams uzsvērt priekšrocības un ieguvumus, ko vietējā un reģionālajā līmenī nodrošinās pētniecības infrastruktūras izveide ne tikai zinātniski tehnoloģiskajā, bet arī attiecīgās pašvaldības līmenī.

*Ieteikums 4. grozījumam***Priekšlikums Padomes Regulai par Kopienas tiesisko regulējumu, ko piemēro Eiropas pētniecības infrastruktūrai (ERI), 6. pants**

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
(...)	(...)
2. Ikvienā dalībvalstī ERI ir visplašākā tiesībspēja un rīcībspēja, kāda tiesību subjektiem ir piešķirta minētās dalībvalsts tiesību aktos. Jo īpaši tā var iegādāties, tai var piederēt un tā var atbrīvoties no kustama, nekustama un intelektuālā īpašuma, slēgt līgumus un būt par pusi tiesas procesos.	2. Ikvienā dalībvalstī vai reģionā ERI ir visplašākā tiesībspēja un rīcībspēja, kāda tiesību subjektiem ir piešķirta minētās ~~dalībvalsts~~ teritorijas tiesību aktos. Jo īpaši tā var iegādāties, tai var piederēt un tā var atbrīvoties no kustama, nekustama un intelektuālā īpašuma, slēgt līgumus un būt par pusi tiesas procesos.
(...)	(...)
4. Dalībvalstis veic visus iespējamus pasākumus, lai saskaņā ar noteikumiem par valsts atbalstu piešķirtu ERI visplašākos atbrīvojumus no nodokļiem līdztekus tiem, kas minēti 3. punktā.	4. Dalībvalstis <u>un reģioni</u> veic visus iespējamus pasākumus, lai saskaņā ar noteikumiem par valsts atbalstu piešķirtu ERI visplašākos atbrīvojumus no nodokļiem līdztekus tiem, kas minēti 3. punktā.

Pamatojums

Sk. otrajā grozījumā sniegto pamatojumu.

*Ieteikums 5. grozījumam***Priekšlikums Padomes Regulai par Kopienas tiesisko regulējumu, ko piemēro Eiropas pētniecības infrastruktūrai (ERI), 7. panta 1. punkts**

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
ERI statūtos noteiktā atrašanās vieta ir tāda dalībnieka teritorijā, kas ir dalībvalsts vai Kopienas pētniecības, tehnoloģiju attīstības un demonstrējumu pamatprogrammas asociētā valsts.	ERI statūtos noteiktā atrašanās vieta ir tāda dalībnieka teritorijā, kas ir dalībvalsts, <u>reģions</u> vai Kopienas pētniecības, tehnoloģiju attīstības un demonstrējumu pamatprogrammas asociētā valsts.

Pamatojums

Sk. otrajā grozījumā sniegto pamatojumu.

*Ieteikums 6. grozījumam***Priekšlikums Padomes Regulai par Kopienas tiesisko regulējumu, ko piemēro Eiropas pētniecības infrastruktūrai (ERI), 8. pants**

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
1. Par ERI dalībniekiem var kļūt šādi tiesību subjekti: (a) dalībvalstis; (b) trešās valstis; (c) starpvaldību organizācijas.	1. Par ERI dalībniekiem var kļūt šādi tiesību subjekti: (a) dalībvalstis; (b) reģioni vai vietējās pašvaldības; (c) trešās valstis; (d) starpvaldību organizācijas.

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
2. ERI dalībnieku vidū vienmēr jābūt vismaz trim dalībvalstīm. Citas dalībvalstis var kļūt par dalībniekiem jebkurā laikā, izpildot taisnīgus un pieņemamus nosacījumus, kas precīzi norādīti statūtos.	2. ERI dalībnieku vidū vienmēr jābūt vismaz trim dalībvalstīm, vismaz trim dažādu dalībvalstu reģioniem vai vietējām pašvaldībām. Citas dalībvalstis var kļūt par dalībniekiem jebkurā laikā, izpildot taisnīgus un pieņemamus nosacījumus, kas precīzi norādīti statūtos.
3. Dalībvalstīm kopīgi ir balsu vairākums dalībnieku asamblejā, kas minēta 12. panta a) apakšpunktā.	3. Dalībvalstīm, reģioniem vai vietējām pašvaldībām kopīgi ir balsu vairākums dalībnieku asamblejā, kas minēta 12. panta a) apakšpunktā.
4. Attiecībā uz īpašu ERI dalībnieka tiesību īstenošanu un saistību izpildi ikvienu dalībvalsti vai trešo valsti var pārstāvēt viens vai vairāki tiesību subjekti, tostarp reģioni, vai privātas struktūras, kas pilda publisko pasūtījumu. (...)	4. Attiecībā uz īpašu ERI dalībnieka tiesību īstenošanu un saistību izpildi ikvienu dalībvalsti, reģionu vai vietējo pašvaldību, vai trešo valsti var pārstāvēt viens vai vairāki tiesību subjekti, tostarp reģioni vai vietējās pašvaldības, vai privātas struktūras, kas pilda publisko pasūtījumu. (...)

Pamatojums

Sk. otrajā grozījumā sniegto pamatojumu.

Ieteikums 7. grozījumam

Priekšlikums Padomes Regulai par Kopienas tiesisko regulējumu, ko piemēro Eiropas pētniecības infrastruktūrai (ERI), 9. pants

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Statūtos ir vismaz šāda informācija: (...)	Statūtos ir vismaz šāda informācija: (...)
(h) pamatprincipi, ko ievēro: i)	(h) pamatprincipi, kas nosaka: i)
	ix) <u>komunikācijas politiku ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām, interešu grupām un iedzīvotājiem attiecīgajā reģionā, kur izvietota ERI infrastruktūra;</u>

Pamatojums

Jāuzsver ERI dimensija, proti, zinātnisko aprindu īstenoto pasākumu rezultātu izplatītāja un optimizēšanas funkcija.

Ieteikums 8. grozījumam

Priekšlikums Padomes Regulai par Kopienas tiesisko regulējumu, ko piemēro Eiropas pētniecības infrastruktūrai (ERI), 18. panta 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
ERI un attiecīgās dalībvalstis informē Komisiju par jebkādiem apstākļiem, kas nopietni apdraud ERI uzdevuma izpildi.	ERI, reģioni vai vietējās pašvaldības un attiecīgās dalībvalstis informē Komisiju par jebkādiem apstākļiem, kas nopietni apdraud ERI uzdevuma izpildi.

Pamatojums

Sk. otrajā grozījumā sniegto pamatojumu.

Ieteikums 9. grozījumam

Priekšlikums Padomes Regulai par Kopienas tiesisko regulējumu, ko piemēro Eiropas pētniecības infrastruktūrai (ERI), 19. pants

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Dalībvalstis paredz noteikumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu šīs regulas faktiski piemērošanu.	Dalībvalstis <u>un reģioni vai vietējās pašvaldības</u> paredz noteikumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu šīs regulas faktiski piemērošanu.

Pamatojums

Sk. otrajā grozījumā sniegto pamatojumu.

Ieteikums 10. grozījumam

Priekšlikums Padomes Regulai par Kopienas tiesisko regulējumu, ko piemēro Eiropas pētniecības infrastruktūrai (ERI), 21. pants

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
1. Komisijai palīdz padomdevēja komiteja.	1. Komisijai palīdz padomdevēja koordinācijas komiteja, kuras sastāvā ir visu dalībvalstu pārstāvji un/vai attiecīgajā gadījumā arī reģioni.
2. Ja ir atsauce uz šo pantu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 3. un 7. pantu.	2. Ja ir atsauce uz šo pantu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK ~~3.~~ 4. un 7. pantu.

Pamatojums

Aizstājot padomdevēju komiteju ar koordinācijas komiteju, Eiropas Komisija var pieņemt lēmumus par attiecīgās ERI izveidi un formu vienīgi ar Komitejas piekrišanu, kam vajadzīga visu dalībvalstu pārstāvju līdzdalība.

Briselē, 2008. gada 26. novembrī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs
Luc VAN DEN BRANDE

Reģionu komitejas perspektīvas atzinums “Lisabonas izaugsmes un nodarbinātības stratēģija”

(2009/C 76/03)

REĢIONU KOMITEJA

- apstiprina tādas Eiropas līmeņa stratēģijas nozīmi, kuras mērķis ir atbalstīt tautsaimniecisko izaugsmi un nodarbinātību un kuras pamatā ir jauninājumi, pētniecība un konkurētspēja, jo īpaši, ņemot vērā pašreizējo krīzi finanšu tirgos un tās paredzamo ietekmi uz visu tautsaimniecību. Vienlaicīgi jānostiprina šīs stratēģijas ilgtspēja, gan ievērojot kohēzijas un solidaritātes principus, gan pateicoties vides aizsardzībai;
- secina, ka 2005. gada Eiropadomes pavasara sanāksmē atjaunotā izaugsmes un nodarbinātības stratēģija, neraugoties uz aicinājumu veidot Eiropas partnerību, nav spējusi pilnībā panākt to institucionālo dalībnieku nepieciešamo iesaistīšanos, kas ir tās galvenie īstenotāji. Komiteja uzsver, ka Eiropadomes pavasara sanāksmē tika atzīta “vietējā un reģionālā līmeņa nozīme izaugsmes un nodarbinātības palielināšanā” un norādīts, ka “lielāka atbildība par izaugsmes un nodarbinātības stratēģiju visos pārvaldes līmeņos sekmēs saskaņotāku un efektīvāku politiku veidošanu”;
- atzīmē, ka tādēļ, ka trūkst minētās līdzdalības izaugsmes un nodarbinātības stratēģijā, Lisabonas stratēģijas mērķi nekļūst par integrētām rīcībpolitikām katrā pārvaldes līmenī un ka tādēļ izveidojušies procesi, kas ne vienmēr ir efektīvi attiecībā uz saimnieciskās izaugsmes un labākas nodarbinātības mērķu sasniegšanai paredzēto ražošanas, finanšu, cilvēku un sociālo resursu izmantošanu.

Ziņotājs: Flavio DELBONO kgs (IT/ALDE) Emīlijas-Romanjas reģiona padomes loceklis un priekšsēdētāja vietnieks

REĢIONU KOMITEJA

1. pieņem zināšanai, ka palielinās atšķirības Eiropas un pasaules mēroga ekonomikas izaugsmē, sevišķi saistībā ar apstākļu maiņu, ko izraisa tirgu globalizācija;

2. apstiprina tādas Eiropas līmeņa stratēģijas nozīmi, kuras mērķis ir atbalstīt tautsaimniecisko izaugsmi un nodarbinātību un kuras pamatā ir jauninājumi, pētniecība un konkurētspēja, jo īpaši, ņemot vērā pašreizējo krīzi finanšu tirgos un tās paredzamo ietekmi uz visu tautsaimniecību. Vienlaicīgi jānostiprina šīs stratēģijas ilgtspēja, gan ievērojot kohēzijas un solidaritātes principus, gan pateicoties vides aizsardzībai;

3. secina, ka 2005. gada Eiropadomes pavasara sanāksmē atjaunotā izaugsmes un nodarbinātības stratēģija, neraugoties uz aicinājumu veidot Eiropas partnerību, nav spējusi pilnībā panākt to institucionālo dalībnieku nepieciešamo iesaistīšanos, kas ir tās galvenie īstenotāji. Komiteja uzsver, ka Eiropadomes pavasara sanāksmē tika atzīta "vietējā un reģionālā līmeņa nozīme izaugsmes un nodarbinātības palielināšanā" un norādīts, ka "lielāka atbildība par izaugsmes un nodarbinātības stratēģiju visos pārvaldes līmeņos sekmēs saskaņotāku un efektīvāku politiku veidošanu";

4. īpaši atgādina, ka saskaņā ar Lisabonas stratēģijas īstenošanas uzraudzības foruma secinājumiem, pastāv "Lisabonas paradokss", proti, vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir būtiska nozīme izaugsmes un nodarbinātības stratēģijā (izglītība, jauninājumi, pētniecība vietējā/reģionālā līmenī), bet bieži vien tās neuztver savu darbību kā Lisabonas stratēģijas daļu (apjomradītu ietaupījumu/plašas piemērošanas trūkums). Lielākā daļa no tām Lisabonas stratēģiju neuzskata par patiesi noderīgu;

5. uzskata, ka Lisabonas stratēģiju varēs efektīvi īstenot tikai tad, ja vietējā un reģionālajā līmenī būs spēja izglītēt, piesaistīt un izmantot cilvēkresursus, elastīgas un daudzpusīgas zināšanas, kā arī kvalificētus zinātniekus un augsta līmeņa tehniskos darbiniekus, ja tam raksturīgi uzvedības modeļi, vērtības, uz uzticību balstītas attiecības un organizatoriskās spējas, kas veicina dalībnieku un uzņēmumu mijiedarbību un sadarbību, ja tajā tiek sekmēta tirgus darbība un dzīves kvalitāte, ja tajā ir atbilstīga un samērīga materiālā un nemateriālā infrastruktūra, kā arī uzticamas un efektīvas iestādes;

6. atzīmē, ka tādēļ, ka trūkst minētās līdzdalības izaugsmes un nodarbinātības stratēģijā, Lisabonas stratēģijas mērķi nekļūst par integrētām rīcībpolitikām katrā pārvaldes līmenī un ka tādēļ izveidojušies procesi, kas ne vienmēr ir efektīvi attiecībā uz saimnieciskās izaugsmes un labākas nodarbinātības mērķu sasniegšanai paredzēto ražošanas, finanšu, cilvēku un sociālo resursu izmantošanu;

7. atgādina Reģionu komitejas pēdējā laikā sagatavotajos atzinumos par Lisabonas stratēģiju izteiktās piezīmes saistībā ar:

- struktūrfondu un citu atbilstošu Eiropas programmu (piemēram, Konkurētspējas un jauninājumu pamatprogrammas, Septītās pamatprogrammas pētniecības un tehnoloģiju attīstībai, mūžizglītības programmu) koordināciju ar mērķi palielināt Eiropas pievienoto vērtību un reģionālo un vietējo pašvaldību iesaistīšanos (2008. gada 7. februāra Rezolūcija sakarā ar Eiropadomes 2008. gada pavasara sanāksmi);
- jauniem kontaktu dibināšanas veidiem starp valsts pārvaldes iestādēm, universitātēm, pētniecības centriem un uzņēmumiem (2008. gada 18.–19. jūnija atzinums par tematu "Klasteri un klasteru politika");
- uzlabojumiem MVU piekļuvē finansējumam un iesaistē Kopienas programmās (2007. gada 13.–14. februāra atzinums par tematu "MVU izaugsmes finansēšana");
- aktīvas iekļaušanas politikas pasākumu integrētu īstenošanu vietējā, reģionālā, valsts un ES līmenī (2008. gada 18.–19. jūnija atzinums par tematu "Aktīva iekļaušana");
- Eiropas izglītības un profesionālās apmācības sistēmu uzlabošanu un attīstīšanu, kas ir ES ilgtermiņa konkurētspējīgas attīstības galvenais faktors (2008. gada 9.–10. aprīļa atzinums par tematu "Sekmēt jaunatnes pilnīgu iesaistīšanos sabiedrībā");
- vietējo un reģionālo pašvaldību nozīmi elastdrošības politikas īstenošanā (2008. gada 6.–7. februāra atzinums par tematu "Elastdrošība");
- vispārējas nozīmes sociālo pakalpojumu (VNSP) nozīmi un to ieguldījumu Lisabonas mērķu īstenošanā (2006. gada 6. decembra atzinums par tematu "Komisijas paziņojums "Kopienas Lisabonas programmas īstenošana — vispārējas nozīmes sociālie pakalpojumi Eiropas Savienībā"");
- labāk integrētu vienoto tirgu, kas ir dinamisks Eiropas sociālās un ekonomiskās izaugsmes instruments (2007. gada 23. marta atzinums par tematu "Vienotā tirgus nākotne un Eiropas sabiedrības novērtēšana");
- "Budžeta reforma, pārmaiņas Eiropā" (2008. gada 10. aprīļa pašiniciatīvas atzinums, *CdR 16/2008 fin*);
- jaunas perspektīvas Eiropas pētniecības telpas izveidē un konsolidācijā (*CdR 83/2007 fin*);
- atbalsts pētniecībai un jauninājumiem ES reģionos (*CdR 263/2007*);

8. līdz ar to uzsver nepieciešamību pēc:
- izaugsmes un nodarbinātības politikas labākas koordinācijas dažādos pārvaldes līmeņos;
  - integrētas izaugsmes un nodarbinātības politikas visos līmeņos (integrēta visos pasākumos, kas tiek īstenoti);
  - vairāklīmeņu pārvaldības līgumiem — rakstiskiem līgumiem, regulārām konsultācijām un politisko programmu koordinācijas dažādos pārvaldes līmeņos.

LETEIKUMI PĀRVALDĪBAS POSMAM NO 2008. GADA LĪDZ 2010. GADAM

Nemot vērā Eiropas Komisijas un dalībvalstu pašreizējo partnerību Lisabonas stratēģijas īstenošanā, Reģionu komiteja

9. lai stratēģiju īstenotu ar panākumiem, uzskata, ka dažādiem pārvaldības līmeņiem jāīsteno lēmumi, kas paredzēti pavasara Eiropadomes pamatnostādņēs, izmantojot integrētāku pieeju un koordinējot programmas attiecīgajās politikas jomās, lai palielinātu politikas veidošanas efektivitāti. Šajā sakarā ir jāveicina vairāklīmeņu pārvaldības līgumi;

10. mudina Eiropas Savienības vietējās un reģionālās pašvaldības, to apvienības un tīklus (piemēram, Lisabonas reģionu tīklu) veikt pasākumus, kas pārsniedz to formālās kompetences, lai stratēģijas ietvaros sāktu konkrētu politiku un pasākumus, kuru mērķis būtu orientēt un atbalstīt ekonomisko un sociālo struktūru nolūkā sasniegt izaugsmes un nodarbinātības mērķus;

11. aicina 27 ES valstu valdības efektīvāk iesaistīt vietējās un reģionālās pašvaldības Lisabonas stratēģijas īstenošanā no sākuma līdz tās beigām. To var panākt, piemēram:

- valstu Lisabonas stratēģijas koordinātoru (*Mr Lisbon*) vadībā organizējot virkni “valstu auditu” valsts līmenī sadarbībā ar reģionālajām un vietējām pašvaldībām un to apvienībām, lai izveidotu pārskatu par stratēģijas īstenošanu, apmainītos ar paraugpraksi un vērtētu vajadzību pēc turpmākiem politiskiem pasākumiem, tāpat arī lai noteiktu darbības jomas, kā arī instrumentus pārvaldības jomā, kas ļautu vēl vairāk palielināt vietējo un reģionālo pašvaldību līdzdalību Lisabonas stratēģijas īstenošanā. Šāda audita rezultāti jāizmanto Nacionālajās reformu programmās (NRP), kas jānosūta Eiropas Komisijai;
- uzskatot Nacionālos progresa ziņojumus, ko katrai dalībvalstij jāiesniedz Eiropas Komisijai līdz oktobra vidum, par iespēju novērtēt vietējo un reģionālo pašvaldību līdzdalību Lisabonas stratēģijas īstenošanā. Šajā sakarā valstu ziņojumu analīze, ko Reģionu komiteja veic katru gadu, ir apliecinājusi vietējo un reģionālo pašvaldību sporādisku iesaistīšanos. Tāpēc minētā situācija ir jāuzsver Komisijas gada ziņojumā;

12. lūdz Eiropas Komisiju gada pārskatā, kas jāpublicē 2008. gada decembrī, dot padziļinātāku stratēģijas īstenošanas pārskatu, strukturēti analizējot katras valsts vietējo un reģionālo pašvaldību nozīmi un līdzdalību stratēģijas pārvaldībā;

13. aicina nākamo pavasara Eiropadomi (2009) veicināt integrētas politikas veidošanas un vairāklīmeņu pārvaldības instrumentu iespējami plašāku izplatīšanu, jo tie ir pastāvīgs politikas veidošanas elements visā ES līdz 2010. gadam un arī pēc tam;

14. apstiprina savas saistības veicināt stratēģijas panākumus gan ar tās īstenošanas uzraudzību reģionālā un vietējā līmenī, gan ar aktīvu valstu auditu atbalstu, kā arī ar valstu delegāciju starpniecību;

15. turklāt aicina Eiropas Komisiju un visu līmeņu iestādes apņemties pastiprināt komunikāciju. Tā būtu jāvirza gan uz vietējām un reģionālajām pašvaldībām, informējot par pieņemtajām rīcībpolitikām un programmām, kuru mērķis ir tādu darbību un plānu finansēšana, kas atbilst Lisabonas programmas mērķiem, gan uz iedzīvotājiem saistībā ar ietekmi, ko izaugsmes un nodarbinātības stratēģija var radīt ikdienas dzīvē, lai veidotu lielāku sapratni par to, ko var sniegt darbība Eiropas līmenī.

PERSPEKTĪVAS PĒC 2010. GADA

16. sakarā ar pastāvīgām pārmaiņām pasaules mērogā un Lisabonas stratēģijas nepilnīgu īstenošanu ir vajadzīgas plašas pārdomas par tādas Kopienas līmeņa darbības turpmāko nozīmi, kas vērsta uz lielākas izaugsmes un labākas nodarbinātības mērķu sasniegšanu;

17. svarīgu priekšnosacījumu izaugsmei un nodarbinātībai Komiteja saskaņā ar Eiropas Savienības ātrā un saskaņotā rīcībā, lai radītu drošību finanšu tirgos un regulētu tos;

Reģionu komiteja

18. vēlas, lai, konkrēti iesaistoties visiem dalībniekiem, kuru darbībai ir izšķirīga nozīme mērķu sasniegšanā, tiktu sāktas visaptverošas pārdomas un plašas debātes par:

- stratēģijas, kura pašlaik ir pārāk plaša un kuras mērķi līdz ar to dažkārt ir pārāk neskaidri, prioritātem. Daudzie mērķi prasa skaidru prioritāšu noteikšanu. Cik daudzi mērķi jāizvirza?
- visefektīvākajām un lietderīgākajām procedūrām, pasākumiem un pārvaldību, lai sasniegtu šos mērķus, ņemot vērā dažādo pārvaldes līmeņu pašreizējās kompetences un citu programmu (piemēram, struktūrfondu, pētniecības un izstrādes pamatprogrammas) īstenošanā pielietoto praksi. Kā izvirzītos mērķus sekmīgi sasniegt?

- stratēģijas izmaksām, kā arī vides un ekonomisko resursu izmantošanas optimizāciju, vienlaicīgi aizsargājot vidi un klimatu. Kādai attieksmei jābūt attiecībā uz kompromisiem?
- nepieciešamību uz konkurētspēju vērstu pasākumu pastiprināšanu apvienot ar būtisku Eiropas veidošanas mērķi, proti, atbalstīt ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju, kas ir būtiski svarīgs elements. Kā panākt gan konkurētspēju, gan kohēziju?

Sniedzot savu ieguldījumu, RK

19. uzsver, ka Eiropas izaugsmes un nodarbinātības stratēģijas īstenošana jākoncentrē uz konkurētspēju, kuras pamatā ir pētniecība un jauninājumi. Tas ir būtisks elements, kas var ļaut sasniegt ES tautsaimniecības un tirdzniecības telpas reālu starptautisku konkurētspēju, bet iekšējā nodarbinātības tirgū — kvantitatīvas un kvalitatīvas pārmaiņas. Papildus tam jāturpina īstenot pasākumi mazo un vidējo uzņēmumu konkurētspējas veicināšanai un tiesību aktu izstrādes procesa uzlabošanai. Izaugsmes sociālajai, ekonomiskajai un vides ilgtspējai arī turpmāk jābūt atsaucē elementam, nosakot konkurētspējas mērķa īstenošanas pasākumus;

20. ierosina Kopienas darbību neparedzēt kā visaptverošu stratēģiju, bet kā koordinētu un integrētu politiku strukturētu kopumu, īpaši tādēļ, lai būtu iespējama noteiktāka un dziļāka darbība;

21. uzsver, ka izstrādājot, koordinējot un īstenojot politiku un plānus, kas veidos jauno konkurētspējas programmu, ir vajadzīgs efektīvāks Kopienas lēmumu pieņemšanas process. Vienlaikus jāievēro dalībvalstu kompetence saskaņā ar subsidiaritātes principu. Šajā sakarā Kopienas budžeta pārskatīšanas gaitā būtu jāpieņem svarīgi lēmumi par labu konkurētspējas politikai — gan kvantitatīvi novērtējot līdzekļu piešķiršanu, gan arī cieši koordinējot rīcībpolitikas. Ja attiecīgās kompetences ir piešķirtas dalībvalstīm, Eiropas Savienības un tās dalībvalstu rīcībā jābūt efektīviem lēmumu pieņemšanas un dažādu pārvaldes līmeņu koordinēšanas instrumentiem, lai nodrošinātu paredzētās politikas panākumus;

Ņemot vērā iepriekš minēto, Reģionu komiteja jo īpaši

22. uzsver, ka ir vajadzīgi papildu pasākumi, kas vērsti uz investīciju palielināšanu un kvalitatīvu uzlabošanu lietišķajos pētījumos. Visu pārvaldes līmeņu kopīga darba mērķim jābūt veicināt un atbalstīt mazos un vidējos uzņēmumus tādu investīciju veidu meklējumos, kas, saglabājot uzņēmumu konkurētspēju iekšējā tirgū, ļautu uzņēmumiem iekļauties starptautiskajā tirgū. Publiskās investīcijas pamatpētījumos obligāti jāsaņāgo ar ievērojamām privātām investīcijām lietišķos pētījumos par produktu un procesu inovāciju;

23. apzinoties nozīmi, kāda ir vienotajam tirgum kā patiesas un efektīvas konkurētspējas stratēģijas nepieciešamam nosacījumam, aicina vēlreiz apņemties īstenot visus pasākumus, kas vērsti uz vienotā tirgus īstenošanu. Turklāt Komiteja lūdz atzīt šā tirgus vietējo un reģionālo dimensiju, lai nodrošinātu lielākas konkurences iespējas MVU, kas vietējo daudzveidību izmantotu konkurētspējas interesēs;

24. īstenojot patiesu un efektīvu konkurētspējas stratēģiju, jāpievērš īpaša uzmanība nelaimes gadījumu skaita darba vietā samazināšanai;

25. uzsver, ka ir vajadzīga Eiropas enerģētikas politika ražošanas, patēriņa un apgādes jomā, pakāpeniski samazinot enerģētisko atkarību no trešajām valstīm. Tas ir galvenais elements, lai atbalstītu Eiropas uzņēmumu, sevišķi MVU, konkurētspēju un lai nodrošinātu iedzīvotājiem atbilstošu dzīves kvalitātes standartu saglabāšanu;

26. uzskata, ka proaktīvi un dažādos veidos jāveicina sieviešu nodarbinātība, ievērojot, ka īstenojamo pasākumu noteikšana ir dalībvalstu vai reģionālo un vietējo pašvaldību uzdevums saskaņā ar to kompetencēm. Pieredze rāda, ka sieviešu darbs ir jūtīgāks attiecībā uz *neto* atalgojumu nekā vīriešu darbs un ka dažos gadījumos dažādi atvieglojumi darbā jaunpieņemtajām sievietēm varētu veicināt daudzās dalībvalstīs pastāvošo trūkumu novēršanu, lai īstenotu Lisabonas mērķus;

27. norāda, ka līdzās iedzīvotāju skaita samazināšanās seku pārvarēšanai daudzos reģionos ir steidzami jārisina demogrāfiskā problēma, ko izraisa iedzīvotāju novecošana Eiropā. Tāpēc papildus tādai vērtīgai imigrācijas politikai, kurā ņemtas vērā arī cilvēciskās un sociālās vajadzības, ir vajadzīga arī jauna labklājības politika ģimeņu atbalstam. Imigrācijas politikai jārosina ne tikai augsti kvalificētu speciālistu un personu ar vadības iemaņām imigrācija, bet vajadzības gadījumā arī nekvalificēta darbaspēka imigrācija, lai spētu atbalstīt ražošanu MVU ietvaros, ņemot vērā atsevišķu dalībvalstu un/vai vietējo un reģionālo pašvaldību vajadzības. Sociālā un ekonomikas globalizācija nepieļauj tādu izturēšanās veidus, kas līdz šim bieži vien bija par iemeslu nelegāla darba tirgum;

28. atgādina par augsta līmeņa zinātniskās izglītības, pamatizglītības, vidusskolas izglītības, profesionālās izglītības un tālākās izglītības nozīmi, jo tādējādi paveras iespējas iegūt augstu kvalifikāciju un tiek radīti priekšnoteikumi un iespējas palielināt iedzīvotāju, arī sieviešu, līdzdalību profesionālajā un radošajā dzīvē. Tādēļ ir jāveicina pasākumi, lai panāktu skolu nepabeigušo personu skaita būtisku samazināšanos;

29. sakarā ar iepriekš minēto Reģionu komiteja uzsver nepieciešamību kā atsaucē punktu saglabāt Eiropas projekta galvenās vērtības;

30. tādēļ vērš uzmanību uz Eiropas sociālā modeļa un Eiropas Sociālās programmas, kā arī Boloņas procesa un Kopenhāģenas procesa nozīmi izglītības un apmācības jomā. Neraugoties uz to daudzveidību, valstu sistēmām ir kopīgi pamati un principi, kas veido kopīgu sociālā progresā redzējumu. Šī kopīgā redzējuma ietvaros arvien lielāka nozīme ir sociālās jomas dalībniekiem, vietējām kopienām, grupām, vietējam un reģionālajām pašvaldībām un pilsoniskās sabiedrības organizācijām;

31. atgādina apņemšanos aizsargāt vidi, gan īstenojot vietējas nozīmes pasākumus, gan pasākumus, kuriem ir pasaules mēroga ietekme, sevišķi saistībā ar Kioto protokolu par klimata pārmaiņām. Šajā sakarā Komiteja uzsver, ka vietējai un reģionālajai dimensijai svarīga ir Komisijas izstrādātā "iniciatīvu pakete attiecībā uz ilgtspēju", bet jo īpaši paziņojums par rīcības plānu saistībā ar ilgtspējīgu rūpniecības politiku, kas ir integrēta stratēģija ar mērķi palīdzēt ES ekonomikai kļūt ne vien konkurētspējīgākai, bet no ekoloģiskā viedokļa ilgtspējīgākai;

32. turklāt atgādina, ka vietējās situācijas pārzināšana ir viens no svarīgākajiem aspektiem, lai vietējā un reģionālajā līmenī sasniegtu Lisabonas stratēģijā izvirzītos mērķus, un tāpēc būtiski ir izveidot kopīgu statistisku informāciju, kā arī datu izmantošanas sistēmu, kas jāattīsta arī vietējā un reģionālajā līmenī;

33. ierosina īstenot stratēģiju laikposmam pēc 2010. gada, pamatojoties uz labāku pārvaldību, kas ienestu jaunu dinamismu Eiropas pasākumos izaugsmes un nodarbinātības sekmēšanai. Jāizveido pārvaldība, kas spēj pārvarēt pašreizējo mehānismu

grūtības (atvērtā koordinācijas metode, vienošanās par kritērijiem, strukturālie rādītāji un citi tehniski uzlabojumi);

34. šīs pārvaldības pamatā jābūt

- labāk izvērtētiem, diferencētākiem, skaidrāk definētiem un labāk orientētiem mērķiem;
- grafikam, kas saskaņots ar Eiropas nākamā likumdošanas perioda darba kārtību (2009-2014);
- EK tiesisko un finanšu instrumentu izteiktākai un ilgtspējīgākai izmantošanai;
- ietekmīgākiem stimulējošiem pasākumiem, kas mudina dalībvalstis rīkoties, un lielākai valstu politisko līderu līdzdalībai;
- vietējo un reģionālo pašvaldību aktīvai lomai visos politiskā cikla posmos (vajadzību noteikšana, plāni, īstenošana, pārraudzība un novērtēšana), lai tās spētu veikt vietējo un reģionālo struktūru, dažādu politiku, kurām ir teritoriāla nozīme, un Eiropas Savienības mērķu integrācijas un pielāgošanas funkciju;

35. ņemot vērā lēmumus, kas jāpieņem par Eiropas izaugsmes un nodarbinātības politikas jomām pēc 2010. gada, Reģionu komiteja arī turpmāk sniegs ieguldījumu debatēs. Šajā nolūkā Reģionu komiteja izskatīs arī iespēju izveidot specializētu darba grupu dialogam ar citām Kopienas iestādēm.

Briselē, 2008. gada 26. novembrī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs
Luc VAN DEN BRANDE

Reģionu komitejas atzinums “Reģionu ieguldījums Eiropas mērķu sasniegšanā klimata pārmaiņu un enerģētikas jomā, īpašu uzmanību pievēršot pilsētas mēru paktam”

(2009/C 76/04)

REĢIONU KOMITEJA

- atgādina ES iestādēm, ka vietēja līmeņa pasākumiem ir būtiska nozīme, lai sasniegtu 20 % energoefektivitātes mērķus. Reģionu un pašvaldību izšķirošo nozīmi minētā mērķa sasniegšanā jau ir plaši atzinusi Eiropas Komisija un Eiropas Parlaments;
- norāda, ka transports, mājokļi un sabiedrisko vietu apgaismes infrastruktūra, ko plāno un nodrošina vietējās un reģionālās pašvaldības, ir jomas, kurās iespējams panākt CO₂ emisiju ievērojamu samazinājumu un energoetaupījumus;
- apsver nepieciešamību izstrādāt pilsētu rīcības plānus, kas atbilstu reģionālajiem un valstu plāniem. Reģionālie plāni varētu veidot vietējā un valsts līmeņa iniciatīvu saikni, kas nodrošinātu vietējo plānu izstrādi saskaņotā veidā. Svarīgi, lai rīcības plānos tiktu noteikti konkrēti instrumenti mērķu sasniegšanai un būtu pieejams atbilstošs finansējums;
- pakts būtu jāizvērs atkārtoti, lai dotu skaidru iespēju visu līmeņu pašvaldībām, ieskaitot reģionālās pašvaldības, piedalīties šajā iniciatīvā;
- aicina pielāgot ES līdzekļus un finansējumu, lai noteiktu par prioritāriem pasākumus ilgtspējīgas enerģijas izmantošanas jomā, piemēram, reģionālā finansējuma procentuālā apjoma palielināšanu (no 3 % līdz 5 %) mājtsaimniecību energoefektivitātes uzlabošanai; EIB aizdevumiem jābūt tieši pieejamiem vietējām pašvaldībām un reģioniem, kuri vēlas ieguldīt energoefektivitātes programmās, sekmēt ilgtspējīgu energoresursu izmantošanu un samazināt CO₂ emisijas.

Ziņotāja: Kay TWITCHEN kdze (UK/PPE), Esekssas grāfistes padomes locekle

IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

Svarīgākie ieteikumi

1. atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas uzaicinājumu sniegt komentārus par reģionu lomu pilsētas mēru pakta ietvaros;

2. uzsver, ka katram iedzīvotājam ir tiesības zināt, kādus pasākumus veic ievēlētie pārstāvji, lai nodrošinātu apkārtējās vides ilgtspējību nākamajām paaudzēm;

3. uzsver, ka pilsētas mēru pakts ir lieliska iespēja mēriem iesaistīt iedzīvotājus kopīgā un lietderīgā rīcībā cīņai pret klimata pārmaiņām, un tas dos iespēju Eiropas Savienībai apliecināt savu vadošo lomu minētajā jomā;

4. atgādina ES iestādēm, ka vietēja līmeņa pasākumiem ir būtiska nozīme individuālu paradumu un attieksmes maiņā, kura ir ļoti svarīga, lai sasniegtu 20 % energoefektivitātes mērķus, turklāt reģionu un pašvaldību izšķirošo nozīmi minētā mērķa sasniegšanā jau ir plaši atzinusi Eiropas Komisija ⁽¹⁾ un Eiropas Parlaments ⁽²⁾;

5. norāda, ka, popularizējot ilgtspējīgu enerģijas apgādi un energoefektivitāti, pilsētas mēru pakts var kalpot par stimulu pilsētām un reģioniem pārmaiņu īstenošanā, lai pasargātu vismazāk aizsargātās iedzīvotāju kategorijas, jo īpaši tos, kuriem ir zemi vai fiksēti ienākumi, no augstu energoresursu cenu un degvielas trūkuma radītās ietekmes; tomēr visiem pasākumiem jābūt vērstiem uz to, lai izvairītos no subsidētas enerģijas patēriņa un lai nodrošinātu ievērojamus finansiālus stimulus ar mērķi paaugstināt energoefektivitāti un samazināt enerģijas patēriņu, ja vien tas iespējams;

6. piezīmē, ka reģionālās un vietējās pašvaldības jau ir uzsākušas īstenot pasākumus un iniciatīvas, kas sekmēs ES klimata pārmaiņu politikā izvirzīto mērķu sasniegšanu, līdz ar drosmīgu un nepieciešamu lēmumu pieņemšanu demonstrējot vadošo lomu energoefektivitātes palielināšanas jomā, lai iedzīvotāji un apkārtējā vide būtu ieguvēji. Pilsētu mēru pakts līdzās dažām līdzīgām valstu un starptautiskām iniciatīvām nodrošina spēcīgu mehānismu, lai dotu jaunu impulsu minētā darba turpināšanai;

7. atzinīgi vērtē faktu, ka tagad paredzēts ņemt vērā pašvaldību līdzšinējos sasniegumus energoefektivitātes paaugstināšanas un enerģijas taupīšanas jomā, un rosina pašvaldības, kuras guvušas panākumus minētajā jomā, aktīvi iesaistīties pakta īstenošanā un iesniegt savus projektus;

⁽¹⁾ Andris Piebalgs: "Neapšaubāmi, daudzas visinovatīvākās idejas un projekti cīņā pret globālo sasilšanu nāk no reģioniem un pilsētām". RK aprīļa forums.

⁽²⁾ EP ziņojumā par "Rīcības plānu energoefektivitātes jomā: īstenojot potenciālu" (2007/2106(INI)), uzsvērta vietējo un reģionālo enerģētikas aģentūru nozīme energoefektivitātes pasākumu efektīvā īstenošanā.

8. atzinīgi vērtē pakta izveidi un to Eiropas pašvaldību politisko saistību augsto līmeni, kas apņēmušās panākt enerģijas ietaupījumus par vairāk nekā 20 %. Tomēr, ja minētajā iniciatīvā piedalīsies vienīgi lielās pilsētas, tai varētu būt simbolisks raksturs. Šobrīd ir pienācis laiks iesaistīt visu līmeņu vietējās iestādes, jo īpaši reģionu pašvaldības, atbilstoši katras dalībvalsts pārvaldes struktūrai, lai paātrinātu pievienošanas paktam, kā arī palielināt cita veida praktiskajā darbā iesaistīto partneru skaitu. Būtu jāinformē mazas pašvaldības par iespēju apvienoties reģionālos tīklos;

9. tādēļ aicina reģionālās un vietējās iestādes kļūt par vienlīdz nozīmīgām pakta dalībniecēm un iesaistīties ES klimata pārmaiņu jomā noteikto saistību izpildē;

10. atzinīgi vērtē progresu tiesiskā regulējuma jomā, ko nodrošina Enerģētikas un klimata pārmaiņu pakete, kas sniegs tiesisko noteiktību un pamatstruktūru pasākumiem, kas veicami pilsētas mēru pakta ietvaros. Tomēr ES līmenī ir nepieciešama aktīvāka rīcība, lai ievērotu dalībvalstu saistības samazināt enerģijas patēriņu par 20 %;

11. izsaka nožēlu par to, ka nav noteikts saistošs mērķis energoefektivitātes jomā 2008. gadā paredzētajos pasākumos cīņā pret klimata pārmaiņām, kas neļauj sasniegt nepieciešamo CO₂ samazinājumu, kā arī

12. uzsver, ka bez pamatprogrammas, kurā noteikti mērķi ES, valstu, reģionālajā un vietējā līmenī, pilsētas mēru pakts vien nebūs pietiekams, lai panāktu emisiju samazinājumu vismaz par 20 %, kā to apņēmušies pakta dalībnieki. Svarīgi, lai klimata un enerģētikas mērķu izstrādāšanā būtu iesaistītas vietējās un reģionālās pašvaldības, lai tiktu noteikti konkrēti instrumenti mērķu sasniegšanai un būtu pieejams atbilstošs finansējums;

Reģionālo pašvaldību nozīme

13. atkārtoti uzsver RK agrāk pieņemtajos atzinumos par minēto jautājumu pausto nostāju ⁽³⁾. Reģioniem, tāpat kā pilsētām, ir galvenā nozīme enerģētikas jomā, un tie ir atbildīgi par daudziem pasākumiem saistībā ar plānošanu, atļauju izsniegšanu, ieguldījumiem, valsts pasūtījumu piešķiršanu, ražošanu un patēriņu. Transports, mājokļi, sabiedrisko iestāžu ēkas un sabiedrisko vietu apgaismes infrastruktūra, ko plāno un nodrošina vietējās un reģionālās pašvaldības, ir jomas, kurās iespējams panākt CO₂ emisiju ievērojamu samazinājumu un energoetaupījumu;

⁽³⁾ Reģionu komitejas atzinums par tematu "Globālo klimata pārmaiņu ierobežošana līdz 2 grādiem pēc Celsija" un "Aviācijas nozares iekļaušana emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā", DEVE-IV-015.

14. uzsver gan patēriņa preču, gan dabas resursu, piemēram, ūdens, patēriņa samazināšanas ietekmi ar vispārējo mērķi samazināt emisijas un enerģijas izmantošanu. Tā kā reģionālo pašvaldību darbība aptver gan pilsētas, gan laukus, tās daudzos gadījumos var vairāk ietekmēt pārmaiņas paradumos nekā atsevišķas vietējās pašvaldības; līdz ar to reģionālajām pašvaldībām ir lielākas iespējas mudināt iedzīvotājus mainīt paradumus;

15. tādēļ atzīst reģionu būtisko nozīmi un pauž cerību, ka kompetentās reģionālās iestādes mudinās to teritorijās esošās pašvaldības iesaistīties pakta īstenošanā;

16. apsver nepieciešamību izstrādāt pilsētu rīcības plānus, kas atbilstu reģionālajiem un valstu plāniem. Reģionālie plāni varētu veidot vietējā un valsts līmeņa iniciatīvu saikni, kas nodrošinātu vietējo plānu izstrādi saskaņotā veidā. Svarīgi, lai rīcības plānos tiktu noteikti konkrēti finansiālie, tehniskie, cilvēkresursu, juridiskie un novērtēšanas instrumenti, kā arī grafiks mērķu sasniegšanai;

17. atgādina, ka starp reģioniem ir ļoti lielas atšķirības, ka klimata pārmaiņas var īpaši ietekmēt atsevišķas sistēmas, nozares un reģionus, un pielāgošanās spēja, kas dažādās nozarēs un reģionos atšķiras, ir cieši saistīta ar sociālekonomisko attīstību; šajā sakarā reģioniem un vietējām pašvaldībām ir būtiska nozīme;

18. atzinīgi vērtē pakta "salīdzinošā novērtējuma" elementu un uzsver reģionu iespējamo vadošo lomu, lai apzinātu vietējās rīcības iespējas, veiktu paraugprakses apmaiņu, projektu partneru izvēli, līdzekļu piešķiršanu, progresa novērtējumu un izplatītu informāciju par labiem rezultātiem. Vietējā līmeņa iniciatīvas jāiekļauj reģionālajā vai valsts programmā, lai paplašinātu ietekmi un rastu partnerības iespējas. Turklāt būtu jāsniedz reģioniem iespēja pašiem brīvi izvirzīt tālejošus, ilgtspējīgus mērķus, kas pārsniedz valstu programmās iekļautos;

19. atzīst, ka būtisks faktors pakta veiksmīgai vai neveiksmīgai īstenošanai būs to partnerību apjoms, kas apņemas īstenot pasākumus. Lai pasākumi būtu efektīvi, tiem jābūt pietiekami plašiem, lai būtu jūtama to ietekme, bet arī pietiekami nelieliem, lai nodrošinātu vietēja līmeņa piedalīšanos. Tā kā lielākās pilsētas var sasniegt apjomradītus ietaupījumus, reģioni, lai sekmētu ilgtspējīgu energoresursu izmantošanu un samazinātu CO₂ emisijas, šajā sakarā var palīdzēt mazākām pašvaldībām un lauku pašvaldībām, kur energoefektivitātes problēmas bieži vien ir daudz plašākas;

20. atgādina Komisijai par reģionu un pilsētu būtisko ietekmi uz enerģētikas tirgiem, jo reģioni un pilsētas ir gan lieli siltuma un elektrības patērētāji, gan piegādātāji, cita starpā izmantojot kombinētās siltuma un elektroenerģijas ražošanas sistēmas un

sadzīves atkritumu pārstrādes sistēmas, piemēram, reģenerējot atkritumus enerģijā, ražojot biogāzi ar anaerobās sadalīšanas metodi un ražojot cieto reģenerēto kurināmo, kā arī attīstīt atjaunojamās un alternatīvās enerģijas avotus ar zemu siltumnīcefekta gāzu emisiju līmeni;

21. tādējādi pakts būtu jāizvērs atkārtoti, lai dotu skaidru iespēju visu līmeņu pašvaldībām, ieskaitot reģionālās pašvaldības, piedalīties šajā iniciatīvā ar mērķi aptvert iespējami lielāku teritoriju, tostarp lauku teritorijas, kurās ir ievērojamas problēmas energoefektivitātes, ilgtspējīgu energoresursu sekmēšanas un CO₂ emisiju samazināšanas jomā. Pakts būtu jāsaista ar valstu tāda veida iniciatīvām, kas ir līdzīgas pilsētu mēru pakdam;

Ar pakta starpniecību risināmās problēmas

22. atkārtoti pauž atbalstu pakta mērķiem un darbības jomai, ieskaitot enerģijas pieprasījuma un patēriņa samazināšanu, ilgtspējīgas un drošas energoapgādes un patēriņa attīstīšanu, izmantojot reģeneratīvo energoresursu veicināšanu un produktu energoefektivitātes uzlabošanu;

23. uzsver, ka emisiju samazināšanas pasākumu galvenais mērķis ir ilgtermiņa noturība, līdz ar to mērķi ir jāsaista ar kvalitātes kritērijiem, lai nodrošinātu ilgtspējību;

24. uzsver: lai pakta ietekme būtu ilglaicīga, tas stingri jāiekļauj to iestāžu programmās, kas tam pievienojušās, tādējādi aizsargājot minētajā iniciatīvā paustās apņemšanās un mērķus no turpmākas iejaukšanās vai vājinot ietekmi, kas varētu rasties iespējamo politiskās vadības pārmaiņu vai administratīvo un robežu izmaiņu rezultātā;

25. norāda, ka īstermiņa budžeta ierobežojumi rada problēmas reģioniem un pilsētām, kas veic vidēja termiņa vai ilgtermiņa ieguldījumus un pieņem lēmumus politikas jomā, lai uzlabotu energoefektivitāti, sekmētu ilgtspējīgu energoresursu izmantošanu un samazinātu CO₂ emisijas. Valsts rīcības novērtējuma mērķos tas ir jāņem vērā;

26. tā kā nav vienas visām ES dalībvalstīm kopīgas "reģiona" vai "mēra" definīcijas, ierosina pakta darbības ietvaros nodrošināt, lai no pievienošanās pakdam netiktu izslēgtas citas struktūras;

27. uzsver atšķirības ES pilsētu un reģionu sasniegumos CO₂ emisiju samazināšanas jomā un enerģijas patēriņā pēdējos gados, kā arī to, ka atsevišķi līderi minētajā jomā jau ir panākuši vairāk. Jāņem vērā ar patēriņu un ražošanu saistītās energointensitātes atšķirības, kā arī stāvoklis siltumnīcefekta gāzu emisiju jomā dalībvalstīs, jo īpaši atšķirības lauku un pilsētu apgabalos;

Turpmākie ieteikumi pakta paredzēto pasākumu īstenošanai

28. aicina atbalstīt emisiju samazināšanas bāzes līnijas noteikšanu, kā arī izstrādāt skaidrus norādījumus par to, kā ir jāsniedz ziņojumi ar emisijas rādītājiem un kādā veidā jāveic mērījumi. Tas ir būtiski, lai datus varētu salīdzināt un novērtēt;

29. ierosina salīdzinošajā novērtēšanā iekļaut gan neveiksmīgu, gan veiksmīgu risinājumu piemērus, lai izvairītos no kļūdu atkārtošanas. Minētajiem piemēriem vajadzētu būt tieši piemērojamiem, un tādēļ jāsniedz arī sīkāka informācija par visām iniciatīvām, ieskaitot to budžetu. ES vajadzētu izmantot ASV mēru konferences un Ziemeļaustrumu un Vidusatlantijas (ASV) reģionālās iniciatīvas par siltumnīcefekta gāzu emisiju secinājumus;

30. tā kā daudzas pilsētas un administratīvie rajoni ir reģionālo vai valsts mēroga tīklu locekļi, kuri ir izstrādājuši metodoloģijas un uzskaites sistēmas, ierosina apsvērt šo sistēmu izmantošanu pakta ietvaros, vienlaikus izskatot iespēju vidējā termiņā saskaņot pārskatu sagatavošanu un novērtēšanas līdzekļus. Tādējādi varētu izvairīties no metodoloģiju atkārtotas izstrādes un veicināt plašāku līdzdalību pakta. Minētā priekšlikuma mērķis ir nodrošināt, lai lielākā daļa pašvaldību, kuras iekļāvušās esošajos tīklos, pievienotos mēru paktam;

31. ierosina pirms rīcības plānu izstrādes pakta grafikos iekļaut izcilības standartus un esošās iniciatīvas, kas tiek uzskatītas par paraugpraksi un kuras var izmantot visās dalībvalstīs; Tas nodrošinātu iespēju atspoguļot šo paraugpraksi rīcības plānā, ko izstrādā pilsētas un reģioni;

Problēmas ES energoefektivitātes mērķu sasniegšanā

32. uzsver Eiropas un valstu aspekta nozīmi vietēja līmeņa pasākumu veiksmīgā īstenošanā, un jo īpaši Komisijas neveiksmi 2006. gada energoefektivitātes rīcības plāna izstrādē un pilnveidošanā; Tas būs nepieciešams, lai rosinātu dalībvalstis, to reģionus un pilsētas pārsniegt ES mērķi par 20 % samazināt emisijas apjomu;

33. atkārto jūnija Eiropadomes sanāksmē izteikto aicinājumu Eiropas Komisijai un dalībvalstīm paātrināt minētā mērķa īstenošanu un apsvērt tā pārskatīšanu;

34. mudina veidot tiešu saikni starp valstu un reģionu rīcības plāniem, jo reģionu rīcības plāni ir nepieciešamais starpposms starp ilgtspējīgas enerģētikas plānu valsts līmenī un pilsētu un administratīvo apgabalu plānu. Svarīgi, lai klimata un enerģētikas mērķu izstrādē būtu iesaistītas vietējās un reģionālās pašvaldības, lai tiktu noteikti konkrēti instrumenti mērķu sasniegšanai un būtu pieejams atbilstošs finansējums;

35. aicina pielāgot ES līdzekļus un finansējumu, lai noteiktu par prioritāriem pasākumus ilgtspējīgas enerģijas izmantošanas jomā, piemēram, reģionālā finansējuma procentuālā apjoma palielināšanu (no 3 % līdz 5 %) mājsaimniecību energoefektivitātes uzlabošanai; EIB aizdevumiem jābūt tieši pieejamiem vietējām pašvaldībām un reģioniem, kuri vēlas ieguldīt energoefektivitātes programmās, sekmēt ilgtspējīgu energoresursu izmantošanu un samazināt CO₂ emisijas;

36. tādēļ ierosina, veicot ES finansējuma programmu vidusposma pārskatīšanu, ņemt vērā to, kā visas programmas iespējams pielāgot, lai atbalstītu energoefektivitāti, sekmētu ilgtspējīgu energoresursu izmantošanu, samazinātu CO₂ emisijas un nodrošinātu energoefektivitātes uzlabošanai paredzēto programmu pieejamību pilsētās un reģionos. Piemēram, veicot iespējamo finanšu pārskatīšanu, papildus reģionālā/kohēzijas finansējuma palielināšanai, lai atbalstītu mājsaimniecību energoefektivitāti, jāparedz lielāki ieguldījumi jaunu tehnoloģiju pārdošanā tādu programmu ietvaros kā FP7. Varētu rasties nepieciešamība pārskatīt arī noteikumus par valsts atbalstu, lai varētu īstenot pasākumus rūpniecības un enerģētikas pārmaiņu jomā;

37. aicina Komisiju turpināt attīstīt un paātrināt to pasākumu pārskatīšanu, ar kuru palīdzību varētu rosināt paradumu maiņu pilsētās un reģionos, piemēram, popularizējot un klasificējot energoefektīvus produktus;

38. uzskata, ka reģionu un pilsētu centieni līdz 2020. gadam sasniegt un pārsniegt 20 % energoefektivitātes mērķi tiks atbalstīti, minēto mērķi nosakot par saistošu un attiecīgi papildinot ES energoefektivitātes rīcības plānu, iekļaujot tajā prasību dalībvalstīm pārskatīt valstu rīcības plānus, lai atspoguļotu minēto mērķi.

Briselē, 2008. gada 26. novembrī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs
Luc VAN DEN BRANDE

Reģionu komitejas atzinums “Priekšlikums Padomes ieteikumam par brīvprātīgo jauniešu mobilitāti Eiropā”

(2009/C 76/05)

REĢIONU KOMITEJA

- atzīst, ka šobrīd dalībvalstīs brīvprātīgo darbs organizēts ļoti atšķirīgi, un norāda, ka trūkst statistikas datu un izmēlošu pētījumu par brīvprātīgo darbu;
- aicina Eiropas Komisiju atbalstīt brīvprātīgo organizāciju sadarbības sekmēšanu, izveidojot ne tikai brīvprātīgajiem jauniešiem paredzētu Eiropas tīmekļa vietni, bet arī datu bāzi, kas ļauj iepazīties ar labāko praksi, projektiem, iespējām un sīku informāciju. Eiropas Komisijai jāizmanto valstu, reģionālā un vietējā informācija un uz to jānorāda, lai jauniešiem tā būtu vieglāk pieejama;
- atbalsta Eiropas Parlamenta un citu iestāžu iniciatīvu 2011. gadu pasludināt par Eiropas brīvprātīgā darba gadu un ir gatava aktīvi piedalīties ar to saistīto pasākumu īstenošanā. Minētā gada laikā īpaša uzmanība būtu jāpievērš jauniešiem un viņu līdzdalībai sabiedrības dzīvē;
- aicina Komisiju, dalībvalstis un vietējās un reģionālās pašvaldības apņēmīgi sekmēt brīvprātīgā darba ieviešanu izglītības sistēmā, lai jaunieši jau agrīnā dzīves posmā saskartos ar brīvprātīgo darbību un to uzskatītu par pašsaprotamu ieguldījumu sabiedrības dzīvē. Būtu jāparedz iespēja tāda veida darbību iekļaut mācību plānos;
- uzskata, ka brīvprātīgs darbs ir īpaši vērtīga mobilitātes iespēja jauniešiem. Tādēļ nelabvēlīgākā stāvoklī esošiem jauniešiem, kas vēlas veikt brīvprātīgo darbu un kas parasti nevar tik lielā mērā (vai nemaz) izmantot mobilitātes priekšrocības, ir nepieciešams dažāda veida atbalsts. Tāpēc būtu jāatbalsta jauniešu darbaudzinātāju un jaunatnes vadītāju apmācība un mobilitāte. Efektīvāk jāizmanto arī iespējas, kas šīs mērķa grupas sasniegšanā ir vietējām un reģionālajām pašvaldībām.

Ziņotāja: Rinda DEN BESTEN kdze (NL/PES) Utrehtas domes locekle

Atsauces dokuments

Priekšlikums Padomes ieteikumam par brīvprātīgo jauniešu mobilitāti Eiropā

COM(2008) 424 galīgā redakcija

I. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

1. atzīst, ka šobrīd starp dalībvalstīm pastāv lielas atšķirības veidā, kā tiek organizēts brīvprātīgo darbs, un norāda, ka trūkst statistikas datu un pienācīga pētījuma par brīvprātīgo darbu. Tā kā likumdošanas un noteikumu saskaņošana nav ne iespējama, ne arī vēlama, Reģionu komiteja darbu sadalīt posmos. Pirmajā posmā jāveic izsmelošs pētījums par dalībvalstīs pastāvošajām dažādajām sistēmām un likumdošanu, kā arī noteikumiem, kas regulē brīvprātīgo darbu, par (potenciālo) gados jauno brīvprātīgo vēlmēm un šķēršļiem, ar kuriem viņi saskaras, vēloties veikt brīvprātīgo darbu pāri robežām, un par to, ko brīvprātīgais darbs dod brīvprātīgajiem jauniešiem, reģioniem, kas viņus nosūta, un reģioniem, kuri viņus uzņem. Šāda informācija sekmēs debates un palīdzēs izveidot jaunu politiku, kas pilnībā atbilst pašreizējai situācijai jauniešu brīvprātīgā darba jomā Eiropā;

2. atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas ierosmi veicināt brīvprātīgo jauniešu mobilitāti Eiropā;

3. atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas radošo pieeju, meklējot veidu, kā atvieglot jauniešu brīvprātīgo darbu kādā citā Eiropas valstī, tomēr norāda, ka valstīs pieņemto noteikumu, kas regulē brīvprātīgo darbību, pielāgošana nav risinājums, jo brīvprātīgā darba organizācijas veidi Eiropas valstīs ir ļoti dažādi. Minēto iemeslu dēļ mēs iesakām sekmēt brīvprātīgo organizāciju sadarbību (tās var būt pilsoniskās sabiedrības vai valdības struktūras) dažādās Eiropas valstīs vai starp tām un mudinām dalībvalstis veicināt pārrobežojošu brīvprātīgās darbības projektus;

4. aicina Eiropas Komisiju atbalstīt brīvprātīgo organizāciju sadarbības sekmēšanu, izstrādājot ne tikai brīvprātīgajiem jauniešiem paredzētu Eiropas tīmekļa vietni, bet arī datu bāzi, kas ļauj iepazīties ar labāko praksi, projektiem, iespējām un datiem. Eiropas Komisijai būtu jāizmanto valstu, reģionālā un vietējā informācija un uz to jānorāda, lai jauniešiem tā būtu vieglāk pieejama;

5. uzsver vietējo un reģionālo pašvaldību nozīmi brīvprātīgo darba jomā un jo īpaši saistībā ar jauniešiem, kuru iespējas ir mazākas. Brīvprātīgais darbs var būt sākums jauniešu ar mazākām iespējām integrācijai, un tā kā daudzās dalībvalstīs

vietējās un reģionālās pašvaldības atbild par jauniešu politiku un ir uzkrājušas daudz attiecīgu zināšanu un pieredzes, tas ir līmenis, kur bieži atrasti inovatīvi un radoši risinājumi un sāktas nozīmīgas partnerības. Jo īpaši svarīga nozīme vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir jauniešu motivēšanā, jo tās atrodas tuvu organizācijām, kas pieņem brīvprātīgos un var tos pārliecināt par brīvprātīgo apmaiņas priekšrocībām;

6. aicina dalībvalstis vietējām un reģionālajām pašvaldībām piešķirt atbilstošu finansējumu tādu sabiedrisko mērķu īstenošanai, kas virzīti uz jauniešu brīvprātīgo darbu un mudina dalībvalstis izmantot ES fondus un programmas (piemēram, Eiropas Sociālo fondu un programmu "Jaunatne darbībā"), lai palielinātu starptautisko brīvprātīgo darba projektu kvalitāti, atbalstot un sniedzot palīdzību valsts līmeņa, reģionālajām un vietējām brīvprātīgo organizācijām. Šāda atbalsta mērķis ir palīdzēt organizācijām veidot starptautiskos sakarus, apgūt īpašas prasmes, kas nepieciešamas citu valstu jauniešu uzņemšanai un starptautisku projektu īstenošanai;

7. iesaka vietējām un reģionālajām pašvaldībām sniegt lielu atbalstu tādas infrastruktūras izveidei, kas sekmē brīvprātīgo darbu, vienlaikus, protams, neskarot brīvprātīgo darba neatkarību. Vietējo un reģionālo brīvprātīgo centru izveidošana, piemēram, var veicināt brīvprātīgo darbu un informācijas izplatīšanu, jauniešu motivāciju veikt pārrobežojošu brīvprātīgo darbu un brīvprātīgā darba kvalitātes un efektivitātes novērtēšanu;

8. pauž patiesu nožēlu par to, ka vēl joprojām pastāv sociāli, saimnieciski un administratīvi šķēršļi, kas apgrūtina brīvprātīgo jauniešu mobilitāti, un rosina Eiropas Komisiju uzsākt šo šķēršļu apzināšanu, veicot plašāku pētījumu par brīvprātīgo darbu (kā minēts šā atzinuma 1. punktā). Tā kā trūkst datu par brīvprātīgo darbu, Komiteja aicina Eiropas Komisiju līdz 2001. gadam iepazīstināt ar plaša pētījuma rezultātiem, lai varētu pielāgot brīvprātīgā darba politiku;

9. atbalsta Eiropas Parlamenta un citu iestāžu iniciatīvu 2011. gadu pasludināt par Eiropas brīvprātīgā darba gadu un ir gatava aktīvi piedalīties ar to saistīto pasākumu īstenošanā. Minētā gada laikā īpaša uzmanība būtu jāpievērš jauniešiem un viņu līdzdalībai sabiedrības dzīvē;

10. vēlas, lai īpaši tiktu sekmēta valodas barjeru mazināšana Eiropā, mudinot brīvprātīgos apgūt valodas;

11. norāda, ka brīvprātīgā darba definīcija, ko ierosinājusi Komisija, ir jāpaplašina. Brīvprātīgais darbs var būt gan pilnas slodzes darbs, gan pusslodzes darbs, aptvert garāku vai īsāku laikposmu, tas var būt neapmaksāts darbs vai darbs par atlīdzību, paredzot kabatas naudu vai izdevumu apmaksāšanu, atkarībā no mērķgrupas un apstākļiem;

12. uzsver nozīmi, kāda ir agrāk iegūtu prasmju atzīšanai, lai brīvprātīgais tās varētu izmantot tālākajā karjerā (darbā vai mācībās). Brīvprātīgo darbs būtībā ir svarīga neformālo mācību forma un palīdz padarīt izglītību jauniešiem pieejamāku. Tāpēc jāpaplašina skolu, sabiedrisko organizāciju un uzņēmumu iespējas atzīt brīvprātīgajā darbā iegūtās prasmes un izmantot attiecīgos instrumentus, kas jau izveidoti, proti, *Europass* un *Youthpass*;

13. aicina Komisiju, dalībvalstis un vietējās un reģionālās pašvaldības apņēmīgi sekmēt brīvprātīgā darba ieviešanu izglītības sistēmā, lai jaunieši jau agrīnā dzīves posmā saskartos ar brīvprātīgo darbību un to uzskatītu par pašsaprotamu ieguldījumu sabiedrības dzīvē. Būtu jāparedz iespēja tāda veida darbību iekļaut mācību plānos;

14. uzskata, ka ir svarīgi nodrošināt līdzsvaru starp brīvprātīgā darba sniegto pievienoto vērtību jauniešu dzīvē un sabiedrības dzīvē (visās tās jomās). Jauniešu intereses un viņu attīstība vienmēr ir svarīgāka, savukārt jauniešu aktīva iesaistīšanās un iesaistīšanās sabiedrības dzīvē ir sabiedrības interesēs;

15. atzinīgi vērtē Eiropas Brīvprātīgo dienestu (EBD) un pauž cerību, ka arī turpmāk tas attīstīs savu darbību, lai pēc iespējas vairāk jauniešu varētu veikt pārrobežu brīvprātīgo darbu.

II. IEROSINĀTIE GROZĪJUMI

1. grozījuma priekšlikums

7. apsvēruma

Komisijas priekšlikums	Reģionu komitejas ierosinātais grozījums
7. Eiropā ir plašs brīvprātīgo darbību klāsts, kuras organizē pilsoniskā sabiedrība un valsts iestādes, un šīs darbības ir jāsauglabā, jāpildinveido un jādara savietojamas.	7. Eiropā ir plašs brīvprātīgo darbību klāsts, kuras organizē pilsoniskā sabiedrība un valsts iestādes, un šīs darbības ir jāsauglabā un jāpildinveido, un ~~jādara savietojamas~~ brīvprātīgo organizāciju sadarbība ir jāsekmē.

Pamatojums

Savietojamības jēdziens ir pārāk plaši skaidrojams un dažās valstīs to grūti pielāgot brīvprātīgā darba sistēmai. Eiropas Komisijas priekšlikuma mērķis nav brīvprātīgo veiktā darba saskaņošana un centralizācija, bet brīvprātīgās darbības savietojamību var saprast tieši tā. Vēlams, lai jaunieši, ja viņi to vēlas, varētu veikt brīvprātīgu darbu kādā citā ES valstī, un minētās iespējas, sekmējot brīvprātīgo organizāciju sadarbību, ir jāpaplašina.

2. grozījuma priekšlikums

13. apsvēruma

Komisijas priekšlikums	Reģionu komitejas ierosinātais grozījums
13. Neskatoties uz minētajiem pūliņiem, joprojām pastāv šķēršļi, kas kavē brīvprātīgo jauniešu pārrobežu mobilitāti Eiropā, tāpēc šā ieteikuma mērķis pirmām kārtām ir nodrošināt dalībvalstīm pamatu pastiprinātai sadarbībai, neskarot to valsts sistēmu daudzveidību.	13. Neskatoties uz minētajiem pūliņiem, joprojām pastāv šķēršļi, kas kavē brīvprātīgo jauniešu pārrobežu mobilitāti Eiropā, tāpēc šā ieteikuma mērķis pirmām kārtām ir nodrošināt dalībvalstīm pamatu pastiprinātai sadarbībai, neskarot <u>dažādās valstīs pastāvošo brīvprātīgās darbības to valsts sistēmu daudzveidību.</u>

Pamatojums

Ne visu Eiropas valstu likumos pastāv noteikumi, kas attiecas uz brīvprātīgo darbu. Tas var nozīmēt, ka dažām valstīm tādi būtu jāpieņem, un tas būtu pretrunā ar subsidiaritātes principu. Vārdu "sistēma" aizstājot ar "brīvprātīgā darbība" vai "iespējas", teksts ir piemērojams visām ES valstīm un ir saskaņā ar subsidiaritātes principu, vienlaikus nezaudējot savu saturu.

3. grozījuma priekšlikums

14. apsvēruma

Komisijas priekšlikums	Reģionu komitejas ierosinātais grozījums
14. Šajā ieteikumā pārrobežu brīvprātīgās darbības jādefinē kā brīvprātīgas saistības, kas nozīmē, ka brīvprātīgais jauniešs piedalās bezpeļņas nealgotā darbībā sabiedrības labā valstī, kas nav viņa mītnes valsts. Šo darbību raksturo šādi aspekti: tā ir pieejama visiem jauniešiem, kas jaunāki par 30 gadiem, iesaistīšanās ir brīvprātīga, uz noteiktu laiku, ar skaidriem mērķiem, struktūru un principiem, nealgota, bet ar kabatas naudu un apmaksātiem izdevumiem.	14. Šajā ieteikumā pārrobežu brīvprātīgās darbības jādefinē kā brīvprātīgas saistības, kas nozīmē, ka brīvprātīgais jauniešs piedalās bezpeļņas nealgotā darbībā sabiedrības labā valstī, kas nav viņa mītnes valsts. Šo darbību raksturo šādi aspekti: tā ir pieejama visiem jauniešiem, kas jaunāki par 30 gadiem, iesaistīšanās ir brīvprātīga, uz noteiktu laiku, ar skaidriem mērķiem, struktūru un principiem, <u>un tā netiek atalgota nealgota, bet ar kabatas naudu un apmaksātiem izdevumiem.</u>

Pamatojums

Dažos gadījumos jauniešiem ir līdzekļi, lai iesaistītos brīvprātīgā darba projektā. Turklāt paša ieguldījums (liels vai mazs) nozīmē, ka jauniešs ir uzņēmies "saistības", un brīvprātīgā darba ārzemēs aktīva veikšana kļūst par sava veida goda lietu.

4. grozījuma priekšlikums

15. apsvēruma

Komisijas priekšlikums	Reģionu komitejas ierosinātais grozījums
15. Īpaša uzmanība jāpievērš jauniešiem, kuriem ir mazāk iespēju, jo brīvprātīgs darbs ir īpaši vērtīga mobilitātes iespēja tiem jauniešiem, kas parasti nevar tik lielā mērā (vai nemaz) izmantot mobilitātes sistēmu priekšrocības. Šajā kontekstā ļoti noderīgs būs apmācību un mobilitātes atbalsts darbaudzinātājiem, kas specializējas darbā ar jauniešiem un jaunatnes vadītājiem. Jāizmanto arī iespējas, kas šīs mērķa grupas sasniegšanā ir vietējām un reģionālajām pašvaldībām.	15. Īpaša uzmanība jāpievērš jauniešiem, kuriem ir mazāk iespēju, jo brīvprātīgs darbs ir īpaši vērtīga mobilitātes iespēja tiem jauniešiem. <u>Tāpēc dažāda veida atbalsts ir jāsniedz nelabvēlīgākā stāvoklī esošiem jauniešiem, kas vēlas veikt brīvprātīgo darbu un;</u> kas parasti nevar tik lielā mērā (vai nemaz) nevar izmantot mobilitātes sistēmu priekšrocības. Šajā kontekstā ļoti noderīgs būs apmācību un mobilitātes atbalsts darbaudzinātājiem, kas specializējas darbā ar jauniešiem un jaunatnes vadītājiem. Jāizmanto arī iespējas, kas šīs mērķa grupas sasniegšanā ir vietējām un reģionālajām pašvaldībām.

Pamatojums

Daudzās dalībvalstīs jaunatnes politiku lielā mērā nosaka vietējās un reģionālās pašvaldības. Turklāt vietējās un reģionālās pašvaldības ir pārvaldes iestādes, kas gados jaunajiem iedzīvotājiem atrodas vistuvāk. Tas ir arī līmenis, kuram ir vislabākās iespējas kontaktiem ar jauniešiem.

5. grozījuma priekšlikums

16. apsvēruma

Komisijas priekšlikums	Reģionu komitejas ierosinātais grozījums
16. Labāka valsts sistēmu savietojamība un plašāka dalīšanās informācijā var rosināt visus Eiropas jauniešus (neatkarīgi no tautības) lielākā mērā iesaistīties brīvprātīgā darbā trešās valstīs.	16. Labāka valsts sistēmu savietojamība brīvprātīgo organizāciju sadarbība Eiropā un plašāka dalīšanās informācijā var rosināt visus Eiropas jauniešus (neatkarīgi no tautības) lielākā mērā iesaistīties brīvprātīgā darbā trešās valstīs.

Pamatojums

Skatīt pamatojumu 1. un 2. grozījuma priekšlikumam.

6. grozījuma priekšlikums

17. apsvērum

Komisijas priekšlikums.	Reģionu komitejas ierosinātais grozījums
17. Tā kā dalībvalstis nevar pienācīgā mērā sasniegt šā ieteikuma mērķus un tādēļ, ka šā ieteikuma mēroga un seku dēļ tos labāk var sasniegt Kopienas līmenī, Kopiena var pieņemt pasākumus, lai veicinātu brīvprātīgo jauniešu mobilitāti ar valsts sistēmu savietojamības starpniecību saskaņā ar subsidiaritātes principu, kā izklāstīts Līguma 5. pantā. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šis ieteikums nepārsniedz to, kas ir vajadzīgs minēto mērķu sasniegšanai.	17. Tā kā dalībvalstis nevar pienācīgā mērā sasniegt šā ieteikuma mērķus un tādēļ, ka šā ieteikuma mēroga un seku dēļ tos labāk var sasniegt Kopienas līmenī, Kopiena var pieņemt pasākumus, lai veicinātu brīvprātīgo jauniešu mobilitāti, <u>uzlabojot brīvprātīgo organizāciju sadarbību, ar valsts sistēmu savietojamības starpniecību</u> saskaņā ar subsidiaritātes principu, kā izklāstīts Līguma 5. pantā. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šis ieteikums nepārsniedz to, kas ir vajadzīgs minēto mērķu sasniegšanai.

Pamatojums

Skatīt pamatojumu 1. un 2. grozījuma priekšlikumam.

7. grozījuma priekšlikums

A. punkts

Komisijas priekšlikums	Reģionu komitejas ierosinātais grozījums
A. Dalībvalstīm jāveicina brīvprātīgo jauniešu mobilitāte Eiropā, uzlabojot gan pilsoniskās sabiedrības, gan valsts iestāžu organizētā brīvprātīgā darba valsts sistēmu savietojamību, lai katram jauniešim būtu iespēja iesaistīties brīvprātīgā darbā Eiropā, ja viņš vai viņa to vēlas.	A. Dalībvalstīm jāveicina brīvprātīgo jauniešu mobilitāte Eiropā, uzlabojot ~~gan pilsoniskās sabiedrības, gan valsts iestāžu organizētā brīvprātīgā darba valsts sistēmu savietojamību,~~ <u>brīvprātīgo organizāciju, kas var būt pilsoniskās sabiedrības vai valsts struktūras, sadarbību,</u> lai katram jauniešim būtu iespēja iesaistīties brīvprātīgā darbā Eiropā, ja viņš vai viņa to vēlas.

Pamatojums

Skatīt pamatojumu 1. un 2. grozījuma priekšlikumam.

8. grozījuma priekšlikums

B. punkta 1. apakšpunkts

Komisijas priekšlikums	Reģionu komitejas ierosinātais grozījums
B 1. uzlabot zināšanas par brīvprātīgā darba sistēmām valsts teritorijā un darīt zināmu šo informāciju Eiropas Komisijai tālākai izplatīšanai;	B 1. uzlabot zināšanas par brīvprātīgā darba <u>iespējām sistēmām</u> valsts teritorijā un darīt zināmu šo informāciju Eiropas Komisijai tālākai izplatīšanai; <u>izmantojot, piemēram, brīvprātīgajiem jauniešiem paredzētu tīmekļa vietni un datu bāzi par brīvprātīgo darbu;</u>

Pamatojums

Skatīt 2. grozījuma priekšlikuma pamatojumu.

9. grozījuma priekšlikums

B. punkta 4. apakšpunkts

Komisijas priekšlikums	Reģionu komitejas ierosinātais grozījums
B 4. dalīties informācijā par brīvprātīgā darba iespējām ar citām dalībvalstīm un iespējami vienkāršot piemērošanas procesu, lai vienas dalībvalsts brīvprātīgie jaunieši varētu vieglāk piekļūt un pieteikties citas dalībvalsts sistēmā;	B 4. dalīties informācijā par brīvprātīgā darba iespējām ar citām dalībvalstīm un iespējami vienkāršot piemērošanas procesu, lai vienas dalībvalsts brīvprātīgie jaunieši varētu vieglāk piekļūt un pieteikties <u>dalībai brīvprātīgajā darbībā citās dalībvalstīs sistēmā</u> ;

Pamatojums

Skatīt 2. grozījuma priekšlikuma pamatojumu.

10. grozījuma priekšlikums

B. punkta 7. apakšpunkts

Komisijas priekšlikums	Reģionu komitejas ierosinātais grozījums
B 7. izveidot kvalitātes pamatstandartus, lai panāktu pienācīgas kvalitātes garantijas, kas pārlicinātu un aizsargātu brīvprātīgos pārrobežu darbiniekus un veidotu uzticību, un sekmētu dalību pārrobežu sistēmās; tie varētu būt saistīti ar brīvprātīgo darbinieku un personāla kompetences līmeni, darbību sagatavošanu, konsultēšanu, uzraudzību un turpmākiem pasākumiem;	B 7. izveidot kvalitātes pamatstandartus, lai panāktu pienācīgas kvalitātes garantijas, kas pārlicinātu un aizsargātu brīvprātīgos pārrobežu darbiniekus un veidotu uzticību, un sekmētu īpaši jauniešu, kuriem ir <u>mazākas iespējas sociālajā un izglītības ziņā, dalību pārrobežu brīvprātīgajā darbībā sistēmās</u> ; tie varētu būt saistīti ar brīvprātīgo darbinieku un personāla kompetences līmeni, darbību sagatavošanu, konsultēšanu, uzraudzību un turpmākiem pasākumiem;

Pamatojums

Skatīt 2. grozījuma priekšlikuma pamatojumu.

Jauniešiem, kuriem ir mazākas iespējas, brīvprātīgo darbs var pavērt ceļu uz iekļaušanu. Viņiem jo īpaši vajadzīgs papildus stimuls, lai uzņemtos pārrobežu brīvprātīgo darbu.

11. grozījuma priekšlikums

B. punkta 14. apakšpunkts

Komisijas priekšlikums	Reģionu komitejas ierosinātais grozījums
B 14. pievērst īpašu uzmanību un nodrošināt piemērotas pieejas jauniešiem, kuriem ir mazāk iespēju, lai uzlabotu viņu piekļuvi brīvprātīgajām darbībām un jo īpaši brīvprātīgajām darbībām starp Eiropas valstīm, un ņemt vērā šo jauniešu īpašās apmācības un atbalsta vajadzības;	B 14. pievērst īpašu uzmanību un nodrošināt piemērotas pieejas jauniešiem, kuriem ir mazāk iespēju sociālajā un izglītības jomā vai kuri nonākuši nelabvēlīgākā situācijā dzīvesvietas ģeogrāfiskā stāvokļa dēļ, lai uzlabotu viņu piekļuvi brīvprātīgajām darbībām un jo īpaši brīvprātīgajām darbībām starp Eiropas valstīm, un ņemt vērā šo jauniešu īpašās apmācības un atbalsta vajadzības;

Pamatojums

Skatīt pamatojumu 1. un 2. grozījuma priekšlikumam.

12. grozījuma priekšlikums

2. punkts

Komisijas priekšlikums	Reģionu komitejas ierosinātais grozījums
2. rosināt un sadarbībā ar dalībvalstīm organizēt regulāru informācijas un pieredzes apmaiņu par pilsoniskās sabiedrības un valsts iestāžu organizēto brīvprātīgā darba valsts sistēmu savietojamību;	2. rosināt un sadarbībā ar dalībvalstīm organizēt regulāru informācijas un pieredzes apmaiņu par Eiropas līmeņa ~~sadarbību~~ pilsoniskās sabiedrības un valsts iestāžu organizēto brīvprātīgā darba ~~jautājumos~~ valsts sistēmu savietojamību;

Pamatojums

Skatīt pamatojumu 1. un 2. grozījuma priekšlikumam.

13. grozījuma priekšlikums

4. punkts

Komisijas priekšlikums	Reģionu komitejas ierosinātais grozījums
4. sniegt ziņojumu Padomei četrus gadus pēc šā ieteikuma pieņemšanas, lai noteiktu, vai ierosinātie pasākumi ir efektīvi, un lai novērtētu, vai vajadzīgi turpmāki pasākumi.	4. līdz 2001. gadam sniegt ziņojumu Padomei ~~četrus gadus pēc šā ieteikuma pieņemšanas~~ , lai noteiktu, vai ierosinātie pasākumi ir efektīvi, un lai novērtētu, vai vajadzīgi turpmāki pasākumi.

Pamatojums

Eiropas Parlaments rosinājis 2001. gadu pasludināt par Eiropas brīvprātīgā darba gadu. Iniciatīvu parakstījuši 454 deputāti. To atbalsta arī Reģionu komiteja, jo īpaši tādēļ, ka 2001. gadā būs pagājuši 10 gadi kopš Starptautiskā brīvprātīgo gada. Tas būs vispiemērotākais laiks, lai Eiropas Komisija īsi pirms tam publicētu ziņojumu par brīvprātīgo darbu.

Briselē, 2008. gada 26. novembrī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs
Luc VAN DEN BRANDE

Reģionu komitejas atzinums “ES — globālais partneris attīstības jomā. Progresā paātrināšana Tūkstošgades attīstības mērķu īstenošanā”

(2009/C 76/06)

REĢIONU KOMITEJA

- atzinīgi vērtē Komisijas pieaugošo izpratni par to, ka vietējās pašvaldības “arvien biežāk izsaka vēlmi iesaistīties procesā un kļūt par attīstības dalībniecēm”, tomēr uzsver, ka vietējās un reģionālās pašvaldības šajā jomā nav jaunienācējas; tās aktīvi darbojas jau vairākas desmitgades un ir gan apņēmības pilnas, gan ieinteresētas aktīvi piedalīties sadarbībā attīstības jomā, tās finansēšanā un reformā;
- atkārtoti uzsver vajadzību izveidot “biržu” (elektronisku interneta portālu) vietējām un reģionālajām pašvaldībām, kas aktīvi iesaistījušās decentralizētā sadarbībā, pamatojoties uz mehānismu, kas būtu izveidots atbilstoši vietējās un reģionālās pašvaldības līmeņa sistēmai. Tas ievērojami atvieglot attīstības sadarbībā aktīvi iesaistīto Eiropas vietējo un reģionālo pašvaldību savstarpējo informācijas apmaiņu un dos iespēju saskaņot vietējo un reģionālo pašvaldību projektus Eiropā un attīstības valstīs. Tas veicinātu decentralizētas sadarbības projektu izstrādi un uzlabotu to koordināciju, radītu sinerģijas un ļautu novērst divkāršu darba veikšanu; atzinīgi vērtē attiecīgo sadarbību ar Attīstības ĢD;
- vērš uzmanību uz to, ka daudzām ES vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir ar attīstību saistīti sakari ar tām līdzīgām iestādēm attīstības valstīs, tātad tās ir uzkrājušas pieredzi, jo īpaši tādās jomās kā izglītība, veselības aizsardzība, komunālie pakalpojumi (ūdens un atkritumu apsaimniekošana), piekrastes zvejniecība un akvakultūra, infrastruktūra, komunikācijas, vide, lauku attīstība, reģionu saimnieciskā attīstība, atbalsts vietējo iestāžu darbībai un politikas decentralizācija;
- norāda, ka, tiecoties uzlabot attīstības politikas efektivitāti un saskaņotību, jāņem vērā vietējo un reģionālo pašvaldību loma palīdzības saņēmējās valstīs.

Ziņotāja: Heini UTUNEN kdze (FI/ALDE), Jiveskiles pilsētas padomes locekle

Atsauces dokuments

“ES — globālais partneris attīstības jomā. Progresā paātrināšana Tūkstošgades attīstības mērķu īstenošanā”

COM(2008) 177 galīgā redakcija

I. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

Vispārējās piezīmes

1. atzinīgi vērtē Komisijas paziņojumu, jo politika attīstības jomā ir steidzami nepieciešama, lai pasaules mērogā apkarotu nabadzību tās cēloņus un panāktu līdztiesību. Eiropa nevar norobežoties no pārējās pasaules problēmām;

2. pauž cerību, ka 2008. gads būs izšķirošs ES darbībā attīstības jomā, Tūkstošgades attīstības mērķus tiecoties padarīt par politisku prioritāti;

3. pauž bažas par to, ka jau otro gadu pēc kārtas ES atbalsts attīstībai samazinās un ka tikai dažas valstis (piemēram, Nīderlande, Zviedrija un Dānija) pilda starptautiskās saistības attiecībā uz sniegtā atbalsta apjomu;

4. tāpat pauž nožēlu par faktu, ka Eiropas Savienības nodrošinātā atbalsta apjoms ir ne tikai pārāk mazs, bet tas arī netiek pietiekami efektīvi izmantots;

5. uzskata, ka paziņojums ir ļoti svarīgs vietējām un reģionālajām pašvaldībām, tādēļ atzinīgi vērtē Komisijas viedokli, ka ES jāizmanto ietveroša pieeja, iesaistot vietējo pašpārvaldi un pilsonisko sabiedrību gan Eiropā, gan attīstības valstīs;

6. atzinīgi vērtē Komisijas pieaugošo izpratni par to, ka vietējās pašvaldības “arvien biežāk izsaka vēlmi iesaistīties procesā un kļūt par attīstības dalībniecēm”, tomēr uzsver, ka vietējās un reģionālās pašvaldības šajā jomā nav jaunienācējas; tās aktīvi darbojas jau vairākas desmitgades un ir gan apņēmības pilnas, gan ieinteresētas aktīvi piedalīties sadarbībā attīstības jomā, tās finansēšanā un reformā; uzsver, ka dažas Eiropas provinces un reģioni jau veic proporcionālu daļu no maksājumiem, lai sasniegtu mērķi — 0,7 % nacionālā kopienākuma velēt sadarbībai attīstības jomā;

7. ir gandarīta par Reģionu komitejas un Komisijas auglīgo sadarbību, kas apliecina, ka Reģionu komitejas un vietējo un reģionālo pašvaldību nozīme attīstības politikā tiek arvien vairāk

atzīta. Vietējās un reģionālās pašvaldības būtu jāuzskata par svarīgiem partneriem, kas iesaistīti ES politikā attīstības jomā;

8. atgādina par principu, ka labai pārvaldībai sekmīgā attīstības politikā ir izšķiroša nozīme un ka labas pārvaldības būtisks aspekts ir izpratne par to, ka labākos lēmumus pieņem iedzīvotājiem vistuvākajā iespējamajā līmenī;

9. atzīst, ka liela nozīme ir budžeta un nozaru atbalstam, jo īpaši visnabadzīgākajās valstīs, tomēr rosina izveidot valdības un pilsoniskās sabiedrības dalībnieku attiecību mehānismu, ar kura palīdzību var attīstīt jaunu palīdzības izmantošanas kultūru. Šāds mehānisms var būt shēma vietējo vai reģionālo pašvaldību līmenī, lai sasaistītu valdībai un pilsoniskajai sabiedrībai paredzēto palīdzību;

10. norāda, ka lielāka un efektīvāka Eiropas partneru sadarbība nodrošinātu pasākumu savstarpējo papildināmību un stratēģisko ilgtspēju, jo īpaši attiecībā uz atbalsta pārvaldību;

11. aicina, lai Komisija piešķirtu prioritāti Eiropas Attīstības fonda (EAF) iekļaušanai Koptienas budžetā un nodrošinātu nepieciešamo koordināciju ar Eiropas Reģionālās attīstības fondu (ERAF) Eiropas paplašināto kaimiņattiecību politikas ietvaros, lai uzlabotu ES pasākumu saskaņošanu, īstenojot attīstības sadarbības politiku;

Īpašas piezīmes

12. atzinīgi vērtē Komisijas viedokli, ka Tūkstošgades attīstības mērķu sasniegšanai ES jāizmanto tāda pieeja, kas sekmē līdzdalību un vietējo un reģionālo pašvaldību un pilsoniskās sabiedrības iesaistīšanos attīstības politikā gan Eiropas līmenī, gan attīstības valstīs;

13. aicina vietējo un reģionālo pašpārvaldi un pilsoniskās sabiedrības organizācijas uzskatīt par pilntiesīgiem dalībniekiem, no kuriem katram ir svarīgs, bet atšķirīgs uzdevums un nozīme attīstības politikas īstenošanā, un vēlas, lai to darbība būtu saskaņota, papildinoša, efektīva, pārredzama un demokrātiska;

14. atkārtoti uzsver vajadzību izveidot "biržu" (elektronisku interneta portālu) vietējām un reģionālajām pašvaldībām, kas aktīvi iesaistījušās decentralizētā sadarbībā, pamatojoties uz mehānismu, kas būtu izveidots atbilstoši vietējās un reģionālās pašvaldības līmeņa sistēmai. Tas ievērojami atvieglos attīstības sadarbībā aktīvi iesaistīto Eiropas vietējo un reģionālo pašvaldību savstarpējo informācijas apmaiņu un dos iespēju saskaņot vietējo un reģionālo pašvaldību projektus Eiropā un attīstības valstīs. Tas veicinātu decentralizētas sadarbības projektu izstrādi un uzlabotu to koordināciju, radītu sinerģijas un ļautu novērst divkārsu darba veikšanu; atzinīgi vērtē attiecīgo sadarbību ar Attīstības ĢD;

15. atzinīgi vērtē Eiropas Pašvaldību un reģionu padomes (CEMR) iniciatīvu izveidot pašvaldībām paredzētu interneta portālu, ar kura starpniecību pašvaldības varēs sameklēt sadraudzības pilsētu Eiropā. Komiteja atzinīgi vērtē CEMR pārvaldītā mērķsadarbības portāla darbības jomas paplašināšanu, kas sekmē Eiropas un jaunattīstības valstu pašvaldību mērķsadarbību. Komitejai jāpastiprina un jāatbalsta CEMR šobrīd veiktās darbs.

II. VIETĒJĀ UN REĢIONĀLĀ PERSPEKTĪVA

REĢIONU KOMITEJA

Eiropas dalībnieki

16. uzsver, ka visiem eiropiešiem, tostarp publiskajām iestādēm, privātajam sektoram un iedzīvotājiem jāuzņemas atbildība par pasaules mēroga attīstības jautājumiem;

17. norāda — lai gan (atkarībā no dalībvalsts) ne visi vietējās un reģionālās pārvaldes līmeņi ir kompetenti attīstības sadarbības jomā, tas nozīmē, ka ir jānosaka Eiropas līmeņa kolektīvā atbildība par attīstības jautājumiem; sadarbība attīstības jomā vienā vai otrā veidā jāiekļauj vietējo un reģionālo pašvaldību darbībā, pat ja ne tieši iesaistoties finansiālās palīdzības projektos ar partneriem attīstības valstīs. Veidus, kā to izdarīt, varētu izklāstīt īpašā apmaiņas "forumā";

18. no vietējās un reģionālās pašpārvaldes viedokļa par pozitīvu uzskata to, ka Komisija atzīst nepieciešamību vietējās un reģionālās pašvaldības iesaistīt sadarbībā attīstības jomā, un Komisijas paziņojumu atzinīgi vērtē jo īpaši no minētā aspekta;

19. vērš uzmanību uz to, ka daudzām ES vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir ar attīstību saistīti sakari ar tām līdzīgām iestādēm attīstības valstīs, tātad tās ir uzkrājušas pieredzi, jo īpaši

tādās jomās kā izglītība, veselības aizsardzība, komunālie pakalpojumi (ūdens un atkritumu apsaimniekošana), piekrastes zvejnīcība un akvakultūra, infrastruktūra, komunikācijas, vide, lauku attīstība, reģionu saimnieciskā attīstība, atbalsts vietējo iestāžu darbībai un politikas decentralizācija;

20. ir pārliecināta, ka šie projekti vietējām un reģionālajām pašvaldībām piešķirs leģitimitāti, sniegs zināšanas un pieredzi jomās, kas ir īpaši svarīgas attīstības valstu saimnieciskajā un sociālajā virzībā, un ka tādēļ ir būtiski svarīgi attīstības politikā piešķirt tām nozīmīgāku lomu un izmantot to pieredzi;

21. uzsver, ka daudzās ES dalībvalstīs vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir juridiskā rīcībspēja piedalīties savu valstu īstenotajā attīstības politikā, izmantojot decentralizētu sadarbību. Tādēļ tās var uzskatīt par ES attīstības politikas un ārējo attiecību tiešām dalībniecēm;

22. norāda uz decentralizētas sadarbības priekšrocībām un vērš uzmanību uz nepieciešamību to sekmēt, tā kā daudzas vietējās un reģionālās pašvaldības tieši finansē un īsteno attīstības politiku. To attiecīgā darbība papildina attīstības politiku un palīdz to saskaņot;

23. uzsver, ka pašvaldības un reģioni vēlas nostiprināt savu uz partnerattiecībām un pieredzi balstīto līdzdalību, jo īpaši darbojoties jomās, kas ir vietējās un reģionālās pārvaldes kompetencē. Tās arī sadarbojas ar attīstības sadarbības sociālajiem partneriem, lai informētu iedzīvotājus par tematu "solidaritāte ar attīstības valstīm";

24. uzskata, ka daudzlīmeņu perspektīvā vietējai un reģionālajai pašpārvaldei, ņemot vērā to tuvumu iedzīvotājiem un subsidiaritātes principu, jābūt valsts, Eiropas un pasaules mēroga attīstības politikas daļai un ka tā palīdz nodrošināt un uzlabot atbalsta efektivitāti;

25. uzsver, ka nomaļo reģionu vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir svarīga privileģēto partneru loma, lai izstrādātu ES politiku sadarbībai ar trešām kaimiņvalstīm; turklāt minētie reģioni ir laboratorija, lai īstenotu projektus, kuros jānodrošina Eiropas Attīstības fonda (EAF) un Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) laba koordinācija;

Trešo valstu dalībnieki

26. norāda, ka, tiecoties uzlabot attīstības politikas efektivitāti un saskaņotību, jāņem vērā vietējo un reģionālo pašvaldību loma palīdzības saņēmējās valstīs;

27. uzsver, ka darbībā attīstības jomā un attīstības politikā vietējā līmeņa piedalīšanās un decentralizācija jāizvirza par galvenajiem principiem;

28. vēlētos, lai tiktu sekmēta tāda pieeja, kas vietējai un reģionālajai pašpārvaldei Eiropā un attīstības valstīs ļautu labāk atbalstīt tos, kas ir ieinteresēti vai līdzdarbojas attīstības jautājumu risināšanā;

29. piekrīt uzskatam, ka demokrātija nozīmē ne tikai brīvu izvēli, bet tiek īstenota ikdienā, tādējādi atspoguļojot saimniecisko un sociālo attīstību, kur būtiska loma ir vietējai un reģionālajai pašpārvaldei;

30. norāda, ka vietējo un reģionālo pašvaldību sniegtā pievienotā vērtība jo īpaši izpaužas to funkcijās, kas principā ir demokrātijas nodrošināšana un laba pārvaldība, un decentralizētas pārvaldības modeļa īstenošana;

31. uzsver, ka Eiropas vietējo un reģionālo pašvaldību pārstāvji sadarbojas ne tikai ar saviem kolēģiem pasaules dienvidu daļā, bet ar visu pilsonisko sabiedrību;

32. vērš uzmanību uz problēmām, ko izraisa atbalsta atkarība no vienpusējas, lejupējas sistēmas, kas ir visizplatītākā

Eiropas Komisijas pieeja atbalsta sniegšanā. Trūkst patiesas partnerības un vietējā līmeņa un to pārstāvošo organizāciju (pašvaldību asociāciju) piedalīšanās, un tas nozīmē, ka finansējumam nav rezultātu vietējā līmenī. Vienlaikus NVO atbalsts, kas parasti tiek sniegts vietējā līmenī, ne vienmēr skar valsts iestādes un pašvaldības un institucionālos mehānismus, tādējādi tālāk ierobežojot atbalsta ietekmi ilgtermiņā un tā efektivitāti;

33. uzskata, ka lejupējā sistēma neļauj atbilstīgi iesaistīties vietējām un reģionālajām iestādēm un vajadzīgajām personām, kā arī izmantot dažādas pieejas un plašu perspektīvu. Tādēļ ir nepieciešamas saites, kas savieno centrālo valdību un vietējo līmeni. Daudzās attīstības valstīs, kas saņem palīdzību, vietējā pašpārvalde un atbalsts ļautu panākt reālus risinājumus, kurus īstenojot, bez šaubām, jāņem vērā katrs atsevišķs gadījums;

34. ir pārliecināta, ka sniedzot atbalstu attīstības jomā vietējām un reģionālajām pašvaldībām saņēmējā valstī, daudzos gadījumos varētu nodrošināt labāku, pārskatāmāku un ilgtspējīgāku pārvaldību. Šajā procesā arī jāsauglabā atbalsta sniedzēju administratīvā sloga samērīgums.

Briselē, 2008. gada 26. novembrī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs

Luc VAN DEN BRANDE

Reģionu komitejas atzinums “Kopēja imigrācijas politika Eiropai”

(2009/C 76/07)

REĢIONU KOMITEJA

- norāda, ka ir gatava piedalīties turpmākajā kopējas imigrācijas politikas izstrādē un sniegt ieguldījumu minētajā politikā;
- uzsver, ka kopēja imigrācijas politika pirmām kārtām būtiski skar vietējās un reģionālās pašvaldības. Pirmkārt, tieši tās visvairāk skar ar nelegālo imigrācijas saistītās grūtības, otrkārt, to pienākums ir sniegt cilvēkiem virkni pakalpojumu integrācijas procesa gaitā. Tādēļ tās ir plaši jāiesaista Eiropas legālās imigrācijas sistēmas izveidē, nelegālās imigrācijas apkarošanas pasākumos un attīstības sadarbībā ar izcelsmes valstīm;
- uzsver imigrantu lielo nozīmi, ņemot vērā viņu ieguldījumu ES sociālekonomiskajā attīstībā. Lai stiprinātu Eiropas Ekonomikas zonas starptautisko konkurētspēju, ES jāklūst daudz pievilcīgāka. Tādējādi būtu arī iespējams efektīvāk izmantot vietējo un reģionālo potenciālu;
- norāda, ka, izmantojot dalībvalstu kompetenci, proti, tiesībām noteikt, cik daudz trešo valsts valstspiederīgo tajās drīkst ieceļot no trešām valstīm, lai meklētu darbu kā darba ņēmēji vai kļūtu par pašnodarbinātiem, var ņemt vērā valsts un reģionālo darba tirgu vajadzības;
- atzīst, ka ļoti liela nozīme ir uzņēmējvalsts oficiālās valsts valodas vai valodu zināšanām. Valsts valodas agrīna apguve atvieglo sekmīgu integrāciju arī vietējā un reģionālajā līmenī;
- uzsver, ka nelegālā imigrācija un legālā imigrācija ir savstarpēji saistītas un ka legālās imigrācijas politikas izstrādē par vienu no galvenajiem jautājumiem jāuzskata nelegālās imigrācijas apkarošana. No vienas puses, konsekventi un saskaņoti jāapkaro nelegālā imigrācija, lai efektīvi izskaustu bieži vien labi organizētas noziedzīgas struktūras. No otras puses, jāradā legālas imigrācijas iespējas tad, ja ir vērojams darbaspēka trūkums vai arī gadījumos, kad galvenais mērķis ir zināšanu apmaiņa un nodošana, kā arī imigrantu kvalifikācijas paaugstināšana noteiktā uzturēšanās periodā.

Ziņotājs: Werner JOSTMEIER kgs (DE/PPE) Ziemeļreinas–Vestfālenes landtāga loceklis

Atsauces dokumenti

Komisijas paziņojums “Ceļā uz kopēju imigrācijas politiku”

COM(2007) 780 galīgā redakcija

Komisijas paziņojums “Kopēja imigrācijas politika Eiropai: principi, darbības un instrumenti”

COM(2008) 359 galīgā redakcija

IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

Vietējo un reģionālo pašvaldību loma

1. atbalsta kopējo imigrācijas politiku, kuras izstrāde sākās Eiropadomes sanāksmē, kas notika Tampērē 1999. gadā, un ir turpinājusies līdz pat Eiropas Imigrācijas un patvēruma paktam;

2. norāda, ka Reģionu komiteja ir gatava piedalīties turpmākajā kopējas imigrācijas politikas izstrādē un sniegt ieguldījumu minētajā politikā. Šajā sakarā reģionālās un vietējās pašvaldības ir gatavas uzņemties jaunus uzdevumus un sekmēt paraugprakses apmaiņu šajā jomā vietējā un reģionālajā līmenī;

3. pauž gandarījumu un atzinību par padziļināto sadarbību ar Eiropas Komisiju un uzskata, ka šī sadarbība jāturpina;

4. atzinīgi vērtē partnerattiecību pieeju, ko īsteno ES Komisija. Dalībvalstīm un ES iestādēm būtu jāsadarbojas un jāsolidarizējas arī ar ieinteresētajiem vietējā un reģionālā līmeņa pārstāvjiem. Lai veiktu turpmākos uzdevumus, vajadzīgi koordinēti un saskaņoti pasākumi, kuru īstenošanai kopējas imigrācijas politikas ietvaros vajadzīga efektīva ES un dalībvalstu rīcība;

5. uzsver, ka kopēja imigrācijas politika pirmām kārtām būtiski skar vietējās un reģionālās pašvaldības. Pirmkārt, tieši tās visvairāk skar nelegālās imigrācijas izraisītās sekas, otrkārt, to pienākums ir sniegt virkni pakalpojumu integrācijas procesa gaitā. Tādēļ tās ir plaši jāiesaista Eiropas legālās imigrācijas sistēmas izveidē, nelegālās imigrācijas apkarošanas pasākumos un attīstības sadarbībā ar izcelsmes valstīm;

6. tāpat kā Komisija uzskata, ka vajadzīgi mehānismi, kas balstās uz dalībvalstu un ES solidaritāti atbildības sadalē un politiskās koordinācijas jomā. Reģionālās un vietējās pašvaldības norāda uz finansējumu, kas nepieciešams, piemēram, robežu uzraudzībai un kontrolei, kā arī integrācijas politikai, un kas valsts, reģionālajā un vietējā līmenī ietekmē publiskās finanses;

7. uzskata, ka ļoti svarīgi imigrācijas politikas elementi ir cilvēktiesību un tiesiskuma principu ievērošana, kā arī demokrā-

tijas veicināšana. Eiropas Savienība garantē Pamattiesību hartā noteikto tiesību un principu, piemēram, cilvēka cieņas, brīvību, tiesību, vienlīdzības, solidaritātes, pilsoņu tiesību un tiesiskuma, ievērošanu. Šajā sakarā īpaša nozīme ir sieviešu un bērnu tiesībām. Tradīcijas vai rīcība, kas ir pretrunā ar minētajiem principiem, nav pieļaujamas. Eiropas kopējās vērtības, kas formulētas Pamattiesību hartā, nav apspriežamas. Eiropas Savienībā ikvienam jāpieņem Eiropas pamattiesības kā obligāti respektējamu vērtību kopums;

8. norāda, ka daudzos Eiropas reģionos un pašvaldībās imigranti jau tagad ir svarīga un neatņemama sabiedrības sastāvdaļa. Eiropas Savienības sabiedrībai ir patiesi bagāts un daudzveidīgs kultūras mantojums, kas ir jā saglabā un jāattīsta tālāk. UNESCO uzskata, ka kultūra ir parādība, kas aptver ne tikai mākslu un literatūru, bet arī dzīvesveidu, cilvēka pamattiesības, vērtību sistēmas, tradīcijas un ticības virzienus. Ieceļošana var vairo kultūras daudzveidību. Pasludinot Eiropas Starpkultūru dialoga gadu ⁽¹⁾, Eiropas Savienība ir izrādījusi īpašu cieņu pret kultūras daudzveidību;

Ceļā uz kopēju imigrācijas politiku

9. ņemot vērā jau pieņemtos Reģionu komitejas atzinumus, aicina turpmākajos nākamās kopējas imigrācijas politikas ⁽²⁾ izstrādes posmos iesaistīt vietējo un reģionālo līmeni pārstāvošas ieinteresētās puses;

Labklājība un imigrācija

10. uzsver migrantu lielo nozīmi, ņemot vērā viņu ieguldījumu ES sociālekonomiskajā attīstībā. Lai stiprinātu Eiropas Ekonomikas zonas starptautisko konkurētspēju, ES jā kļūst daudz pievilcīgāka. Tādējādi būtu arī iespējams efektīvāk izmantot vietējo un reģionālo potenciālu;

11. uzskata, ka noteikumiem obligāti jābūt skaidriem un pārredzamiem, un ka tie arī jāievēro, lai nodrošinātu tiesisko noteiktību un taisnīgu attieksmi pret trešo valstu valstspiederīgajiem;

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra lēmums Nr. 1983/2006/EK par starpkultūru dialoga gadu (2008).

⁽²⁾ Tā kā paziņojumā COM(2008) 359 galīgā redakcija runa ir tikai par jautājumiem saistībā ar imigrāciju no trešām valstīm, atzinumā nav izskatīts temats par ES iedzīvotāju migrāciju ES teritorijā vai citos konkrētos reģionos.

12. uzskata, ka integrāciju veicinošas sistēmas ar pievilcīgiem uzturēšanās noteikumiem, kas attiecas uz trešo valstu valstspiederīgajiem un viņu ģimenēm, ir ļoti svarīgs stimuls, lai Eiropas Ekonomikas zonai piesaistītu vajadzīgo darba spēku. Izstrādājot labu iecelšanas pārvaldības koncepciju, kuras pamatā ir darba tirgus principi, jāņem vērā arī ar ģimeņu atkalapvienošanu saistīti jautājumi atbilstoši Direktīvai 2003/86/EK;

13. norāda, ka tāda kopēja imigrācijas politika, kas ļautu vienkāršot imigrantu uzņemšanas administratīvo procedūru, ievērojami samazinātu administratīvo slogu gan dalībvalstīm, gan reģionālajām un vietējām pašvaldībām;

14. aicina Komisiju izanalizēt, kādus pienākumus vietējām un reģionālajām pašvaldībām radīs Komisijas ierosinātie un Eiropas vai valstu līmenī īstenojamie pasākumi. Svarīgi arī, lai šādi vietējo un reģionālo pašvaldību iespējamie pienākumi tiktu finansēti valstu līmenī vai ar ES finanšu līdzekļiem;

15. norāda, ka dažādu dalībvalstu darba tirgū ir atšķirīgas vajadzības. Tādēļ ES mēroga standartu, procedūru un uzturēšanās atļauju, piemēram, plānotās ES "zilās kartes", iespējamā ieviešana jāizvērtē, ņemot vērā valstu, reģionālo un vietējo darba tirgus atšķirīgās prasības, dalībvalstu autonomiju nodokļu jomā un subsidiaritātes principu. Pamatojoties uz dalībvalstu kompetenci, proti, tiesībām noteikt, cik daudz trešo valsts valstspiederīgo tajās drīkst iecelt no trešām valstīm, lai meklētu darbu kā darba ņēmēji vai kļūtu par pašnodarbinātiem, var ņemt vērā darba tirgus vajadzības;

16. šajā sakarā atzinīgi vērtē Komisijas ierosinājumu aktīvi iesaistīt reģionālās un vietējās iestādes tādu pasākumu rīkošanā, kas paredzēti darba ņēmēju prasmju labākai saskaņošanai ar pieprasījumu dažādās nozarēs atbilstoši vietējām un reģionālajām īpatnībām;

Integrācija — sekmīgas imigrācijas priekšnoteikums

17. uzsver, ka vietējo un reģionālo pašvaldību aktīvai dalībai ir liela nozīme imigrantu integrācijā. Turpmākajā kopējā imigrācijas politikā, kā arī papildu pasākumos, piemēram, Eiropas Integrācijas fonda darbībā, jāņem vērā vietējo un reģionālo pašvaldību īpašās vajadzības. Jānodrošina subsidiaritātes un proporcionalitātes principa ievērošana;

18. uzskata, ka pamattiesību izmantošana ir saistīta ar atbildību un pienākumiem pret citiem cilvēkiem, sabiedrību un nākamajām paaudzēm. Eiropas kopējo vērtību ievērošana izpaužas kā apņemšanās izturēties ar cieņu un toleranci, kas ir mierīgas un demokrātiskas līdzspastāvēšanas priekšnosacījums. Šajā ziņā svarīgs impulss var būt starpkultūru dialogs vietējā un reģionālajā līmenī;

19. uzskata, ka svarīgs integrācijas priekšnoteikums ir visu pilsoniskās sabiedrības pārstāvju aktīva sadarbība, kā arī un imigrantu un uzņēmējvalsts sabiedrības pozitīva attieksme. Izcelsmes valstis var sniegt ieguldījumu, lai savus valstspiederīgos integrētu Eiropas uzņēmējvalstīs;

20. atzīst, ka ļoti liela nozīme ir uzņēmējvalsts oficiālās valsts valodas vai valodu zināšanām. Valsts valodas agrīna apguve atvieglo sekmīgu integrāciju arī vietējā un reģionālajā līmenī. Būtu aktīvi jāveicina tas, ka imigranti un viņu bērni apgūst uzņēmējvalsts oficiālo valsts valodu vai valodas, un vienlaikus jāievēro tiesības apgūt savu dzimto valodu;

21. uzskata, ka saprotamā veidā izklāstīta pamatinformācija par galamērķa pilsētu, apgabalu vai reģionu un vietējās sabiedrības dzīvesveidu ir prioritāte;

22. uzsver, cik svarīgi ir iegūt pamatzināšanas par vietējās sabiedrības vēsturi un iestādēm. Veiksmīgas integrācijas pamatnosacījums ir iespēju nodrošināšana imigrantiem, lai viņi iegūtu šīs pamatzināšanas;

23. iesaka organizēt uzņemšanas programmas un pasākumus nesen ieceltojušajiem trešo valstu pilsoņiem, lai viņi varētu iegūt pamatzināšanas par vietējās sabiedrības valodu, vēsturi, iestādēm, sociāli ekonomiskajiem aspektiem, kultūras dzīvi un galvenajām vērtībām;

24. atbalsta inovatīvu programmu vai integrācijas modeļu finansēšanu, kuros iekļauta valodas apmācība un saziņas semināri, kā arī informācija par vietējās sabiedrības kultūras, politikas un sociālajiem aspektiem;

25. uzskata, ka integrācijā ļoti svarīga ir izglītība. Vietējās un reģionālās pašvaldības izglītības jomā veic svarīgus uzdevumus, lai veicinātu iespēju vienlīdzību. Komisijas publicētajā Zaļajā grāmatā "Migrācija un mobilitāte — ES izglītības sistēmu problēmas un iespējas" ⁽³⁾ ir uzsvērta šī lielā izglītības nozīme integrācijas jomā. Izvērtējot apspriešanos, Komisijai būtu īpaši jāņem vērā uzdevumi, kurus uzņemies vietējais un reģionālais līmenis;

26. norāda, ka profesionālā dzīve ir imigrantu integrācijas būtisks priekšnoteikums. Bezdarbs bieži ir šķērslis, kas kavē integrāciju īpaši tad, ja darba nav jauniem cilvēkiem. Trešo valstu valstspiederīgo imigrāciju vajadzētu pieļaut atkarībā no dažādu dalībvalstu darba tirgus vajadzībām. Svarīgs integrācijas priekšnoteikums ir cilvēka spēja pašam ar savu darbu nodrošināt iztiku, turklāt tas ir veids, kā notiek iesaistīšanās sociālā nodrošinājuma sistēmās. Bez šāda priekšnosacījuma imigrācija radītu īpašus apgrūtinājumus vietējo un reģionālo pašvaldību sociālajai sistēmai, un panākt dalībvalstu iedzīvotāju atbalstu tai būtu ļoti problemātiski;

⁽³⁾ COM(2008) 423 galīgā redakcija.

Solidaritāte un imigrācija

27. uzsver, ka nelegālā imigrācija un legālā imigrācija ir savstarpēji saistītas un ka legālās imigrācijas politikas izstrādē par galveno jautājumu jāuzskata nelegālās imigrācijas apkarošana. No vienas puses, konsekventi un saskaņoti jāapkaro nelegālā migrācija, lai efektīvi izskaustu bieži vien labi organizētas noziedzības struktūras; tādēļ ir svarīgi nolīgumos ar trešām valstīm iekļaut noteikumus par nelegālās imigrācijas apkarošanu, tostarp arī par trešās valsts valstspiederīgo, kas nelegāli uzturas attiecīgajā valstī, atpakaļuzņemšanu. No otras puses, jārada legālās imigrācijas iespējas tad, ja ir runa par augsti kvalificētiem speciālistiem vai ja ir vērojams darbaspēka trūkums vai arī gadījumos, kad galvenais mērķis ir zināšanu apmaiņa un nodošana, kā arī imigrantu kvalifikācijas paaugstināšana noteiktā uzturēšanās periodā, un ja šāda imigrācija vēlāk veicina izcelsmes valstu attīstību;

Efektīva un saskaņota pieejamo instrumentu izmantošana

28. aicina sniegt izsmelšu informāciju par attiecīgajiem ES fondiem un atbalsta programmām, lai visas ieinteresētās puses varētu tos izmantot vietējā un reģionālajā līmenī;

29. uzskata, ka turpmākajā ES imigrācijas politikā būtu nepieciešams, lai aģentūras FRONTEX kapacitātes uzlabošanai robežkontroles un drošības apdraudējumu novēršanas pasākumu jomā tiktu piešķirts finansējums un cilvēkresursi, tādējādi nodrošinot minētās aģentūras spēju efektīvi pildīt savas funkcijas;

30. sevišķi uzsver, ka turpmākajā ES imigrācijas politikā īpaša uzmanība jāpievērš vajadzībai uzlabot vietējo un reģionālo pašvaldību spēju vadīt migrāciju, jāpiešķir tām atbilstīgs finansējums un jānodrošina ES fondu un programmu pieejamība. Ja neizdosies izstrādāt ilgtspējīgu un sekmīgu, proti, visu iesaistīto pušu akceptētu, imigrācijas politiku, radīsies lielas sociālekonomiskās izmaksas, un šāda neveiksme apdraudētu mūsu labklājību, sociālo saskaņu un tautsaimniecības attīstību;

31. aicina finansiāli atbalstīt integrācijas politiku un jo īpaši vietējā un reģionālajā līmenī īstenotu darbību izglītības jomā. Zaļajā grāmatā par migrāciju un mobilitāti apspriedīs Kopienas programmu un fondu ieguldījumu integrācijas politikā. Vietējā un reģionālā līmenī veicami un ar integrāciju saistīti uzdevumi izglītības jomā ir jāatbalsta no ES Integrācijas fonda līdzekļiem;

Partnerība ar trešām valstīm

32. norāda, ka turpmākajā ES imigrācijas politikā jāņem vērā tas, ka ir svarīgi veicināt dialogu un sadarbību ar izcelsmes

valstīm un tranzītvalstīm, un šajā nolūkā jāizmanto ES kaimiņattiecību politikas instrumenti, jāsadarbojas ar Vidusjūras reģiona valstu savienību, kā arī jāveido efektīva sadarbība attīstības jomā. Turklāt šādas sadarbības veicināšanā svarīga nozīme ir vietējām un reģionālajām pašvaldībām. Tas pirmām kārtām attiecas uz tām pierobežas pašvaldībām, kuras iespējams izmantot kā forumu sadarbībai ar kaimiņos esošām trešām valstīm;

33. uzsver imigrācijas globālo aspektu, kuram ir tālejošas sekas gan izcelsmes valstīs, gan Eiropas Savienībā. Tādēļ īpaša uzmanība jāpievērš migrācijas un attīstības jautājumu mijiedarbībai. Jāņem vērā arī tas, ka intelektuālā darbaspēka emigrācija ("brain-drain") nedrīkst nelabvēlīgi ietekmēt jaunattīstības valstu tautsaimniecību. Cirkulārās migrācijas gadījumā speciālisti pēc atgriešanās izcelsmes valstī varētu izmantot vai nodot tālāk apgūtās prasmes;

Drošība un imigrācija

34. uzskata, ka, ņemot vērā ar nelegālo migrāciju saistītās problēmas, turpmākajā ES imigrācijas politikā par prioritāti jāuzskata praksē īstenojami un saskaņoti pasākumi, kuru mērķis ir apkarot cilvēku tirdzniecību un noziedzīgus grupējumus, lai nepieļautu cilvēciskas traģēdijas;

Pastiprināta nelegālās imigrācijas apkarošana un cilvēku tirdzniecības novēršana

35. piekrīt viedoklim, ka Eiropas Savienībai steidzami jāveic pasākumi, lai apkarotu nelegālo imigrāciju, kas bieži saistīta galvenokārt ar sieviešu un bērnu ekspluatāciju. Šajā sakarā jāveic mērķtiecīgi pasākumi. Sadarbībā ar izcelsmes valstīm un tranzītvalstīm jāapkaro cilvēku kontrabandas tīkli un grupas, kas organizē cilvēku tirdzniecību vai tajā līdzdarbojas. Vietējās un reģionālās pašvaldības ir pienācīgi jāiesaista šādos sadarbības pasākumos;

Perspektīvas

36. saskata izdevību un iespējas īstenot sekmīgu imigrācijas politiku, kas var veicināt tautsaimniecības attīstību un kultūras daudzveidību. Vietējās un reģionālās pašvaldības atbalsta šādu politiku, kas vairo Eiropas Savienības ekonomisko un sociālo potenciālu. Vienlaikus jāuzsver, ka Eiropas Savienība varēs pilnībā baudīt priekšrocības, ko sniedz legālā migrācija, ja vien cīņa pret nelegālo imigrāciju būs visaptveroša un veiksmīga.

Briselē, 2008. gada 26. novembrī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs
Luc VAN DEN BRANDE

Reģionu komitejas atzinums “Piektais progressa ziņojums par ekonomisko un sociālo kohēziju”

(2009/C 76/08)

REĢIONU KOMITEJA

- uzskata, ka, lai iekļaušanas un solidaritātes jēdzieni būtu stabili, kohēzijas politikai arī turpmāk jācenšas nodrošināt ekonomisko un sociālo līdzsvaru, nepieļaujot, ka tai tiek izvirzīti pārāk daudzi pretrunīgi mērķi;
- uzskata, ka kohēzijas un izaugsmes mērķi var būt savstarpēji saskaņoti un tiem jābūt tādiem, jo tie abi ir cieši saistīti, un uzsver, ka ir jānoskaidro, kā izaugsme var veicināt kohēziju, nevis tas, kā kohēzija var veicināt izaugsmi;
- pauž šaubas, ka kohēzijas politikas instrumentiem būtu jānosaka konkurētspējas mērķi, kas ir raksturīgi izaugsmes stratēģijai, un pārdomās par struktūrfondu turpmāko organizāciju aicina izvērtēt Lisabonas stratēģijas ietvaros piešķirtā finansējuma ietekmi uz ekonomiskās un sociālās kohēzijas rezultātiem;
- uzskata, ka ir jāizskata iespēja izstrādāt precīzākus un vispusīgākus attīstības un labklājības rādītājus, kas reģionālajā un vietējā līmenī atspoguļotu būtiskās atšķirības ienākumos, sabiedrisko pakalpojumu pieejamībā, veselības aprūpes pakalpojumu kvalitātē, kā arī kultūras un profesionālās izglītības piedāvājumā;
- uzsver, ka, ja vēlas panākt, lai kohēzijas politikai būtu svarīga nozīme ekonomiskā un sociālā līdzsvara stiprināšanā, tā jānodrošina ar atbilstīgiem resursiem un līdzekļiem, un norāda, ka pašreiz piešķirtais finansējums ir tikai nepieciešamais minimums šāda uzdevuma veikšanai.

Ziņotāja: Marta Vincenzi kdze (PSE/IT), Dženovas mērs

Atsauces dokuments

Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei

“Piektais progresa ziņojums par ekonomisko un sociālo kohēziju”

“Reģionu izaugsme — Eiropas izaugsme”

COM(2008) 371 galīgā redakcija

IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

Debašu kopsavilkums

1. uzskata, ka kohēzijas politikā līdztekus ekonomiskajai un sociālajai kohēzijai ir aizvien svarīgāk ņemt vērā arī teritoriālo dimensiju, jo, neraugoties uz progresu un uzlabojumiem, joprojām ne vien pastāv attīstības atšķirības starp reģioniem, bet pieaug arī reģionu strukturālās problēmas. Uzsver, ka ir svarīgi ne tikai ņemt vērā teritoriālo dimensiju, bet arī ievērot vienlīdzības un proporcionalitātes principus;

2. piekrīt, ka daudzi Eiropas Savienības finansēti pasākumi ir apliecinājuši to pievienoto vērtību. Projekta atbilstība Kopienas finansējuma piešķiršanas kritērijiem atvieglo publiskā un privātā finansējuma piesaisti un jauninājumu izstrādi gan pārvaldības, gan īstenošanas līmenī;

3. pauž nožēlu, ka Komisija joprojām nepietiekami ņem vērā ideju par struktūrfondu sviras efektu, un norāda, ka perspektīvas atzinumā par šo jautājumu RK ierosināja izstrādāt sistēmu, kas ļautu novērtēt kohēzijas politikas pievienotās vērtības dažādos aspektus;

4. atzinīgi vērtē termina “pārejas reģioni” ieviešanu, ar ko vienlaikus apzīmē ne tikai reģionus, kas pašreiz saņem pagaidu atbalstu (*phasing in*) un pārejas atbalstu (*phasing out*), bet arī reģionus, kuru atbalsta saņemšanas termiņš beigsies 2007.–2013. gada plānošanas perioda beigās, un atbalsta minētajiem reģioniem paredzētu risinājumu izstrādi;

5. atzinīgi vērtē apspriešanos pirms Eiropas Komisijas Zaļās grāmatas par teritoriālo kohēziju publicēšanas un uzsver, ka visas ieinteresētās puses atzīst un atbalsta kohēzijas politikas nozīmi Eiropas Savienības veidošanas procesā;

6. norāda, ka debatēs ir apspriesta iespēja ieviest vairākus jaunus atbilstības kritērijus un pausta vēlme, lai NKP un IKP aprēķinā tiktu ņemta vērā arī demogrāfiskā struktūra un apdzīvotība (dati par iedzīvotāju blīvumu, sabiedrības novecošanu un demogrāfiskās slodzes koeficientu), darba tirgus, pakalpojumu piedāvājums, ģeogrāfiskie apstākļi, pilsētu un lauku dimensija, dabas un kultūras pieejamība, klimata un vides faktori. Var apgalvot, ka visi minētie faktori ietekmē ekonomisko un sociālo

attīstību. Kopienas līmenī izmantotie rādītāji, lai noteiktu reģionu atbilstību atbalsta piešķiršanai, ir bijuši piemēroti, taču, lai konkrēti novērtētu kohēzijas politikas efektivitāti, ir jāizmanto vairāk rādītāju, kas balstās uz apjomīgāku datu kopumu;

7. vēlas, lai, arī konkrēti novērtējot attīstības atšķirības un progresu kohēzijas jomā, tiktu ņemts vērā ne tikai IKP un NKI, bet arī stāvoklis darba tirgū (nodarbinātības līmenis, mobilitāte, izglītība), pakalpojumu piedāvājums (to pieejamība, efektivitāte, izplatīšana) un teritoriālpilnošums (platība, nepārtrauktība, policentrisms), demogrāfiskā struktūra un iedzīvotāju izvietojums (dati par iedzīvotāju izvietojumu, novecošanās līmeni un demogrāfisko slodzi), iedzīvotāju izglītības līmenis, ieguldījumi pētniecībā un jauninājumos (dati par pētniecībai, izstrādei un jauninājumiem piešķirtajiem resursiem, ņemot vērā IKP) un atsevišķu reģionu, piemēram, attālāko, salu vai kalnu reģionu, specifiskie ģeogrāfiskie raksturlielumi;

8. uzskata, ka klimata pārmaiņas un energoapgādes problēmas arī turpmāk dažādos veidos un ar dažādu intensitāti ietekmēs daudzas ekonomiskās un sociālās attīstības jomas un līdz ar to arī kohēzijas politikas centienus un tās rezultātus;

9. uzsver, ka attālākie un salu reģioni ir īpaši neaizsargāti pret jaunajām klimata pārmaiņu un energoapgādes problēmām, taču vienlaikus šie reģioni ir iespēja ES, jo var tikt izmantoti kā dabiskas izmēģinājumu teritorijas, lai novērtētu minētās problēmas un meklētu risinājumus to pārvarēšanai visas ES interesēs;

10. norāda, ka daudzās dalībvalstīs reģionālos statistikas datus, ja tie ir jau pieejami, ir grūti izmantot vai apstrādāt, vai arī var izrādīties, ka tos ir grūti iegūt vai novērtēt, ja tie vēl nav pieejami, neraugoties uz to, ka reģionālie statistikas dati ir svarīgs instruments, lai uzlabotu kritērijus atbalsta saņemšanai vai grozītu attīstības rādītājus;

Mērķi un prioritātes

11. norāda, ka mērķis joprojām ir veicināt Eiropas kohēziju, samazinot attīstības līmeņu atšķirības. Tādēļ atbalsts pirmām kārtām jāsniedz ekonomiski vājāk attīstītiem reģioniem, tomēr, lai kohēzijas politika būtu sekmīga un visiem pieņemama, tai jāaptver visi Eiropas reģioni;

12. uzskata, ka galvenais uzdevums ir paātrināt atpalikušo reģionu konvergenci, īpaši jauno dalībvalstu reģionālo integrāciju, kā tas regulāri un pamatoti norādīts Eiropas Komisijas ziņojumos par kohēzijas politiku;

13. uzskata, ka galvenā prioritāte ir noskaidrot un mazināt infrastruktūras trūkumu;

14. uzsver, ka kohēzijas politikas mērķis ir stiprināt ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju, kas savukārt sekmē Eiropas Savienības nozaru politikas un dalībvalstu politikas;

15. uzskata, ka nozaru un kohēzijas politiku integrācija joprojām ir nepietiekama, un norāda, ka integrētas pieejas nostiprināšana sekmētu horizontālo mērķu noteikšanu, lai pirmām kārtām saskaņotu lauksaimniecības, vides, enerģētikas un transporta attīstību;

16. ņemot vērā pašreizējo politiski ekonomisko situāciju, uzskata, ka tīklu un grupu projektos neatkarīgi no teritoriju robežām jāpastiprina vienotu informācijas tīklu izveide un apvienošana;

17. uzskata, ka kohēzijas un izaugsmes mērķi var būt savstarpēji saskaņoti un tiem jābūt tādiem, jo tie abi ir cieši saistīti, un uzsver, ka ir jānoskaidro, kā izaugsme var veicināt kohēziju, nevis tas, kā kohēzija var veicināt izaugsmi;

18. pauž šaubas, ka kohēzijas politikas instrumentiem būtu jānosaka konkurētspējas mērķi, kas ir raksturīgi izaugsmes stratēģijai, un pārdomās par struktūrfondu turpmāko organizāciju aicina izvērtēt Lisabonas stratēģijas ietvaros piešķirtā finansējuma ietekmi uz ekonomiskās un sociālās kohēzijas rezultātiem;

19. uzsver, ka saskaņā ar visu ieinteresēto pušu viedokli procedūru vienkāršošanu atvieglotu fondu pārvaldību, taču norāda, ka reformu procesā būtu jārūpējas par to, lai nezustu pievienotā vērtība, ko rada vietējo un reģionālo pašvaldību dažādu līmeņu līdzdalība ES pārvaldībā;

20. uzskata, ka tiesiskajai un administratīvajai videi ir būtiska nozīme, lai kohēzijas politikas īstenošana būtu veiksmīga, un īpaši uzsver, ka institucionāla nostiprināšana ir ļoti vērtīga, kaut arī mazāk redzams ieguldījums pasākumu un līdz ar to kohēzijas politikas īstenošanā;

21. norāda, ka ekonomiskajā un sociālajā kohēzijā jāņem vērā starp Eiropas reģioniem augošā konkurence ražošanas un administratīvās efektivitātes jomā, kuras mērķis ir piesaistīt ārvalstu investīcijas un iekļauties pasaules tautsaimniecībā;

22. kohēzijas politikas ietvaros atbalsta jaunu un novatorisku finanšu inženierijas instrumentu izstrādi (piemēram, apgrozības

fondi) un vienlaikus norāda, ka līdzfinansējuma princips ir derīgs un efektīvs instruments, lai saglabātu kohēzijas politikas pievienoto vērtību;

23. uzsver kohēzijas politikas būtisko nozīmi Eiropas projekta atpazīstamības nodrošināšanā un norāda, ka Eiropas Komisijai sadarbībā ar dalībvalstīm un vietējām un reģionālajām pašvaldībām jāatrod vēl efektīvāki veidi, lai informētu Eiropas iedzīvotājus par kohēzijas politikas priekšrocībām un rezultātiem;

Nākamie posmi

24. norāda, ka pašreizējās Eiropas kohēzijas politikas principi, t.i., koncentrācija, plānošana, līdzfinansējums, papildināmība un partnerība, ir izrādījušies derīgi, un uzskata, ka arī nākotnē tiem jābūt ES darbības pamatā;

25. norāda, ka Eiropas Savienības kohēzijas politikai jābalstās uz stiprām partnerattiecībām starp visiem pārvaldes līmeņiem, un ka visos posmos — sākot no projektu izstrādes līdz programmu novērtēšanai — plašāk jāiesaista vietējās un reģionālās pašvaldības;

26. uzsver, ka visos kohēzijas politikas aspektos svarīga nozīme ir teritoriālajai sadarbībai, kas nodrošina pievienoto vērtību un atpazīstamību vietējā līmenī, norādot uz iespēju pilnībā izmantot jaunā ETSG instrumenta sniegtās iespējas;

27. aicina stiprināt kohēzijas politikas pilsētu dimensiju un norāda, ka bieži vien pilsētas ir ekonomiskās izaugsmes virzītājspēks, taču vienlaikus tajās pastāv tādas nopietnas problēmas kā ekonomiskās atšķirības, sociālā nevienlīdzība un kultūru nošķirtība;

28. norāda, ka labāk jākoordinē lauku apgabalu un pilsētu teritoriju problēmu risināšana, jo pilsētu un lauku savstarpējā saikne ir integrētas reģionālās attīstības politikas būtiska sastāvdaļa;

29. iesaka vispārējā kohēzijas politikā iekļaut lauku attīstības instrumentus, jo struktūrfondi jau finansē daudzus pasākumus, kuriem ir vienādi mērķi, un minētā izvēle var kļūt par labāko risinājumu, lai novērstu projektu un pasākumu dublēšanos;

30. ierosina nodrošināt pārvaldības iestāžu un statistikas biroju sadarbību, lai izstrādātu jaunus reģionālās statistikas instrumentus, ar kuru palīdzību varētu atbilstoši un mērķtiecīgi novērtēt kohēzijas politikas ietekmi, labāk noteikt attīstības rādītājus un attiecīgi noteikt finansējuma piešķiršanas kritērijus;

31. uzskata, ka ir jāizskata iespēja izstrādāt precīzākus un vispusīgākus attīstības un labklājības rādītājus, kas reģionālajā un vietējā līmenī atspoguļotu būtiskās atšķirības ienākumos, sabiedrisko pakalpojumu pieejamībā, veselības aprūpes pakalpojumu kvalitātē, kā arī kultūras un profesionālās izglītības piedāvājumā;

32. uzsver, ka, izmantojot finansēšanas integrējošās formas, piemēram, rotācijas fondus ar riska kapitālu, garantētus aizdevumus vai aizdevumus ar atvieglotiem noteikumiem, varētu panākt pozitīvu sviras efektu, neradot būtiskas izmaiņas kohēzijas politikas subsīdiu sistēmā;

33. uzskata, ka valsts un vietējo un reģionālo pašvaldību iestādēm nākotnē būs jāiegulda vairāk līdzekļu nekā līdz šim vispārējās nozīmes pakalpojumu sniegšanā vai to atbalstam, lai novērstu pastāvošās atšķirības, īpaši infrastruktūras un transporta jomā;

34. norāda, ka Eiropas Savienības dalībvalstis saskaras ar demogrāfisku problēmu, ko rada tās iedzīvotāju pakāpeniska novecošana, un uzsver, ka viens no šādu pārmaiņu aspektiem ir lielāks pieprasījums galvenokārt pēc sabiedriskajiem, veselības un sociālajiem pakalpojumiem ar vienādu efektivitāti un kvalitāti visiem;

35. uzskata, ka kohēzijas politikas vienkāršošanas pamatā jābūt subsidiaritātes un proporcionalitātes principiem, atbildībai un kontroles procedūrām atbilstīgi pasākumu nozīmīgumam un projektu lokalizācijai, lai samazinātu izmaksas un decentralizētu pārvaldību;

Secinājumi

36. uzskata, ka Eiropas Savienībai jāatzīst un jānostiprina kohēzijas politikas teritoriālā dimensija, lai veicinātu tādu ekonomisko un sociālo attīstību, kas ir līdzsvarota un ilgtspējīga ne tikai starp dažādiem reģioniem, bet arī policentriska un saskaņota viena reģiona ietvaros;

37. uzsver, ka kohēzija joprojām ir svarīgs problēmjautājums, jo lielas sociālās un ekonomiskās attīstības atšķirības pastāv ne

tikai starp reģioniem, bet arī viena reģiona ietvaros, turklāt tās ir palielinājušās pēc Eiropas Savienības pēdējās paplašināšanās;

38. uzskata, ka, lai iekļaušanas un solidaritātes jēdzieni būtu stabili, kohēzijas politikai arī turpmāk jācenšas nodrošināt ekonomisko un sociālo līdzsvaru, nepieļaujot, ka tai tiek izvirzīti pārāk daudzi pretrunīgi mērķi;

39. uzsver, ka, ja vēlas panākt, lai kohēzijas politikai būtu svarīga nozīme ekonomiskā un sociālā līdzsvara stiprināšanā, tā jānodrošina ar atbilstīgiem resursiem un līdzekļiem, un norāda, ka pašreiz piešķirtais finansējums ir tikai nepieciešamais minimums šāda uzdevuma veikšanai. Tai jāreaģē uz spiedienu, ko starptautiskās finanšu krīzes apstākļos ir izraisījuši izdevumu ierobežošana; šādos apstākļos pieaug nepieciešamība pārliecināt kohēzijas politiku;

40. atzīmē, ka ir būtiski saglabāt kohēzijas Eiropas dimensiju, un noraida jebkuru mēģinājumu nacionalizēt Kopienas centienus, kuru pievienoto vērtību raksturo arī tas, ka kohēzijas politika ir vispusīga kopēja politika ar skaidri noteiktiem stratēģiskiem mērķiem, kas ļauj risināt Eiropas un pasaules mēroga problēmas un pielāgoties vietējām un reģionālajām vajadzībām;

41. uzsver kohēzijas politikas sviras efektu, jo ieguldījumiem ilgtermiņā ir strukturāla ietekme uz vietējo un reģionālo ekonomiku, veicinot novatoriskas koncepcijas attīstībai un nodarbinātībai, kā arī būtiski ietekmē pārvaldes iestāžu un uzņēmumu veikspēju;

42. prasa izmantot jaunus finanšu instrumentus, kas varētu veicināt vienkāršākus un efektīvākus ieguldījumus, īpaši reģionos, kuros jāveic pārstrukturēšana un jauninājumi, galvenokārt, lai sekmētu MVU nozīmi un attīstību;

43. norāda, ka saskaņā ar subsidiaritātes principu vietējās un reģionālās pašvaldības jāiesaista visos posmos — sākot ar projektu izstrādi līdz to novērtēšanai, jo pašvaldības ir iedzīvotājiem tuvākais pārvaldes līmenis, un tām ir galvenā atbildība par kohēzijas politikas īstenošanu uz vietas.

Briselē, 2008. gada 27. novembrī

Reģionu komitejas

priekšsēdētājs

Luc VAN DEN BRANDE

Reģionu komitejas atzinums “Rietumbalkāni. Eiropas perspektīvas stiprināšana”

(2009/C 76/09)

REĢIONU KOMITEJA

- uzskata, ka Eiropas Savienības solījums piedāvāt nākotni Eiropā visam Rietumbalkānu reģionam ir saistošs, ja šā reģiona valstis izpilda pievienošanās kritērijus;
- mudina Rietumbalkānu valstis bez liekas kavēšanās ievērot ES nosacījumus vīzu politikas atvieglošanai. Vīzu režīms, kas pašreiz noteikts Rietumbalkānos dzīvojošajiem, apgrūtina kontaktus ar sociālajiem partneriem ES dalībvalstīs un ir šķērslis izglītības un attīstības projektu ieviešanai; aicina ES dalībvalstis turpināt vienkāršot vīzu režīmu Rietumbalkānu valstīm;
- uzsver Rietumbalkānos uzsāktā valsts varas decentralizācijas un pārdales procesa nozīmi; norāda, ka etniskajai piederībai nevajadzētu būt vienīgajam vai galvenajam faktoram šajos procesos un uzskata, ka etniski jauktās valstīs ir svarīgi atbalstīt centrālo iestāžu nostāju, kas ir izšķirīga valsts funkcionēšanā, tai pat laikā akceptējot reģionālas un vietējas autonomas lēmējinstītūcijas un iestādes;
- uzskata par svarīgu aktīvi turpināt tieslietu sistēmas neatkarības palielināšanu. Jāturpina korupcijas apkarošana un centieni stiprināt iedzīvotāju uzticēšanos tieslietu sistēmai;
- iestājas par vietējo un reģionālo pašvaldību un iestāžu ciešu sadarbību ar partneriem ES dalībvalstīs un aicina radīt atbilstošus institucionālus un finanšu mehānismus, lai vietējām un reģionālajām pašvaldībām, kā arī valstu vietējās pašpārvaldes apvienībām pavērtu plašākas iespējas iesaistīties pārrobežu un reģionālajos projektos, jo īpaši Eiropas teritoriālās sadarbības grupas iniciatīvās.

Ziņotājs: *František Knapík* kgs (SK/PPE) Košices mērs

Atsauces dokuments

Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei "Rietumbalkāni. Eiropas perspektīvas stiprināšana"

COM(2008) 127 galīgā redakcija

IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

A. Vispārējie ieteikumi

Progress ceļā uz pievienošanu ES

1. uzskata, ka Eiropas Savienības solījums piedāvāt nākotni Eiropā visam Rietumbalkānu reģionam ir saistošs, ja šā reģiona valstis izpilda pievienošanās kritērijus;

2. atzinīgi vērtē progresu, ko sasniegušas Rietumbalkānu valstis ceļā uz Eiropas Savienību; uzskata, ka ES un Serbijas Republikas, kā arī ES un Bosnijas un Hercegovinas Stabilizācijas un asociācijas nolīguma parakstīšana ir absolūti nepieciešama, ja nākotnē visam reģionam jāiekļaujas Eiropas Savienībā. Cits Eiropas integrācijas progress paraugs ir Melnkalnes un Albānijas, kam nākotnē sekos arī citas šā reģiona valstis, perspektīva iegūt kandidātvalstu statusu tuvākajā nākotnē un pievienošanās sarunu ar Horvātiju pozitīvā norisē;

3. iesaka Eiropas Komisijai izmantot pieredzi, ko jaunās dalībvalstis ieguvušas gan pievienošanās procesā, gan pārveides procesā. Jauno dalībvalstu viedokļiem vajadzētu būt pievienotajam ieguvumam, veidojot ES politiku, jo īpaši attiecībā uz Rietumbalkānu valstu pievienošanās mērķiem;

4. mudina Rietumbalkānu valstis bez liekas kavēšanās ievērot ES nosacījumus vīzu politikas atvieglošanai. Vīzu režīms, kas pašreiz noteikts Rietumbalkānos dzīvojošajiem, apgrūtina kontaktus ar sociālajiem partneriem ES dalībvalstīs un ir šķērslis izglītības un attīstības projektu ieviešanai; aicina ES dalībvalstis turpināt vienkāršot vīzu režīmu Rietumbalkānu valstīm;

5. uzsver Rietumbalkānos uzsāktā valsts varas decentralizācijas un pārdales procesa nozīmi; norāda, ka etniskajai piederībai nevajadzētu būt vienīgajam vai galvenajam faktoram šajos procesos un uzskata, ka etniski jauktās valstīs ir svarīgi atbalstīt centrālo iestāžu nostāju, kas ir izšķirīga valsts funkcionēšanā, tai pat laikā akceptējot reģionālas un vietējas autonomas lēmējinstīcijas un iestādes;

6. atgādina, ka mazākumtautību atzīšana un to tiesību aizsardzība ir viens no Kopenhāgenas kritērijiem, kura izpilde ir priekšnoteikums uzņemšanai Eiropas Savienībā. Komiteja ir pārliecināta, ka mazākumtautību tiesību būtisks uzdevums ir veicināt dažādu rasu, valodu un reliģiju iedzīvotāju grupu un iedzīvotāju vairākuma mierīgu līdzāspastāvēšanu un nodrošināt, ka tiek ņemtas vērā šo grupu īpašās vajadzības;

7. aicina reģiona valstis izstrādāt pasākumus, lai veicinātu sieviešu līdzdalību politiskajā, sociālajā un ekonomiskajā jomā un dzimumu līdztiesību; norāda, ka joprojām ir konstatējami sieviešu diskriminācijas un vardarbības ģimenē gadījumi, un aicina dalībvalstis aktīvāk pievērsties sieviešu tiesību aizsardzībai;

8. iesaka palielināt valsts institūciju un vietējo iestāžu administratīvo veikspēju, lai valstis gūtu lielāku labumu no Rietumbalkānu valstu pirmspieņemšanās instrumenta finansējuma;

9. uzskata par svarīgu aktīvi turpināt tieslietu sistēmas neatkarības palielināšanu. Jāturpina korupcijas apkarošana un centieni stiprināt iedzīvotāju uzticēšanos tieslietu sistēmai;

10. pauž nožēlu, ka korupcija joprojām ir plaši izplatīta. Tā neļauj nodrošināt publiskās pārvaldes pārredzamību un negatīvi ietekmē ES līdzekļu un programmu efektīvu pārvaldību un administrēšanu;

11. atzinīgi vērtē Reģionālās publiskās administrācijas skolas izveidošanu, kurai būtu visas iespējas, ko piedāvā ierēdņu profesionālās izglītības iestāde un kas uzlabotu Rietumbalkānu valstu administratīvo veikspēju. Komiteja iesaka pašreizējām administrācijas skolām atsevišķās valstīs sadarboties ar šo iestādi pēc iespējas vairāk. Tā atbalsta arī turpmākus Eiropas Komisijas instrumentus, lai stiprinātu administratīvo veikspēju, izveidotu iestādes un īstenotu ES tiesību aktus, jo īpaši mērķsadarbīties un ar Tehniskās palīdzības informācijas apmaiņas biroja (TAIEX) starpniecību, un atbalstot Vadības un pārvaldības instrumentu uzlabošanu (SIGMA);

Reģionāla sadarbība un pieaugošā pārrobežu sadarbība

12. atzinīgi vērtē veiksmīgo Dienvidaustrumeiropas stabilitātes pakta pārtapšanu par Reģionālās sadarbības padomi. Komiteja uzskata, ka reģionālā sadarbība ir viens no priekšnoteikumiem, lai paātrinātu Rietumbalkānu valstu pievienošanu ES. Pārrobežu sadarbības uzlabošanai jāveltī īpaša uzmanība, jo 90. gados notikušajos bruņotajos konfliktos visbiežāk ir cietuši tieši pierobežas rajoni. Tāpēc Komiteja aicina attīstīt pārrobežu infrastruktūru starp reģiona valstīm;

13. uzskata, ka pārrobežu sadarbības pastiprināšana starp Rietumbalkānu valstu jūras un pierobežu teritorijām un ES dalībvalstu kaimiņu vai pierobežu teritorijām ir pareizais risinājums, lai pārvarētu sašķeltību, aizspriedumus un neuzticēšanos, ko radījuši strīdi vai konflikti, kuros tālā vai ne tik tālā pagātnē bija iesaistījušās Rietumbalkānu valstis un kaimiņvalstis, kuras pašlaik ir ES dalībvalstis;

14. atzinīgi vērtē brīvās tirdzniecības zonas izveidošanu — Centrāleiropas Brīvās tirdzniecības līgums (CEFTA) — Rietumbalkānos un iesaka iesaistītajām valstīm rīkoties daudz ātrāk, lai izveidotu brīvās tirdzniecības zonu, kas veiksmīgi darbojas visā reģionā, jo tā palīdzēs atsevišķām dalībvalstīm sagatavoties, lai pievienotos ES vienotajam tirgum;

15. iestājas par vietējo un reģionālo pašvaldību un iestāžu ciešu sadarbību ar partneriem ES dalībvalstīs un aicina radīt atbilstošus institucionālus un finanšu mehānismus, lai vietējām un reģionālajām pašvaldībām, kā arī valstu vietējās pašpārvaldes apvienībām pavērtu plašākas iespējas iesaistīties pārrobežu un reģionālajos projektos, jo īpaši Eiropas teritoriālās sadarbības grupas iniciatīvās;

16. uzskata, ka pilsoniskās sabiedrības organizācijām ir svarīga nozīme ES integrācijas veicināšanā un atbalsta sakaru dibināšanu starp reģiona pilsoniskās sabiedrības organizācijām, kā arī kopīgu projektu izstrādi;

Vietējo un reģionālo pašvaldību attīstība

17. uzskata, ka vietējo un reģionālo pašvaldību sekmīga darbība ir svarīga gan atsevišķu valstu iekšējai konsolidācijai, gan to virzībai uz pievienošanu ES. Komiteja iesaka valdībām uzlabot viedokļu apmaiņu ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām, kuras atbalsta Eiropas integrācijas ideju;

18. atzinīgi vērtē īpašu mehānismu, kas atbalsta vietējās un reģionālās pašvaldības Rietumbalkānos un kas ir daļa no pirmspievienošanās instrumenta, par ko Eiropas Komisija paziņoja 2008. gada aprīļa konferencē Briselē. Komiteja iesaka Eiropas Komisijai cik vien iespējams vienkāršot finanšu līdzekļu saņem-

šanas procedūru, it īpaši — to paātrinot un palielinot piešķiršanas mehānismu efektivitāti. RK uzskata — kaut arī palīdzība jāvirza precīzi noteiktam uzdevumam, saņēmēju lokam jābūt iespējami plašam;

19. apzinās, ka vietējo un reģionālo pašvaldību darbā, kas veltīts harmoniskai un līdzsvarotai teritoriālajai attīstībai un Eiropas integrācijas idejas popularizēšanai, vērojamas lielas atšķirības starp lielpilsētu zonām un reģioniem, kas atrodas tālu no pilsētām. RK uzskata, ka jāatbalsta lauku reģionu vietējās pašpārvaldes efektīva darbība, jo īpaši reģionos ar jauktu etnisko sastāvu, īpašu uzmanību veltot multietnisku projektu īstenošanai;

20. apzinās, ka Rietumbalkānu vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir izšķiroša nozīme, iestāžu līmenī nodrošinot adekvātu mazākumtautību tiesību aizsardzību; tādēļ izsaka cerību, ka šo valstu valdības, apspriežot un pieņemot jaunas prasības un tiesību aktus attiecībā un mazākumtautību tiesībām, konsultēties ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām, ievērojot Eiropas Padomes konvencijas par mazākumtautību aizsardzību nostādnes;

21. uzsver reģionālo un vietējo pašvaldību nozīmi aizspriedumu, pretrunu un atšķirību starp atsevišķām reģiona etniskajām grupām pārvarēšanā un to lomu šajā sakarā — veicināt komunikāciju starp attiecīgo valstu dažādiem pašvaldību līmeņiem un valdību;

B. Īpaši ieteikumi atsevišķām valstīm*Horvātija*

22. Atzinīgi vērtē pievienošanās sarunās ar Horvātiju gūtos labos panākumus kā signālu citām Rietumbalkānu valstīm par viņu līdzdalības iespējām, ja tās izpildīs nepieciešamos nosacījumus; uzskata, ka tagadējā neskaidrība, kas pēc Īrijas referenduma radusies saistībā ar Lisabonas līguma spēkā stāšanos, neietekmē pašreizējās pievienošanās sarunas ar Horvātiju;

23. atzinīgi vērtē progresu, kas sasniegts reģionālajā politikā un pārrobežu sadarbības jomā, un augstu vērtē Horvātijas pūliņus novērst strīdus ar kaimiņiem;

24. norāda, ka Horvātijai jāturpina tiesu sistēmas un administratīvās reformas, jāapkaro korupcija, jāattīsta mazākumtautību un bēgļu tiesības, un jāīsteno restrukturizācija kuģubūves jomā, lai notiktu pagrieziena punkts pievienošanās procesā;

25. uzsver, ka Horvātijai jāpaātrina administratīvās reformas temps un jāuzlabo vietējā un reģionāla līmeņa administratīvā veiktspēja;

Bijusī Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika

26. uzskata, ka Bijušās Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikai līdz šā gada beigām ir iespējami turpmāki soļi virzībā uz ciešākām attiecībām ar ES, ar nosacījumu, ka tiek ievēroti Eiropas Padomes 2008. gada jūnijā izvirzītie kritēriji;

27. novērtē Bijušās Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikas ieguldījumu Rietumbalkānu stabilitātes veidošanā un ņem vērā tās valdības pieņemto lēmumu par Kosovos neatkarības atzīšanu;

28. atzinīgi vērtē apvienotās ES un Bijušās Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikas konsultatīvās komitejas izveidošanu un rosina padziļināt politisko dialogu starp ES vietējām un reģionālām pašvaldībām un attiecīgajām pašvaldībām Bijušajā Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikā;

29. atzīmē, ka ir rasts galīgais risinājums politiskajai krīzei, kurā nokļuva Bijusī Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika; aicina veikt tūlītējus pasākumus valsts iestāžu darbības uzlabošanai, lai novērstu iemeslus, kuru dēļ 2008. gadā notikušo vēlēšanu norise bija problemātiska, kā arī, lai nodrošinātu turpmāko vēlēšanu norisi atbilstoši starptautiskajam līmenī atzītiem kritērijiem; uzsver nepieciešamību pastiprināt politisko dialogu starp politikas jomā iesaistītajiem dalībniekiem, ar mērķi veidot stabilas saskaņas gaisotni reformu īstenošanai, kas ir priekšnoteikums virzībai uz pievienošanu ES;

30. rosina turpināt decentralizācijas procesu, nodrošinot, lai etniskais kritērijs nebūtu galvenais vietējo un reģionālo iestāžu veidošanas faktors; aicina uzturēt politisko stabilitāti Bijušajā Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikā valsts, reģionālajā un vietēja līmenī, īpaši uzsverot dialoga nepieciešamību;

31. atbalsta Komitejas starpkopienas attiecību jautājumos kā starpnieka starp dažādajām etniskajām kopienām un parlamentu konstruktīvo lomu gan valsts, gan vietējā līmenī. Aicina arī saglabāt Bijušās Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikas daudz nacionālo raksturu, jo īpaši, stingri ievērojot iedzīvotāju minoritāšu tiesības;

32. atzinīgi vērtē faktu, ka ANO īpašā sūtņa *Matthew Nimetz* vadībā notiekošās sarunas ir atsāktas, un aicina Bijušo Dienvidslāvijas Maķedonijas Republiku vēltīt lielākas pūles, lai atrisinātu valsts nosaukuma jautājumu saskaņā ar ANO Drošības padomes Rezolūciju Nr. 817/93 un Rezolūciju Nr. 845/93; uzsver nepieciešamību veicināt labas kaimiņattiecības, kas ir priekšnoteikums Bijušās Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikas virzībai uz ES;

33. iesaka straujāk virzīt publiskās administrācijas reformu, lai piešķirtu iestādēm lielāku autonomiju finanšu lietās;

Albānija

34. atzinīgi vērtē valsts pārvaldes reformas pasākumu īstenošanu, piešķirot lielākas pilnvaras vietējām pašvaldībām;

35. uzsver nepieciešamību paātrināt ekonomisko izaugsmi un gūt ekonomiskos sasniegumus. Ekonomiskās perspektīvas un ilgtspējīga ekonomiskā izaugsme ir nepieciešamie priekšnoteikumi virzībā uz iestāšanos ES;

36. uzsver politiskā konsensa nepieciešamību jautājumos, kas skar integrēšanos Eiropā;

37. aicina politiskās partijas atteikties no nekonstruktīvas nostājas vietējā līmenī, lai lēmumus, kas attiecas uz vietējām problēmām un vietējo kopienu vajadzībām, varētu pieņemt konsensa ceļā;

38. aicina īstenot efektīvu mehānismu, lai izskaustu korupciju gan valsts, gan vietējā līmenī; vienlaikus aicina attiecīgās iestādes pasākumus cīņā pret organizēto noziedzību padarīt efektīvākus;

39. atzinīgi vērtē vietējo pašvaldību varas nostiprināšanu vietējo nodokļu un izdevumu jomā;

40. iesaka stiprināt vietējo pašvaldību decentralizētās pilnvaras;

41. aicina Albāniju pilnībā piemērot Eiropas Padomes pamatnolīgumā par nacionālo minoritāšu aizsardzību paredzētos nosacījumus, tostarp attiecībā uz mazākumtautību valodu;

Bosnija un Hercegovina

42. atzinīgi vērtē faktu, ka starp Eiropas Savienību un Bosniju un Hercegovinu parakstīts Stabilizācijas un asociācijas nolīgums, un atbalsta Augstā pārstāvja biroja slēgšanu un ES Īpašā pārstāvja biroja nostiprināšanu, kad būs radīti vajadzīgie priekšnosacījumi un sasniegti izvirzītie mērķi;

43. atzinīgi vērtē to, ka Kosovos galīgais statuss nav radījis būtiskas sekas Bosnijā un Hercegovinā un ka politiskā situācija ir saglabājusies stabila un mierīga;

44. atzinīgi vērtē Bosnijas parlamenta pieņemto lēmumu par policijas reformu, jo tai ir īpaša nozīme, virzoties uz pievienošanu ES. RK uzsver faktu, ka minētā reforma ir konsenss, kas sasniegts ilgās un sarežģītās sarunās starp visām iesaistītajām pusēm. Komiteja tomēr uzsver turpmāku konstitucionālu pārmaiņu nepieciešamību, kas padarītu valsts iestādes funkcionālākas un nodrošinātu, lai Bosnijas un Hercegovinas sabiedrības dzīvībai etniskais faktors nebūtu izšķirošais elements; uzsver arī vajadzību pēc ciešākas sadarbības ar Starptautisko Kriminālo tribunālu bijušajai Dienvidslāvijai;

45. augstu vērtē demokrātisku vēlēšanu norisi 2008. gada oktobrī un to, ka tās ir noritējušas bez starpgadījumiem; apzinās demokrātiskas vietējo pašvaldību ievēlēšanas nozīmi un to lomu Bosnijas un Hercegovinas sabiedrības demokratizēšanā un centienos pievienoties ES;

46. atbalsta Bosnijas un Hercegovinas Ministru padomē izveidotā Eiropas integrācijas direktorāta administratīvās kapacitātes palielināšanu, kā arī citu iestāžu un struktūru, kas strādā ar Eiropas integrācijas jautājumiem, administratīvās kapacitātes palielināšanu. Lai Bosnija un Hercegovina veiksmīgi integrētos Eiropā, būs jāveic papildu pūles un jāsteno reformas, kas saistītas ar pievienošanu ES;

47. norāda uz faktu, ka plašas valsts mēroga debātes par pievienošanu ES vajadzētu papildināt ar labi plānotiem projektiem, kuros iesaistīti valsts ierēdņi, reģionālo un vietējo pašvaldību darbinieki, akadēmiskās aprindas un nevalstiskais sektors. Jauno dalībvalstu pieredze varētu būt iedvesmas avots, īpaši attiecībā uz Nacionālo konventu ES jautājumos, kas bija veiksmīgs Slovēnijā un tika organizēts arī Serbijā 2006. gadā;

Melnkalne

48. atzinīgi vērtē demokrātiskas un pārredzamas vēlēšanas, īpaši tāpēc, ka šīs bija pirmās prezidenta vēlēšanas pēc Melnkalnes neatkarības pasludināšanas 2006. gadā;

49. atzinīgi vērtē Melnkalnes aktīvo ieguldījumu reģiona stabilizēšanā, īpaši konstruktīvo pieeju labu abpusēju kaimiņattiecību dibināšanā, un ņem vērā valdības pieņemto lēmumu par Kosovas neatkarības atzīšanu;

50. atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas pārstāvniecības izveidošanu galvaspilsētā Podgoricā un izsaka pārliecību, ka tai būs svarīga nozīme, attīstot Eiropas Komisijas un Melnkalnes attiecības un atbalstot Melnkalnes pūliņus virzībā uz iestāšanos ES;

51. aicina paātrināt tiesu iestāžu reformas procesu un stiprināt publiskās administrācijas lomu; atbalsta turpmāku administratīvās un tiesu reformas progresu; ņemot vērā Stabilitātes un asociācijas nolīguma īstenošanu, iesaka stiprināt administratīvo, politisko un tiesisko veiktspēju;

52. aicina atbilstošās iestādes darīt vairāk, lai likvidētu korupciju centrālajās un vietējās pārvaldes iestādēs un apkarotu organizēto noziedzību, īpaši narkotiku un citu preču nelegālu apri;

Serbijas Republika

53. atzinīgi vērtē ES un Serbijas Republikas Stabilitātes un asociācijas nolīguma parakstīšanu un aicina Serbijas valdību ievērot no tā izrietošās saistības;

54. atzinīgi vērtē faktu, ka Serbijā arestēts *Radovan Karadžić*, un Serbijas jaunās valdības pūliņus minētā jautājuma atrisināšanā; uzsver, ka svarīga nozīme ir Serbijas valdības ciešai sadarbībai ar Starptautisko Kriminālo tribunālu bijušajai Dienvidslāvijai;

55. aicina ES rīkoties izlēmīgi, lai uzlabotu attiecības ar Serbiju, nodrošinot pagaidu nolīguma spēkā stāšanos un uzsākot stabilitātes un asociācijas nolīguma ratifikāciju dalībvalstu parlamentos, un uzskata, ka Serbijai 2009. gadā būtu piešķirams kandidātvalsts statuss;

56. atzinīgi vērtē faktu, ka prezidenta vēlēšanas šā gada janvārī un februārī un parlamenta un vietējo pašvaldību vēlēšanas pagājušajā maijā notika demokrātiski un augstu vērtē arī demokrātisko veidu, kādā tika atrisināta valdības krīze;

57. uzsver efektīvas fiskālās decentralizācijas nepieciešamību un atbalsta likumu par vietējās valdības aktīviem, kā to formulējusi Pilsētu un pašvaldību pastāvīgā konference;

58. atzinīgi vērtē, ka Serbijas parlaments ratificējis reģionālo pašvaldību Eiropas hartu un ka tā stājusies spēkā 2008. gada 1. janvārī;

59. iesaka izstrādāt decentralizācijas stratēģiju, lai veicinātu Serbijas decentralizācijas procesa pārredzamību un prognozējamību; uzsver nepieciešamību pastiprināt vietējo iestāžu pilnvaras un iesaka īpaši pārliecināties, ka nacionālo minoritāšu un etnisko grupu tiesības tiek pilnībā ievērotas;

60. aicina Belgradu akceptēt Eiropas Savienības Tiesiskuma misiju Kosovā (*EULEX*) un atzīt tās lomu tiesiskuma nodrošināšanā visā Kosovas teritorijā;

Kosova (atbilstīgi ANO Drošības padomes Rezolūcijai Nr. 1244/99)

61. atbalsta turpmāku ES *EULEX* misijas izvietošanu Kosovā un daudz lielākas ES saistības Kosovas turpmākās attīstības jomā; atzinīgi vērtē Apvienoto Nāciju pārvaldes Kosovā pilnvaru nodošanu *EULEX* misijai;

62. atzinīgi vērtē rezultātus, kas sasniegti 2008. gada 11. jūlijā notikušajā Kosovas donorvalstu konferencē, ko Eiropas Komisija rīkoja Briselē, un ES ieguldījumu Kosovas jautājuma risināšanā un stabilitātes nodrošināšanā Rietumbalkānos;

63. atbalsta Kosovas līdzdalību reģionālās iniciatīvās, īpaši tajās, kas attiecas Rietumbalkānu nākotnes perspektīvām Eiropas Savienībā, un norāda, ka Rietumbalkānu pievienošanās Eiropas Savienībai būs sekmīgi pabeigta tad, kad visas reģiona valstis būs iesaistījušās šajā procesā;

64. atzīmē, ka jaunajā konstitūcijā iekļautas atsevišķu nacionālo kopienu tiesības;

65. atzinīgi vērtē prezidenta pakļautībā esošo Kopienu konsultatīvās komitejas radīšanu un divkāršā vairākuma sistēmas ieviešanu, kuras gadījumā atsevišķu kopienu vitālās intereses jāapstiprina ne vien likumdevēju vairākumam, bet arī atsevišķu kopienu pārstāvju vairākumam; tā arī iesaka, ka par datumu, ar kuru šī sistēma stājas spēkā, jāvienojas ar starptautiskas kopienas locekļiem;

66. pauž cerību, ka Kosovas vienpusēja neatkarības deklarācija neradīs jaunus šķēršļus tirdzniecībai un personu brīvai kustībai Balkānu valstu teritorijā;

67. atbalsta ilglaicīgu starptautiskās kopienas klātbūtni Kosovā; aicina starptautisko kopienu nodrošināt primāro palīdzību jaunās konstitūcijas īstenošanā, ņemot vērā nepietiekamos Kosovas institūciju administratīvos resursus;

68. pauž nožēlu, ka administratīvā kapacitāte joprojām ir nepietiekama, lai nodrošinātu publisko dienestu darbības, kā arī ES līdzekļu un programmu pārvaldības efektivitāti un pārredzamību;

69. rosina mazākumtautību kopienas piedalīties sabiedrisko lietu pārvaldē Kosovā, kā to paredz jaunā konstitūcija, un izsaka nožēlu par Serbijas kopienu pārstāvju nevēlēšanos piedalīties publiskās administrācijas institūtu izveidē un demokrātiskajā procesā, kura rezultātā izvirzītu Kosovas institūciju vēlētus pārstāvjus;

70. aicina Kosovas varas iestādes respektēt dažādas mazākumtautības un pildīt visas starptautiskās saistības šajā sakarā.

Briselē, 2008. gada 27. novembrī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs
Luc VAN DEN BRANDE

Reģionu komitejas atzinums “Vietējo un reģionālo pašvaldību līdzdalības pievienotā vērtība paplašināšanas procesā”

(2009/C 76/10)

REĢIONU KOMITEJA

- tad, ja potenciālo kandidātvalstu grupā ietilpstošas valstis izpilda Eiropas Komisijas izvirzītās prasības, iesaka arī tām dot tiesības izmantot pārējos trīs instrumentus, lai potenciālajām kandidātvalstīm piemērotu tādus pašus noteikumus un nosacījumus kā kandidātvalstīm;
- iesaka šo atzinumu uzskatīt par izejas punktu, lai veiktu plašāku un pamatīgāku līdzšinējās pieredzes novērtējumu, jo šādā novērtējumā būtu iespējams dokumentēt apjomīgo un būtisko darbu, ko vietējās un reģionālās pašvaldības paveikušas paplašināšanas iepriekšējās kārtās. Šajā sakarā Komiteja uzskata, ka tai, izmantojot pētniecībai paredzēto finansējumu, būtu jāveic sīka analīze par vietējā un reģionālā līmeņa līdzdalību IPA pasākumu īstenošanā 2007.–2009. gadā;
- ierosina, ka Reģionu komiteja 2009. gada sākumā varētu sarīkot apaļā galda diskusiju un uzaicināt tajā piedalīties Komisijas, Eiropas Parlamenta, kandidātvalstu un potenciālo kandidātvalstu vietējo un reģionālo pašvaldību pārstāvjus un citas ieinteresētās personas, lai sīkāk apspriestu minēto jautājumu, tādējādi uzsākot novērtēšanu;
- minētā novērtējuma ietvaros ierosina izstrādāt Reģionu komitejas un Komisijas politisko pamatprincipu kopumu par vietējo un reģionālo pašvaldību iesaistīšanu paplašināšanas procesā. Komitejai būt jāpieņem politisko pamatprincipu kopums, jo tas ir ļoti piemērots instruments, lai novērtētu pašreizējās struktūras un sadarbības veidus un panāktu vietējo un reģionālo pašvaldību pārrobežu sadarbības tālāku attīstību dalībvalstīs, kandidātvalstīs un potenciālajās kandidātvalstīs.

Ziņotāja: Helene Lund kdze (DK/PSE) Fūresē pašvaldības padomes locekle

I. VISPĀRĒJAS PIEZĪMES.

REĢIONU KOMITEJA

Principiālas nostādnes

1. atzinīgi vērtē to, ka ir veiksmīgi beigusies piektā paplašināšanas kārtā, kurā Bulgārijas un Rumānijas vietējās un reģionālās pašvaldības sniedza lielu ieguldījumu vietēja līmeņa ilgtspējīgas demokrātijas veicināšanā;

2. norāda, ka ir svarīgi mācīties no paplašināšanas iepriekšējās kārtās gūtās pieredzes pārobežu sadarbības jomā, lai optimizētu un uzlabotu ieguldījumu, kas saistīts ar pašreizējām pievienošanās sarunām ar kandidātvalstīm un potenciālajām kandidātvalstīm;

3. tādēļ iesaka pievērst vairāk uzmanības vietējo un reģionālo pašvaldību sadarbībai dalībvalstīs, kandidātvalstīs un potenciālajās kandidātvalstīs;

4. atzinīgi vērtē pirmspievienošanās atbalsta instrumentu (IPA), kas pamatojas uz Komisijas paziņojumu (COM(2004) 627 galīgā redakcija) un Padomes Regulu Nr. 1085/2006, un šajā sakarā norāda uz Komitejas atzinumu par minēto tematu (CdR 498/2004 fin). Reģionu komiteja atbalsta IPA struktūru, ko veido pieci elementi: a) pārejas palīdzība un iestāžu veidošana, b) pārobežu sadarbība, c) reģionālā attīstība, d) cilvēkresursu attīstība un e) lauku attīstība;

5. konstatē, ka IPA, kura darbības termiņš ir no 2007. gada līdz 2013. gadam, ir svarīgs līdzeklis, ar kā palīdzību iespējams radīt ilgtspējīgas politiskas un administratīvas struktūras kandidātvalstīs un potenciālajās kandidātvalstīs, jo kopš 2007. gada 1. janvāra IPA ir instruments, kurā apkopoti dažādi Turcijai un Rietumbalkānu valstīm agrāk pieejami pirmspievienošanās atbalsta komponenti: *Phare*, *Ispa*, *Sapard*, *Cards* un Turcijai paredzēts finanšu instruments;

6. tā kā IPA trīsgadējā indikatīvajā finanšu shēmā, kurai atbilstīgi līdzekļus sadala saņēmējvalstīm, izmantota elastīga pieeja, atzinīgi vērtē minēto shēmu un norāda, ka nav iespējams atrast vienu risinājumu, kas būtu piemērots visām ieinteresētajām pusēm, un ka tādēļ vajadzīgi elastīgi instrumenti, ar kuru palīdzību iespējams risināt katras valsts īpašos uzdevumus un problēmas;

7. tajā pašā laikā konstatē, ka saņēmējvalstis ir iedalītas divās grupās: i) kandidātvalstis — Bijusī Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika, Horvātija un Turcija; un ii) potenciālās kandidātvalstis — Albānija, Bosnija un Hercegovina, Melnkalne, Serbija un

Kosova; attiecībā uz minēto iedalījumu atzīmē, ka kandidātvalstu grupai ir iespēja pieprasīt atbalstu no visiem pieciem komponentiem, bet potenciālo kandidātvalstu grupā ietilpstošas valstis var pieprasīt palīdzību tikai saskaņā ar pirmajiem diviem komponentiem, proti, pārejas palīdzību un iestāžu veidošanu un pārobežu sadarbību;

8. tad, ja potenciālo kandidātvalstu grupā ietilpstošas valstis izpilda Eiropas Komisijas izvirzītās prasības, iesaka arī tām dot tiesības izmantot pārējos trīs instrumentus, lai potenciālajām kandidātvalstīm piemērotu tādas pašus noteikumus un nosacījumus kā kandidātvalstīm;

9. uzsver, ka ir ļoti svarīgi izvirzīt stingras prasības attiecībā uz to rezultātu vēlāku dokumentēšanu, kuri sasniegti ar IPA palīdzību;

10. vērš uzmanību uz to, ka lielu daļu regulējuma bieži īsteno vietējā un reģionālajā līmenī (tajā īsteno līdz pat 70 % ES regulējuma vides aizsardzības jomā), tādēļ ir svarīgi, lai vietējām un reģionālajām pašvaldībām būtu reālas iespējas sniegt palīdzību no IPA līdzekļiem un lai tās varētu turpināt pozitīvi vērtējamo un svarīgo darbu un arī turpmāk sniegt konstruktīvu ieguldījumu respektējamu administratīvo struktūru un ilgtspējīgas vietējā un reģionālā līmeņa demokrātijas veidošanā kandidātvalstīs un potenciālajās kandidātvalstīs;

Vietējā un reģionālā līmeņa dalībnieku sniegtā ieguldījuma paplašināšanas procesā nozīme

11. uzsver, ka kandidātvalstīm un potenciālajām kandidātvalstīm jāveido ilgtspējīgas decentralizētas politiskas un administratīvas struktūras, lai kandidātvalstis spētu izpildīt *acquis communautaire*, Kopenhāģenas kritērijos un 1995. gada decembrī Madridē notikušās Eiropadomes sanāksmes secinājumos izvirzītās prasības;

12. vērš uzmanību uz to, ka vietējās un reģionālās pašvaldības bieži ir pirmais kontaktpunkts, kurā iedzīvotāji saskaras ar pārvaldes sistēmu, un ka tādēļ ir svarīgi, lai tās spētu sniegt iedzīvotāju pieprasītos pakalpojumus. Pieredze liecina, ka ir svarīgi veicināt spēcīgu decentralizētu politisku un administratīvu struktūru izveidi, jo kandidātvalstīs un potenciālajās kandidātvalstīs tās bieži ir vāji attīstītas. Šajā jomā ES vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir liela pieredze, jo līdzīgi uzdevumi tām jārisina visās dalībvalstīs. Reģionu komiteja norāda arī to, ka ir svarīgi, lai ES paplašināšanas gaitā uz ilgu laiku nepasliktinātos iedzīvotājiem sniegto pakalpojumu līmenis, citādi viņiem var rasties negatīvs viedoklis par dalību ES;

13. šajā sakarā uzsver arī to, ka ir būtiski, lai īpaša uzmanība tiktu pievērsta spēcīgi attīstītām decentralizētām struktūrām, jo lielu daļu *acquis communautaire* īsteno vietējā un reģionālajā līmenī. Komiteja norāda, ka tādēļ ir svarīgi, lai vietējo un reģionālo līmeni atzītu par centrālajam līmenim līdzvērtīgu partneri, jo tad, ja vietējā un reģionālā līmeņa administratīvā kapacitāte ir pietiekami attīstīta, tas spēj sniegt vajadzīgos pakalpojumus un risināt pastāvošās problēmas, tādējādi atvieglojot centrālā līmeņa darbu;

14. vērš uzmanību uz to, ka, lai panāktu politisko un administratīvo struktūru sekmīgu nostiprināšanos vietējā un reģionālajā līmenī, sadarbībā ar pilsonisko sabiedrību ir svarīgi attīstīt vietējo demokrātiju, kurai iedzīvotāji uzticas un ko viņi spēj ietekmēt. Vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir ilggadēja pārrobežu sadarbības pieredze, piemēram, pilsētu sadraudzības jomā, kurai raksturīgs tas, ka demokrātijas un pārvaldības attīstīšanai piemīt arī ar kultūru un identitāti saistīts aspekts. Tādējādi pašvaldības Kopienai sniedz pievienoto vērtību;

15. vērš uzmanību arī uz vietējā un reģionālā līmeņa pieredzi starpkultūru sadarbības jomā, jo parasti tieši šim līmenim ir nepastarpināta saskare ar iedzīvotājiem, kas nākuši no atšķirīgas kultūrvides. Vietējām un reģionālajām pašvaldībām tādējādi ir pieredze darbā ar dažādām kultūrām. Tas ir resurss, ko iespējams izmantot ar ES paplašināšanas procesu saistītā starpkultūru sadarbībā starp dalībvalstīm, kandidātvalstīm un potenciālajām kandidātvalstīm;

Vienotas pieejas nepieciešamība pārrobežu sadarbības jomā

16. uzskata, ka ir svarīgi izstrādāt vienotu pieeju pārrobežu sadarbībai, kas notiek saistībā ar paplašināšanas procesu;

17. uzskata, ka viena no Reģionu komitejas galvenajām prioritātēm ārējo attiecību jomā ir izskaidrot iedzīvotājiem paplašināšanas procesu (*CdR 322/2006 fin*). Lai veicinātu efektīvāku informēšanu par Reģionu komitejas ieguldījumu, Komitejai būtu regulāri jāsaņem informācija par praktiskiem, konstruktīviem un ilgtspējīgiem rezultātiem, ko paplašināšanas procesā guvušas vietējās un reģionālās pašvaldības;

18. izsaka pateicību visām tām dalībvalstu, kandidātvalstu un potenciālo kandidātvalstu vietējām un reģionālajām pašvaldībām, kuras piedalījās pētījumā, kas ir šā atzinuma pamatā. Tās ir sniegušas izcilu ieguldījumu atzinuma izstrādē, daloties pieredzē, kas saistīta ar vietējo un reģionālo pašvaldību sadarbību dalībvalstīs un kandidātvalstīs, kā arī potenciālajās kandidātvalstīs. Īpaši lielu

ieguldījumu sniegušas Horvātijas pilsētas un reģioni, tādējādi praksē apliecinot savu lielo apņēmību sadarboties. Atbildes no visām valstīm, kuras piedalījās pētījumā, ir praksē balstīts atskaites punkts līdzšinējā ieguldījuma izvērtējumam, un uz to pamatojas turpmākā darba politisko pamatnostādņu izstrāde.

II. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ.

Politiskās pamatnostādnes ⁽¹⁾

19. Iesaka šo atzinumu uzskatīt par izejas punktu, lai veiktu plašāku un pamatīgāku līdzšinējās pieredzes novērtējumu, jo šādā novērtējumā būtu iespējams dokumentēt apjomīgo un būtisko darbu, ko vietējās un reģionālās pašvaldības paveikušas paplašināšanas iepriekšējās kārtās. Šajā sakarā Komiteja uzskata, ka tai, izmantojot pētniecībai paredzēto finansējumu, būtu jāveic sīka analīze par vietējā un reģionālā līmeņa līdzdalību IPA pasākumu īstenošanā 2007.–2009. gadā. Pētījumi būtu jāveic sadarbībā ar dalībvalstu un kandidātvalstu universitātēm un organizācijām. Turklāt būtu jāizveido pārraudzības grupa, kurā darbojas politisko grupu pārstāvji un Komisijas, kā arī kandidātvalstu un potenciālo kandidātvalstu vietējo un reģionālo pašvaldību pārstāvji. Minētajai grupai būtu jāuzrauga pētniecības darbs un jāsniedz par to ziņojumi Komitejai un darba grupām, lai novērtēšanā būtu iesaistītas daudzas ieinteresētās personas;

20. Ierosina, ka Reģionu komiteja 2009. gada sākumā varētu sarīkot apaļā galda diskusiju un uzaicināt tajā piedalīties Komisijas, Eiropas Parlamenta, kandidātvalstu un potenciālo kandidātvalstu vietējo un reģionālo pašvaldību pārstāvjus un citas ieinteresētās personas, lai sīkāk apspriestu minēto jautājumu, tādējādi uzsākot novērtēšanu;

21. Ierosina novērtēšanas darbā iesaistīt Reģionu komitejas sekretariātu un trīs darba grupas, kas atbildīgas par sadarbību ar Rietumbalkānu valstīm, Turciju un Horvātiju un kuras zināmā mērā jau ir pievērsušās ar paplašināšanu saistītajiem jautājumiem, un arī ES un Bijušās Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikas apvienoto konsultatīvo komiteju. Minētās struktūras jāiesaista, lai būtiski paplašinātu zināšanas par problēmām, ar kurām saskaras kandidātvalstis un potenciālās kandidātvalstis;

22. Minētā novērtējuma ietvaros ierosina izstrādāt Reģionu komitejas un Komisijas politisko pamatprincipu kopumu par vietējo un reģionālo pašvaldību iesaistīšanu paplašināšanas procesā. Komitejai būtu jāpieņem politisko pamatprincipu kopums, jo tas ir ļoti piemērots instruments, lai novērtētu pašreizējās struktūras un sadarbības veidus un panāktu vietējo

⁽¹⁾ Politiskās un praktiskās pamatnostādnes izstrādātas, pamatojoties uz pētījumu, kurā iesaistītas dalībvalstis, kandidātvalstis un potenciālās kandidātvalstis. Dati atrodami atzinuma pielikumā.

un reģionālo pašvaldību pārrobežu sadarbības tālāku attīstību dalībvalstīs, kandidātvalstīs un potenciālajās kandidātvalstīs; šāds pamatprincipu kopums būtu arī kopīgs pamats Komisijai un Reģionu komitejai, kā turpmāk pilnveidot *IPA*, formulējot ieteikumus sadarbībai paplašināšanas jomā, tā kā minēto instrumentu iespējams labāk pielāgot vietējo un reģionālo pašvaldību konkrētajām vajadzībām;

23. iesaka vietējās un reģionālās pašvaldības iesaistīt paplašināšanas procesā kā līdzvērtīgu partneri, ņemot vērā to ievērojamo pieredzi un zināšanas, kas gūtas atbalstot kandidātvalstis un potenciālas kandidātvalstis ar vietējā un reģionālā līmeņa pārrobežu sadarbības starpniecību. Tas uzskatāms par kopīgu resursu, kas sniedz labumu visai ES un tās iestādēm. Tādēļ Komiteja aicina Komisiju, kandidātvalstis un potenciālās kandidātvalstis sadarbībā ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām izstrādāt juridiskos un finansiālos pamatprincipus šāda veida ieguldījumam. Politisko pamatprincipu kopums par vietējo un reģionālo pašvaldību iesaistīšanu paplašināšanas procesā būtu pirmais solis ceļā uz to;

III. IETEIKUMI ATTIECĪBĀ UZ PROJEKTIEM.

Pamatnostādnes attiecībā uz projektiem

24. Norāda, ka vietējo un reģionālo pašvaldību īstenotiem neliela mēroga pārrobežu projektiem ir liela pievienotā vērtība, jo vairāku dalībvalstu pieredze liecina, ka nelieliem projektiem raksturīgā atklātība, pārredzamība un iesaistīto pušu tieši sakari rada savstarpēju uzticību un palīdz atrast konkrētus risinājumus praksē sastopamām problēmām;

25. šajā sakarā uzsver, ka, piemēram, Rumānijas pieredze rāda, ka tie līdzekļi, kurus no pirmspievienotās atbalsta instrumentiem var pieprasīt decentralizētu projektu īstenošanai, ir ārkārtīgi svarīgi, lai vairotu vietējā un reģionālā līmeņa administratīvo kapacitāti kandidātvalstīs un potenciālajās kandidātvalstīs;

26. iesaka pielāgot visas *IPA* sastāvdaļas, lai ņemtu vērā vietējo un reģionālo pašvaldību un NVO vajadzības, jo minētās struktūras sniedz svarīgu ieguldījumu paplašināšanas procesā. Vairāku dalībvalstu, tostarp Apvienotās Karalistes un Dānijas, pieredze liecina, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir ļoti grūti izpildīt prasības attiecībā uz pārrobežu projektiem sniedzama *IPA* atbalsta minimālo apjomu;

27. norāda, ka ir svarīgi, lai *IPA* atbalsts būtu orientēts nevis tikai uz centrālās administrācijas tālāku attīstību lielākā, bet lielākā mērā arī uz vietējā un reģionālā līmeņa administratīvās kapacitātes uzlabošanu. Ja vietējo un reģionālo pašvaldību administratīvā kapacitāte ir nepietiekama, ir grūti pienācīgā veidā ieviest *aquis communautaire*;

28. vērš uzmanību uz to, ka pieredze liecina, ka projekta līdzekļu efektīvas izmantošanas galvenais traucēklis ir kandidātvalstu un potenciālo kandidātvalstu nespēja piesaistīt atbalstam paredzētos līdzekļus. Tas attiecas uz visiem posmiem — sākot no pieteikšanās procedūrām līdz pat projektu īstenošanai un atskaišu sniegšanai. Galvenais iemesls ir pieredzes trūkums. Šajā sakarā Komiteja norāda, ka valodas barjera un nepietiekamas tehniskas zināšanas par pieteikumu iesniegšanas procedūrām un projektu vadību ievērojami apgrūtina projektu uzsākšanu un īstenošanu. Turklāt ir svarīgi, lai vietējām un reģionālajām pašvaldībām, kuras vēlas uzlabot savu administratīvo kapacitāti, būtu reālas iespējas saņemt *IPA* atbalstu;

29. aicina *IPA* darbībā īstenot pakāpenisku pieeju — atbalsta saņēmējiem paredzēt iespēju sākt ar nelieliem projektiem un iespēju pāriet uz apjomīgākiem projektiem vēlāk, kad gūta pieredze un vairojusies administratīvā kapacitāte;

30. iesaka *IPA* budžetā izveidot īpašu nelieliem projektiem paredzētu budžeta pozīciju, kāda pastāvēja agrāk īstenotās programmās, piemēram, "*Phare Baltic Project Facility*" un "*Tacis Small Project Facility*", un norāda, ka laika posmā no 1998. gada līdz 2001. gadam abās minētajās programmās tika īstenoti 259 projekti sadarbībā ar Igauniju, Latviju, Lietuvu, Poliju, Krieviju, Baltkrieviju, Ukrainu, Moldovu un dalībvalstīm, un ka, piemēram, Revīzijas palātas veiktajā *Tacis* programmu novērtējumā, ko tā izstrādāja 2000. gadā, ieteikts palielināt programmas "*Tacis Small Project Facility*" finansējumu tās lielo panākumu dēļ;

31. norāda, ka, piemēram, Turcijas pieredze liecina, ka tieši nelieliem projektiem, kas parasti orientēti uz konkrētiem mērķiem, ir ievērojama pievienotā vērtība visas ES mērogā, jo šādi projekti vienlaicīgi ir gan veids, kā izplatīt zināšanas par ES vietējā un reģionālajā līmenī, gan arī veids, kā mērķtiecīgi uzlabot informētību par ES;

32. uzsver, ka saistībā ar agrāk īstenotām atbalsta programmām gūtā pieredze liecina, ka ir svarīgi, lai *IPA* sniegtais atbalsts būtu pēc iespējas mazāk birokrātisks un nebūtu iedalīts pārāk daudzposmos, katrā no tiem nosakot īpašas apropriācijas. Tādēļ Komiteja vērš uzmanību uz to, ka projektiem jābūt elastīgiem, lai būtu iespējams budžeta līdzekļus pārcelt no viena pozīcijas uz citu, lai atspoguļotu jaunas norises, tādējādi palīdzot projektus uzlabot un attīstīt to īstenošanas posmā. Šajā sakarā RK vērš uzmanību uz to, ka sarežģītas birokrātiskas procedūras jo īpaši apgrūtina nelielu projektu īstenošanu. Komiteja atzīmē, ka, piemēram, Serbijas pieredze liecina, ka, tad, ja aizkavējas projekta līdzekļu pārskaitšana par tā īstenošanu atbildīgajām iestādēm, var rasties nevēlamas sekas;

33. norāda, ka valsts mēroga apvienības var sniegt ieguldījumu, uzņemoties aktīvu lomu, piemēram, veicot kontaktpunkta un zināšanu izplatītāja funkcijas. Šādām apvienībām bieži ir vajadzīgās zināšanas, un tās var palīdzēt izplatīt paraugpraksi projektu vadības jomā;

34. vērš uzmanību uz sekmīgo sadarbību, kas ES Kultūras programmas ietvaros notikusi starp dalībvalstīm un Turciju, Horvātiju un Bijušo Dienvidslāvijas Maķedonijas Republiku, bet ES mūžizglītības programmas ietvaros īstenota starp dalībvalstīm un Turciju, kā arī norāda uz pozitīvo sadarbības pieredzi, kas gūta ES Septītajā pētniecības pamatprogrammā, kuras īstenošanā piedalās arī Turcija, Horvātija, Bijusī Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika un Serbija. Komiteja norāda, ka šāda pieeja un partneru apmaiņas iespēja būtu jāievieš arī IPA, lai būtu vēl vairāk iespēju, piemēram, vietējā un reģionālajā līmenī īstenot kādas konkrētas nozares ekspertu apmaiņu starp dalībvalstīm, kandidātvalstīm un potenciālajām kandidātvalstīm;

35. norāda, ka ir ļoti svarīgi pievērst īpašu uzmanību profesionālajām zināšanām attiecīgajā nozarē. Dānijas un Polijas pieredze liecina, ka, iesaistot vietējā un reģionālā līmeņa ekspertus, kuri ikdienā nodarbojas ar konkrētu problēmu risināšanu, rodas iespēja risināt profesionālu dialogu, kas savukārt veicina sadarbību un mācīšanās procesu. Apvienotās Karalistes gūta pieredze liecina, ka ekspertu apmaiņa ir uzskatāma par pozitīvu divpusēju procesu, kurā mācās abas iesaistītās puses un ka no sadarbības ieguvēji ir arī dalībvalstis pārstāvošie attiecīgo nozaru eksperti. Itālijas un Horvātijas pieredze liecina, ka pēc tādiem projektiem, kuros ieguvējas bijušas abas puses, bieži vien tiek uzsākti citi projekti un cita veida sadarbība;

36. vērš uzmanību uz to, ka ārkārtīgi liela nozīme ir mūžizglītības un apmācības programmām, lai mācību process neaprobežotos ar atsevišķiem projektiem, bet gan būtu nodrošināta nepārtraukta attīstība un dinamika, un norāda, ka, piemēram, Rumānijas pieredze liecina par to, ka sadarbība minētajā jomā ir publiskā sektora efektivitātes un stabilitātes būtisks priekšnoteikums;

37. uzskata, ka būtu jāparedz īpaša budžeta pozīcija mutiskajai tulkošanai, un norāda, piemēram, uz Igaunijas un Horvātijas pieredzi, kas liecina, ka profesionāla līmeņa tulkošanas trūkums apgrūtina pārrobežu projektu plānošanu un īstenošanu, jo partneri nespēj sazināties. Komunikācija ir projektu veiksmīgas īstenošanas un savstarpējas sapratnes svarīgs priekšnoteikums;

38. uzskata, ka vairāk uzmanības būtu jāpievērš projektu dokumentācijai, jo dažos gadījumos dati ir bijuši grūti pieejami

un dažādas kvalitātes; tas, savukārt, ir negatīvi ietekmējis projektu kvalitāti;

39. uzskata, ka institucionālo reformu veiksmē ir ļoti atkarīga no visu pārvaldības līmeņu administratīvās kapacitātes, un norāda, ka šādas reformas var neizdoties, ja administratīvajai struktūrai ir trūkumi. Piemēram, kā liecina Horvātijas un Bosnijas pieredze, valsts tiesību aktu novēlota izpilde negatīvi ietekmē projektu īstenošanu vietējā un reģionālā līmenī;

40. šajā sakarā norāda, ka jāpievērš uzmanība problēmām, kas var rasties saistībā ar ES un valsts tiesību aktu savstarpēju saskaņošanu. Piemēram, Serbijas pieredze liecina, ka publiskā iepirkuma jomas nepietiekami saskaņīga regulējuma dēļ var rasties pārpratumi un aizkavēties projektu īstenošana;

41. norāda, ka ir svarīgi, lai dažādiem reģioniem sniegtā palīdzība būtu līdzsvarota. Paplašināšanas iepriekšējās kārtās gūta pieredze liecina, ka attīstība dažādās jomās ir noritējusi ļoti atšķirīgi. Izdevies panākt progresu jomās, kas pamatojas uz *acquis* un bija skaidri atzītas par politikas prioritātēm, tomēr maz panākumu gūts pārējās jomās. Rezultātā uzmanība tiek pievērsta pārāk šauram jautājumu lokam, tādējādi atņemot līdzekļus un nepieciešamo uzmanību citām svarīgām publiskā sektora jomām. Tāpēc minētajās jomās virkne pasākumu veikti sasteigti un laika, kā arī resursu ievērojama trūkuma apstākļos. Līdz ar to ir mazinājusies iespēja gūt labus rezultātus;

42. šajā sakarā vērš uzmanību uz iepriekšminēto pieredzi, ka ES projekti būtu jāuzsāk savlaicīgi, lai to īstenošana un līdz ar to arī rezultāti nepasliktinātos laika trūkuma dēļ;

43. uzskata, ka politiskie kritēriji būtu jāpaplašina, lai nodrošinātu ES un dalībvalstu kompetences jomā ietilpstošo politisko kritēriju nepieciešamo līdzsvaru un savstarpējo atbilstību. Programmā *Phare* agrāk gūta pieredze liecina, ka daļa no politisko kritēriju īstenošanai paredzētajiem līdzekļiem ir bijuši neefektīvi, jo mērķa formulējums bijis pārāk šaurs. Atbalstā netika pietiekami ņemtas vērā vajadzības, kas saistītas ar svarīgāko pasākumu, proti, publiskā sektora reformu, pilsoniskās sabiedrības veidošanas, labas pārvaldības un korupcijas apkarošanas savstarpēju saskaņošanu. Turklāt, sniedzot atbalstu, netika ņemts vērā svarīgais apstāklis, ka daudzi politisko kritēriju aspekti neizbēgami ietekmē arī ekonomikas kritērijus. Tādēļ ir svarīgi IPA prioritāšu noteikšanā iesaistīt vietējo un reģionālo līmeni, lai tiku ņemtas vērā reālās vajadzības. Komiteja šajā sakarā norāda, ka tas var būt problemātiski, ja — kā izriet no Horvātijā gūtās pieredzes — valsts attīstības stratēģijas nav saskaņotas ar ārējo līdzekļu devēju stratēģijām;

44. uzskata, ka vietējais un reģionālais līmenis būtu jāiesaista jau procesa sākumposmā, jo ir vajadzīga vietējā, reģionālā un centrālā līmeņa savstarpēja koordinācija. Pieredze liecina, ka koordinācijas trūkuma dēļ daudzus pasākumus veic centrālais līmenis, vēlākā posmā neiedziļinoties vietējā un reģionālajā līmenī radušos problēmu risināšanā. Rezultātā pilnībā netiek izmantots uzsākto pasākumu un projektu potenciāls;

45. tāpēc iesaka pievērst vairāk uzmanības centrālā līmeņa un vietējo un reģionālo pašvaldību pasākumu savstarpējai koordinācijai un šajā sakarā norāda, piemēram, uz Horvātijas reģioniem *Sisak-Moslavina*, *Slavonia*, *Osjecko-Baranjska*, *Lika-Senjand*, kā arī uz *Varaždin* un *Karlovac* pilsētām, kas paudušas vēlmi vairāk

iesaistīties *IPA* darbības programmu izstrādē. Tādējādi tiks veicināta arī pastāvošo vajadzību un uzsākto pasākumu savstarpēja atbilstība;

46. tādēļ *IPA* darbības programmu izstrādē aicina nodrošināt vēlētu vietējo un reģionālo pašvaldību plašāku dalību, kā tas saistībā ar *IPA* otro komponentu, proti, pārrobežu sadarbību darīts Horvātijā. Reģionu komiteja norāda, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir nepastarpināta pieredze vietēju un reģionālu vajadzību risināšanā un ka tādēļ tās spēj identificēt problēmas un sniegt ieguldījumu to risināšanā. Tādēļ Komiteja iesaka šo metodi paplašināt, attiecinot arī uz citām kandidātvalstīm un tajā iekļaujot arī citas programmu prioritātes.

Briselē, 2008. gada 27. novembrī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs

Luc VAN DEN BRANDE

Reģionu komitejas atzinums “Energiefektivitātes paaugstināšana ar informācijas un sakaru tehnoloģijām”

(2009/C 76/11)

REĢIONU KOMITEJA

- atzīmē, ka ar klimata pārmaiņām saistīto jautājumu risināšana būs viens no svarīgākajiem politiskajiem uzdevumiem vietējo un reģionālo pašvaldību darbībā turpmāko gadu laikā;
- uzskata, ka, lai sasniegtu vērienīgos, 2020. gadam izvirzītos mērķus, Eiropai jānodrošina IKT risinājumu pieejamība un pilnvērtīga izmantošana;
- uzsver, ka IKT ir svarīga nozīme ES ilgtspējīgas attīstības stratēģijas īstenošanā. Pateicoties jaunām tehnoloģiska un komerciāla rakstura inovācijām, tās pozitīvi ietekmē attīstību un veicina strukturālas pārmaiņas dabas resursu izmantošanā, balstoties uz visprogresīvākajiem un ekoloģiski visnekaitīgākajiem procesiem;
- uzsver, ka IKT plašais energiefektivitātes uzlabošanas potenciāls palielina Eiropas konkurētspēju un veicina uzņēmējdarbības iespējas vietējā un reģionālajā līmenī;
- norāda, ka vietējo un reģionālo pašvaldību rīcībā ir virkne instrumentu, kas var sekmēt IKT sniegto iespēju pilnīgu apgūšanu ar klimata pārmaiņām saistīto jautājumu risināšanā, piemēram, atbildība un pilnvaras teritoriālās plānošanas, energoapgādes, būvniecības un transporta jomā;
- ierosina saistībā ar Eiropas energiefektivitātes pasākumu rīkot izstādi un konkursu vietējām un reģionālajām pašvaldībām par labākajiem energiefektivitātes projektiem, kuros izmantotas IKT, un ir gatava piedalīties gan izstādē, gan pašā pasākumā; kā arī ierosina Komisijai kopīgi ar Reģionu komiteju un citiem ieinteresētajiem dalībniekiem izstrādāt praktisku rokasgrāmatu par to, kā vietējās un reģionālās pašvaldības var izmantot IKT savos klimata pārmaiņu problēmu risināšanas plānos.

Ziņotājs: Risto Koivisto (FI/PSE), Pirkanmä reģionālās padomes priekšsēdētājs

Atsauces dokuments

“Energoefektivitātes paaugstināšana ar informācijas un sakaru tehnoloģijām”

COM(2008) 241 galīgā redakcija

IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

Vispārējās piezīmes

1. atzīmē, ka savos iepriekšējos atzinumos tā ir raksturojusi ar klimata pārmaiņām saistīto jautājumu risināšanu kā vienu no svarīgākajiem politiskajiem uzdevumiem vietējo un reģionālo pašvaldību darbībā turpmāko gadu laikā;

2. atbalsta Padomes izvirzītos mērķus līdz 2020. gadam vismaz par 20 % samazināt SEG emisijas Eiropas Savienībā salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni, panākt atjaunojamās enerģijas īpatsvaru kopējā ES enerģijas patēriņā vismaz 20 % apmērā, un ietaupīt 20 % ES prognozētā enerģijas patēriņa;

3. tāpat kā Komisija uzskata, ka, lai sasniegtu vērienīgos mērķus, Eiropai jānodrošina IKT risinājumu pieejamība un pilnvērtīga izmantošana;

4. vēlreiz uzsver savu līdzšinējo nostāju par to, ka energoefektivitātei jāpiešķir prioritāte visos Eiropas enerģētikas politikas risinājumos; tāpēc ir gandarīta par Eiropas Komisijas paziņojumā pausto vēlmi izmantot IKT, lai paaugstinātu enerģijas ražošanas, sadales un realizācijas efektivitāti;

5. pievēršot īpašu uzmanību IKT sociālajai un ekonomiskajai dimensijai savos iepriekšējos atzinumos par Komisijas nesenajām i2010 iniciatīvām, izsaka gandarījumu par to, ka Komisija tagad ņem vērā informācijas sabiedrības ekoloģiskos aspektus;

6. uzsver, ka IKT ir svarīga nozīme ES ilgtspējīgas attīstības stratēģijas īstenošanā. Pateicoties jaunām tehnoloģiska un komerciāla rakstura inovācijām, tās pozitīvi ietekmē attīstību un veicina strukturālas pārmaiņas dabas resursu izmantošanā, balstoties uz visprogresīvākajiem un ekoloģiski visnekaitīgākajiem procesiem;

7. uzsver, ka IKT plašais energoefektivitātes uzlabošanas potenciāls palielina Eiropas konkurētspēju un veicina uzņēmējdarbības iespējas vietējā un reģionālajā līmenī;

Vietējo un reģionālo pašvaldību loma

8. pauž pārliecību, ka Komisija ir izdarījusi pareizo izvēli, piešķirot prioritāti sadarbībai ar pilsētu pašvaldībām un to ieguldījumam ideju izvērtēšanā un īstenošanā, un uzskata, ka tas pilnībā saskan ar Komitejas iepriekšējām piezīmēm attiecībā uz i2010 stratēģiju;

9. uzskata, ka tieši vietējais un reģionālais pārvaldes līmenis, ņemot vērā praktiskās vajadzības, var sniegt visradošākās un visnovatoriskākās iniciatīvas, atbalstot ES i2010 stratēģiju;

10. norāda, ka vietējo un reģionālo pašvaldību rīcībā ir virkne instrumentu, kas var sekmēt IKT sniegto iespēju pilnīgu apgušanu ar klimata pārmaiņām saistīto jautājumu risināšanā, piemēram, atbildība un pilnvaras teritoriālās plānošanas, energoapgādes, būvniecības un transporta jomā;

11. atzīmē, ka vietējās un reģionālās pašvaldības jau tagad plaši izmanto IKT daudzās savas darbības jomās, kas ietekmē enerģijas patēriņa un emisiju samazināšanu, piemēram,

— apgaismojums sabiedriskās vietās. Piemēram, lai uz noteiktu laiku ieslēgtu apgaismojumu āra sporta objektos, var izmantot elektroniskus sūtījumus vai internetu, un ielu apgaismojumu var automātiski regulēt atbilstoši mainīgajām vajadzībām;

— apkures, gaisa kondicionēšanas un apgaismojuma regulēšana ēkās. Tehnoloģijām ir īpaši svarīga loma tādās ēkās, kas patērē daudz enerģijas, piemēram, peldbaseinos;

— ēku un citu sabiedrisku vietu attāla uzraudzība. Tā arī nodrošina informāciju par enerģijas lietojumu ēkās un tā izmaiņām;

— videi labvēlīgākas satiksmes vadības sistēmas, piemēram, luksofori, kas reaģē uz satiksmes plūsmas izmaiņām, un sistēmas, kas sniedz informāciju par satiksmes sastrēgumiem;

— sabiedriskā transporta konkurētspējas palielināšana. Daudzas vietējās pašvaldības jau tagad piedāvā reāllaika kustības grafiku atjauninājumus, kas balstīti uz pozicionēšanas sistēmām, un biļešu pārdošanu internetā;

- vietējās loģistikas attīstība. IKT var izmantot, lai kombinētu transporta pārvadājumus un dažādus mobilos pakalpojumus attiecīgajā teritorijā, tādējādi samazinot kopējo emisiju apjomu, un videi draudzīgā veidā optimizēt maršrutus;
- patērētāju informētības veicināšana. Attālu kontroli var izmantot, lai nodrošinātu patērētājus ar reāllaika informāciju interaktīvā veidā, veicinot energoefektivitāti un samazinot emisijas;
- enerģijas ražošana un sadale, kur jau tagad IKT tiek izmantotas, lai kontrolētu attiecīgos procesus;

12. atbalsta Komisijas priekšlikumu šajā posmā piešķirt IKT uzņēmumiem vadošo lomu strukturālo pārmaiņu īstenošanā, ar mērķi samazināt IKT negatīvo ekoloģisko ietekmi;

13. vērš uzmanību arī uz plašajām iespējām, ko IKT sniedz vietējām un reģionālajām pašvaldībām, lai palielinātu produktivitāti, uzlabotu to pakalpojumus, vienlaikus samazinot enerģijas patēriņu un emisijas. Tomēr nereti šo iespēju izmantošanas priekšnoteikums ir plašākas strukturālas reformas administratīvajā jomā, piemēram,

- tāldarba veicināšana, padarot darba procesu elastīgāku,
- pāreja no papīra dokumentiem uz elektronisko apriti, vienlaikus reformējot gan iekšējās, gan ārējās procedūras,
- plaša pakalpojumu klāsta nodrošināšana, iekļaujot dažādus sektorus un organizācijas vienas pieturas aģentūrās tuvu iedzīvotājiem un ar videokonferenču palīdzību nodrošinot padziļinātas konsultācijas un, piemēram, mutiskās tulkošanas pakalpojumus;

14. norāda, ka Eiropas vietējās un reģionālās pašvaldības un to tīkli ir gatavi piedalīties IKT konsultāciju un partnerības procesā, lai veicinātu energoefektivitāti, un paraugprakses izplatīšanā;

15. aicina Komisiju sadarbībā ar dalībvalstīm izstrādāt piemērotus finansēšanas modeļus, ņemot vērā arī vietējo un reģionālo pašvaldību vajadzības, un attiecībā uz visiem finansēšanas avotiem noteikt par prioritāti energoefektivitāti kopumā un uz IKT balstītus risinājumus jo īpaši.

Citas piezīmes

16. Uzskata, ka, neraugoties uz to, ka jau tiek īstenotas vairākas iniciatīvas, paziņojumā būtu jāiekļauj transports kā viena no jomām, kam sākumposmā pievēršama īpaša uzmanība, jo tā ir saistīta ar ievērojamu enerģijas ietaupījumu potenciālu un plašām iespējām izmantot IKT risinājumus, kam ir izšķirīga nozīme vietējās un reģionālās pārvaldības aspektā;

17. ir vienprātis ar Komisiju par to, ka ir svarīgi veicināt tādas datortehnikas ieviešanu, kas patērē mazāk enerģijas, un aicina Komisiju veikt ieguldījumu tādu metožu izstrādāšanā, kuras nodrošina lielās datortelpās ģenerētās siltumenerģijas efektīvāku atguvi;

18. līdztekus Komisijas akcentētajam IKT energoefektivitātes potenciālam, vērš uzmanību uz IT produktu ražošanas, transportēšanas un likvidēšanas negatīvo ekoloģisko ietekmi un uzskata, ka ir svarīgi šo ietekmi samazināt gan ar brīvprātīgu vienošanos palīdzību, gan ar likumdošanas palīdzību, ja nepieciešams;

19. ierosina izstrādāt vispārējas pamatnostādnes attiecībā uz pētniecības attīstību energoefektivitātes jomā, balstoties uz IKT, lai varētu apvienot sadrumstalotos ES, valstu un reģionālos resursus, sekmējot kopīgo mērķu sasniegšanu;

20. uzsver uz klientiem orientētas pētniecības nozīmi un uzskata, ka priekšnoteikums tās sekmīgai veikšanai ir cieša sadarbība starp zinātniskās pētniecības, IKT un citiem uzņēmumiem, enerģijas ražotājiem, vietējām un reģionālajām pašvaldībām un patērētāju organizācijām;

21. ņemot vērā vietējo un reģionālo pašvaldību svarīgo nozīmi energoefektivitātes jomā, aicina tām piešķirt galveno lomu ES pētniecības pamatprogrammā un līdzīgās valstu pamatprogrammās, pirmām kārtām — liela mēroga izmēģinājuma programmās, ar mērķi samazināt IKT negatīvo ekoloģisko ietekmi, kā norādīts paziņojumā;

22. izsaka bažas, ka, neraugoties uz problēmas nozīmību, nav pietiekami ieguldīts, lai jauninājumus iestrādātu masu patēriņa produktos un pakalpojumos, un atzīmē, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir ne tikai celmlaužu loma inovāciju izmantošanā, bet tās var arī piedāvāt uzņēmumiem šajā sektorā pozitīvu ekonomisko vidi;

23. uzskata kopēju standartu trūkumu par nopietnu problēmu tirgus izaugsmes aspektā, īpaši tādās tehnoloģijas jomās, kas ir cieši saistītas ar vietējo un reģionālo pārvaldību, piemēram, viedās ēku kontroles sistēmas, apgaismojuma kontroles un satiksmes vadības sistēmas. Standartu trūkums ir šķērslis tehniskai sadarbībai, ierobežo tirgus konkurenci un apgrūtina publiskos iepirkumus;

24. norāda, ka attiecībā uz paziņojumā minētajām prioritārajām jomām trūkst standartu vērtēšanas metodikas, kas ļautu vietējām un reģionālajām pašvaldībām izvērtēt dažādu risinājumu lietderību;

25. atzīmē, ka decentralizēta enerģijas ražošana vietējā un reģionālā līmenī ir lietderīga elektroenerģijas nodrošināšanas un drošības aspektā, ļaujot kombinēt dažādus ražošanas veidus. Tāpēc Komiteja visnotaļ atbalsta Komisijas plānu veicināt informācijas un paraugprakses apmaiņu jaunu, uz IKT balstītu uzņēmējdarbības modeļu ieviešanā, un veikt ieguldījumus atbilstošos pētniecības un attīstības projektos;

26. norāda, ka paziņojumā nav minēta "zaļo" IKT veicināšana publiskā iepirkuma jomā, un aicina izstrādāt procedūras, kas atvieglotu iespēju vietējām un reģionālajām pašvaldībām publiskajā iepirkumā piešķirt prioritāti energoefektivitātei, īpaši pirmkomerciālā publiskā iepirkuma procedūrā, un ar to saistītu IKT izstrādei;

27. atzinīgi vērtē Komisijas paziņojumā teikto, ka tiek gaidīta arī cieša Reģionu komitejas sadarbība, un ierosina:

- saistībā ar Eiropas energoefektivitātes pasākumu rīkot izstādi un konkursu vietējām un reģionālajām pašvaldībām par labākajiem energoefektivitātes projektiem, kuros izmantotas IKT, un ir gatava piedalīties gan izstādē, gan pašā pasākumā;
- Komisijai kopīgi ar Reģionu komiteju un citiem ieinteresētajiem dalībniekiem izstrādāt praktisku rokasgrāmatu par to, kā vietējās un reģionālās pašvaldības var izmantot IKT savos klimata pārmaiņu problēmu risināšanas plānos;

28. ierosina, lai Komisija savā nākamajā paziņojumā par IKT un vidi, kas paredzēts 2009. gada pavasarī,

- paplašina paziņojumā risināmo jautājumu loku no energoefektivitātes līdz ilgtspējīgai attīstībai;
- piesaista to konkrētam rīcības plānam, kurā jāietver noteikti uzdevumi, pasākumi un termiņi;
- kā jaunas jomas iekļauj vismaz transportu un pārmaiņu nepieciešamību publiskās pārvaldes darbībā;
- ņem vērā vietējo un reģionālo pašvaldību lomu un vajadzības.

Reģionu komitejas pamatnostādnes

29. Kā Komiteja ir vairākkārt norādījusi iepriekš, energoefektivitātei un atjaunojamo energoresursu pastiprinātai izmantošanai jāklūst par vienu no Eiropas enerģētikas politikas galvenā-

jiem elementiem; ieguldījumu palielināšana IKT jomā, sekmējot augstāku energoefektivitāti, ļauj vietējām un reģionālajām pašvaldībām risināt ar klimata pārmaiņām saistītos jautājumus, palielināt decentralizētu enerģijas ražošanu un sniedz jaunas uzņēmējdarbības iespējas vietējiem uzņēmumiem;

30. Komiteja piešķir lielu nozīmi Komisijas plāniem balstīties uz pilsētu pašvaldību pieredzi ideju izvērtēšanā un īstenošanā, kā arī sadarboties ar tām un ar esošajiem vietējo un reģionālo pašvaldību tīkliem. Ņemot vērā vietējo un reģionālo pašvaldību daudzējādās funkcijas (piemēram, regulatori, patērētāji, pakalpojumu sniedzēji, enerģijas lietotāji un piegādāji, iniciatori, eksperti un pamatnostādņu izdevēji), tām ir pietiekams pamats maksimāli atbalstīt IKT pilnīgu izmantošanu energoefektivitātes veicināšanā. Komiteja centīsies izmantot visas tās rīcībā esošās iespējas, lai veicinātu pilsētu pašvaldību un vietējo un reģionālo pašvaldību tīklu informētību par minētajām iespējām, kā arī rosinātu tās iesaistīties šajā partnerības procesā;

31. Komiteja izsaka cerību, ka Komisija pievērsīs vairāk uzmanības standartu ieviešanai šajā jomā, lai vietējām un reģionālajām pašvaldībām būtu pieejami produkti ar labāku sadarbību. Standartizācija un kvalitātes kritēriji arī sekmē konkurenci tirgū un atvieglo valsts un pašvaldību iestādēm iespēju iepirkt produktus, kuriem ir labvēlīga ietekme uz energoefektivitāti;

32. Īstenojot kopīgu atbildību par vidi, vietējās un reģionālās pašvaldības ar ES un dalībvalstu atbalstu varētu darboties kā celmlauži un sniegt piemēru citiem, izmantojot IKT energoefektivitātes veicināšanai. Šī celmlaužu loma varētu iekļaut jaunas partnerības ar IKT uzņēmumiem un enerģijas ražotājiem izveidi, energoviedu publisko ēku nodrošināšanu, vieda apgaismojuma ieviešanu sabiedriskās vietās un energoefektivitātes palielināšanu publiskajā pārvaldē un pakalpojumu sniegšanā;

33. Komiteja ierosina, lai nākamajā paziņojumā par šo tematu Eiropas Komisija publicētu ES rīcības plānu attiecībā uz IKT izmantošanu ilgtspējīgas attīstības veicināšanai. Komiteja uzskata, ka ir svarīgi vispārējā analizē iekļaut arī transportu, un ka rīcības plānā jāiekļauj tālejoša e-stratēģija oglekļa dioksīda emisiju samazināšanai, kvantitatīvi nozaru mērķi šo emisiju samazināšanai un pasākumi, kas jāveic ES un dalībvalstīm, lai sasniegtu šos mērķus, kā arī jādefinē rādītāji progresa pārraudzībai.

Briselē, 2008. gada 27. novembrī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs
Luc VAN DEN BRANDE

Reģionu komitejas atzinums “Uzlabot prasmes 21. gadsimtam. programma eiropas sadarbībai skolu jomā”

(2009/C 76/12)

REĢIONU KOMITEJA,

- uzsver, ka vissvarīgākais mērķis ir panākt, ka pasākumi, kas pārsniedz valstu kompetences robežas, rada Eiropas pievienoto vērtību. Tāpēc Komiteja atbalsta Komisijas ierosmi prasmīgāk izmantot Eiropas valstu skolu sistēmu daudzveidību, kuras pamatā ir kopīgas vērtības, un daudzās novatoriskās un izcilās metodes, kas minētajās valstīs tiek izmantotas;
- atgādina, ka arī turpmāk jāņem vērā, kāds ir decentralizācijas līmenis attiecīgajā dalībvalstī. Daudzās dalībvalstīs izglītība ir vietējo un reģionālo pašvaldību kompetencē. Tāpēc svarīga ir visu līmeņu cieša politiskā un administratīvā sadarbība. Skolu sistēmu pilnveidošana būs īpaši efektīva, ja vietējās un reģionālās pašvaldības varēs aktīvi piedalīties minētajā procesā un uzņemsies atbildību par skolu sistēmas attīstību;
- uzskata, ka nedrīkst aizmirst to, ka izglītību iegūst ne tikai skolā, bet arī pirmsskolas iestādēs un ikdienā ārpus skolas, piemēram, ģimenē, brīvajā laikā kopā ar vienaudžiem vai no plašsaziņas līdzekļiem. Par skolas izglītību atbildīgajām personām jācenšas ņemt vērā visus viņiem uzticēto jauniešu dzīves apstākļus un savā darbībā pēc iespējas lielāka uzmanība jāvelta ārpusskolas izglītības procesiem un to ietekmei uz skolas izglītību un neformālo izglītību;
- atzīmē, ka pirmsskolas mācību iestādes Eiropā galvenokārt saņem finansējumu no vietējām un reģionālajām pašvaldībām, kuras savu iespēju robežās daudzu gadu gaitā nepārtraukti centušās paplašināt un uzlabot minētās iestādes. Tomēr daudzus projektus (piemēram, agrīna daudzvalodības veicināšana, it īpaši pierobežas reģionos) līdz šim varēja un arī pašlaik var īstenot, ja izdodas saņemt līdzekļus no Eiropas programmām. Komiteja uzskata, ka šādos gadījumos Eiropas Savienības īstenotie veicināšanas pasākumi ir jāturpina ilgākā laika periodā, lai labi projekti pēc dažiem gadiem netiktu pārtraukti un nezustu uzkrātā pieredze un zināšanas. Projektu turpināšanai jāparedz ES finansiāls atbalsts;
- tāpēc pauž cerību, ka jaunajā programmā *Comenius Regio* būs paredzēta lielāka rīcības brīvība vietējām un reģionālajām pašvaldībām, kuras varētu lemt, kādiem prioritāriem projektiem atbalsts piešķirams;
- piedāvā Komisijai atbalstu tās ierosinātajā sadarbībā. RK vēlreiz uzsver, ka sadarbībai galvenokārt jāizpaužas kā tiešai pieredzes apmaiņai starp iestādēm, kas atbildīgas par izglītības politikas īstenošanu dalībvalstīs.

Ziņotāja: Helma Kuhn-Theis kdze(DE/PPE), Zāras federālās zemes landtāga locekle

Atsauces dokuments

“Uzlabot prasmes 21. gadsimtam. Programma Eiropas sadarbībai skolu jomā”

COM(2008) 425 galīgā redakcija

IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

1. atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas paziņojumu “Uzlabot prasmes 21. gadsimtam”. Tajā minētas būtiskas problēmas, kas būs jārisina Eiropas valstu skolu sistēmās. Komiteja kopumā piekrīt Komisijas secinājumiem, kas izdarīti pēc problēmu analīzes. RK pilnībā piekrīt Komisijas viedoklim, ka galvenajai prioritātei jābūt ieguldījumiem jaunatnē, it īpaši izglītības jomā;

2. tāpēc norāda, ka Komisija būtu rīkojusies lietderīgi, ja būtu novērtējusi, cik daudz finanšu līdzekļu vietējām un reģionālām pašvaldībām būs jāiegulda, lai īstenotu tās izvirzītos priekšlikumus;

3. uzskata, ka daudzas dalībvalstis, kā arī vietējās un reģionālās pašvaldības jau velta daudz pūļu Komisijas minēto problēmu risināšanai. Komiteja tāpēc pauž nožēlu, ka Komisijas paziņojumā nav norādīts, ka vietējās un reģionālās pašvaldības, kurām ir plašas pilnvaras izglītības jomā un kuras labi pārzina vietējos un reģionālos apstākļus, jau pašlaik velta un turpmāk vēltīs daudz finanšu resursu un pūļu, lai risinātu minētos jautājumus;

4. tomēr uzskata, ka jāīsteno vēl arī citi pasākumi, jo izglītība būtiski ietekmē ekonomikas izaugsmi un labklājības nodrošināšanu Eiropā un tai ir īpaša nozīme mūžizglītības procesā. Komiteja tāpēc kopumā atbalsta priekšlikumu stiprināt Eiropas sadarbību skolu jomā;

5. vienlaikus uzsver, ka vissvarīgākais mērķis ir panākt, ka pasākumi, kas pārsniedz valstu kompetences robežas, rada Eiropas pievienoto vērtību. Komiteja tāpēc atbalsta Komisijas ierosmi prasmīgāk izmantot Eiropas valstu skolu sistēmu daudzveidību, kuras pamatā ir kopīgas vērtības, un daudzās novatoriskās un izcilās metodes, kas minētajās valstīs tiek izmantotas. RK ir īpaši gandarīta par Komisijas nodomu atbalstīt iestādes, kas vietējā, reģionālā un valstu līmenī atbildīgas par izglītības sistēmu organizāciju un izglītības saturu, un atvieglot minēto iestāžu pārbaudīto metožu apmaiņu;

6. atgādina, ka arī turpmāk jāņem vērā, kāds ir decentralizācijas līmenis attiecīgajā dalībvalstī. Daudzās dalībvalstīs izglītība ir vietējo un reģionālo pašvaldību kompetencē. Tāpēc svarīga ir visu līmeņu cieša politiskā un administratīvā sadarbība un kopējās politikas veidošana. Skolu sistēmu pilnveidošana būs

īpaši efektīva, ja vietējās un reģionālās pašvaldības varēs aktīvi piedalīties minētajā procesā un uzņemsies atbildību par skolu sistēmas attīstību savā teritorijā;

7. uzskata, ka Komisijas pieeja koncentrēties tikai uz struktūrētu Eiropas sadarbību skolu jomā ir leģitīms un konstruktīvs risinājums. Nedrīkstam tomēr aizmirst, ka izglītību iegūst ne tikai skolā, bet arī pirmsskolas iestādēs un ikdienā ārpus skolas, piemēram, ģimenē, brīvajā laikā kopā ar vienaudžiem, e-vidē vai no plašsaziņas līdzekļiem. Par izglītību vai jauniešu politiku atbildīgajām personām būtu jācenšas ņemt vērā visus viņiem uzticēto jauniešu dzīves apstākļus un savā darbībā pēc iespējas lielāka uzmanība jāvelta ārpus skolas izglītības procesiem un to ietekmei uz skolas izglītību, kā arī neformālajai izglītībai.

Saistībā ar paziņojuma 2. punktu “Uzmanības centrā prasmes”

8. piekrīt Komisijas viedoklim, ka tie, kas mācās, paši būtiski ietekmē prasmju apguvi, kritiski novērtējot savus mācību mērķus, mācoties ievērot pašdisciplīnu, strādājot kā patstāvīgi, tā sadarbībā, vajadzības gadījumā meklējot informāciju un atbalstu un izmantojot informācijas un saziņas tehnoloģiju pavērtās iespējas (sk. 2.3. punktu). Tādēļ sabiedrībā, kurā spēja mācīties mūža garumā kļūst aizvien nozīmīgāka, noteikti ir svarīga mācīšanās mācīties un pašmācība, un tās ir jāveicina kā pamatprasmes;

9. tāpēc uzskata, ka skolu rīcībā jābūt loģiski izstrādātām izglītības programmām, lai skolēni saprastu, kā organizēts mācību process, kurā viņi ir iesaistīti, un kādas ir viņiem izvirzītās prasības. Mācību procesā bērniem un jauniešiem ir jājūt, ka ar viņiem saista pozitīvas cerības un ka viņi ir gaidīti, un viņiem ir jāsaņem pamudinājumi un ievirze;

10. piekrīt viedoklim, ka vajadzīgs vienots un lietpratīgs skatījums uz mācību plānu reformām, kurās cieši jāiesaista “skolotāji, skolēni un pārējās ieinteresētās personas” (2.5. punkts), turklāt īpaši svarīga ir to personu iesaistīšana, kam ir audzināšanas tiesības. Minētajā procesā skolu sistēmai jāizvirza augstas prasības, tomēr vienlaikus jāapzinās, ka skolas var panākt daudz, bet to darba rezultātus būtiski ietekmē arī sociālie pamatnosacījumi. Iepriekš teikto ilustrē divi piemēri. Skolu pūlīņiem ir labāki rezultāti, ja ģimenē un pirmsskolas izglītības iestādēs jau radīta pozitīva attieksme pret mācībām. Skolas gaitu pēdējā posmā

svarīga nozīme ir arī informācijai par norisēm tautsaimniecībā un darba tirgū, jo tā mudina jauniešus mācīties; Skolas var arī veicināt jaunu pilsoniskuma kultūru:

- vietējā līmenī izveidojot izglītības tīklu, kas saskaņā ar subsidiaritātes principu atzīst formālās un neformālās izglītības iestāžu sniegto ieguldījumu;
- veidojot saikni ar vietējo kopienu kultūras bagātībām, tradīcijām un zinātnisko un ekonomisko mantojumu;
- izstrādājot mācību plānu, kurā paredzēta arī ģimeņu iesaistīšana izglītības procesā, noteikti abu pušu uzdevumi un atšķirības, kā arī precizēti to pienākumi;

11. piekrīt Komisijai, ka skolas galvenais uzdevums ir lasītprasmes attīstība. Daži no Komisijas minētajiem atbalsta pasākumiem — galvenokārt ar skolu darbību saistītie — parasti ir pašvaldību kompetencē, piemēram, atbalsts ģimeņu valodu prasmes attīstīšanai un lasītprasmei nepieciešamās infrastruktūras uzlabošanai. Arī skolu, mediatēku un brīvā laika pavadīšanas iestāžu iekārtošana, ko parasti finansē pašvaldības, ir nozīmīgs faktors, lai veidotu pozitīvu attieksmi pret matemātiku, informātiku, dabas zinātnēm un tehniku;

12. uzsver, ka papildus vispārējās lasīt- un rakstītprasmes uzlabošanai skolās ir svarīgi iemācīt arī IKT prasmes, kas ir noderīgas, lai sagatavotu un izglītotu jauniešus pastāvīgai dzīvei un lai viņi spētu pārvaldīt mūsdienu informācijas tehnoloģijas, kas sniedz papildu pievienoto vērtību paša un sabiedrības attīstībai;

13. atbalsta Komisijas viedokli jautājumā par individualizētiem mācību paņēmieniem un sekmju vērtēšanas mērķiem. Sekmju vērtēšanai ir jāveicina attīstība (formatīvā vērtēšana), proti, uz nākotni orientēta vērtēšana, un jāveic, lai turpmākā mācīšanās būtu efektīvāka un individuālāka. Taču sekmju vērtējumiem bieži ir apkopojošs raksturs (summatīvā vērtēšana), proti, tos veic mācību procesa beigās un tikai tad, lai skolēnus iedalītu kategorijās atkarībā no sekmju līmeņa. Komiteja tāpēc uzskata, ka būtiski jāuzlabo mācībspēku apmācība un kvalifikācijas celšana, ko varētu sekmēt arī Eiropas programmas jaunu atziņu izplatīšanai. Minētās programmas būs īpaši efektīvas, ja tajās tiks iesaistīti topošie skolotāji un skolotāji, kas piedalās kvalifikācijas celšanas pasākumos;

14. uzskata, ka neveiksmīgi formulēts secinājumu 3. apakšpunkts, kurā runa ir par “visaptverošu pieeju prasmju izkopšanai, kura aptveru mācību programmas, mācību materiālus, skolotāju apmācību (...)”, jo Komisija nav precizējusi, ka tas nav aicinājums saskaņot rīcību Eiropas līmenī, bet gan ierosinājums dalībvalstīm un par izglītību atbildīgajām iestādēm;

15. uzskata, ka uzņēmējdarbībai nepieciešamo īpašību ieaudzinašana un uzņēmējdarbības kultūras un gara izkopšana ir cieši saistīta ar iepriekš minēto vispārējo principu, ka jāveicina tādu personību attīstība, kuras ir patstāvīgas un spēj ne tikai izrādīt iniciatīvu ekonomikas jomā, bet arī aktīvi piedalīties sabiedriskajās norisēs, uzņemoties atbildību par sabiedrību. Tādēļ skolai jānodrošina augsti kvalitatīva izglītība visiem skolniekiem (3. nodaļa), tiecoties kļūt par izglītojošu kopienu no kognitīvā, kultūras un sociālā viedokļa, kas ne tikai veicina zināšanu apguvi, bet arī pilsoniskuma audzināšanu. Šajā aspektā svarīga ir arī cieša sadarbība ar vietējiem un reģionālajiem ekonomikas dalībniekiem.

Saistībā ar paziņojuma 3. punktu “Kvalitatīvas mācības katram skolēnam”

16. pilnībā piekrīt Komisijai, kas ierosina uzlabot pirmsskolas vecuma bērnu mācīšanās iespējas. Komiteja stingri atbalsta viedokli, ka “nodrošināt vairāk pirmsskolas izglītības iespēju un palielināt tās pieejamību ir potenciāli svarīgākais ieguldījums [...], lai uzlabotu iespējas visiem un sasniegtu Lisabonas mērķus”. Tieši pirmsskolas izglītības iestādēs tiek veidots pamats panākumiem turpmākajās skolas gaitās. Tas neattiecas tikai uz bērniem no atstumtām iedzīvotāju grupām; laba pirmsskolas izglītība sniedz labumu visiem. Pirmsskolas izglītības iestādēs bērniem paveras pirmā iespēja gūt zināšanas, un šīs iestādes īsteno sociāli izglītojošus pasākumus, ar kuru palīdzību jau pirmajos dzīves gados tiek veidoti nepieciešamie pamati pozitīvai attieksmei pret dzīvi sabiedrībā, pienākumiem un ģimeņu iesaistīšanai bērnu izglītošanā. No didaktiskā viedokļa novatoriskas metodes, kuras izmanto pirmsskolas iestādēs, var kvalitatīvi attīstīt nākamajos izglītības posmos. Komiteja tomēr piesardzības labad norāda, ka pat vislabāk aizvadītais pirmsskolas posms neatbrīvo turpmākajos izglītības posmos iesaistītos pedagogus no pienākuma saglabāt un attīstīt skolēnos vēlmi uzzināt un mācīties;

17. atzīmē, ka pirmsskolas mācību iestādes Eiropā galvenokārt finansē vietējās un reģionālās pašvaldības, kuras savu iespēju robežās daudzu gadu gaitā nepārtraukti centušās paplašināt un uzlabot minētās iestādes. Daudzus projektus (piemēram, agrīna daudzvalodības veicināšana, it īpaši pierobežas reģionos) līdz šim varēja un arī pašlaik var īstenot, ja izdodas saņemt līdzekļus no Eiropas programmām. Komiteja uzskata, ka šādos gadījumos Eiropas Savienības īstenotie veicināšanas pasākumi ir jāturpina ilgākā laika periodā, lai labi projekti pēc dažiem gadiem netiktu pārtraukti un nezustu uzkrātā pieredze un zināšanas. Projektu turpināšanai jāparedz ES finansiālais atbalsts;

18. tāpēc pauž cerību, ka jaunajā programmā *Comenius Regio* būs paredzēta lielāka rīcības brīvība vietējām un reģionālajām pašvaldībām, kuras varētu lemt, kādiem prioritāriem projektiem atbalsts piešķirams;

19. atbalsta Komisijas prasību veltīt vairāk uzmanības taisnīguma principu ievērošanai izglītības sistēmās, taču nevar piekrist dažbrīd pārāk neprecīzajiem apgalvojumiem par atšķirīgajiem risinājumiem dažādās dalībvalstīs. Tas, piemēram, skar jautājumu, kādā vecumā (agrāk vai vēlāk) bērniem jāsāk attiecīgais izglītības posms skolās, kas piedāvā kvalitātes ziņā atšķirīgu izglītību. McKinsey pētījums, kas veikts 2007. gadā ⁽¹⁾, liecina, ka mācību struktūrai ir daudz lielāka ietekme uz mācību rezultātiem nekā skolu sistēmas veidam. Komisijas paziņojumā (4. punkts) pareizi norādīts, ka vairāk pūļu ir jāvelta kvalitātes paaugstināšanai skolotāju apmācības jomā;

20. uzskata, ka visās dalībvalstīs jāvelta vēl vairāk pūļu, lai nodrošinātu vienlīdzīgas iespējas iegūt izglītību. Jāpanāk, ka kvalitatīvi augstvērtīga izglītība ir pieejama visiem un sociālā un ekonomiskā nevienlīdzība būtiski neietekmē panākumus izglītības jomā;

21. apzinās, ka skolēni no imigrantu ģimenēm bieži saskaras ar ļoti sarežģītām problēmām, un tāpēc viņiem ir jāvelta īpaša uzmanība. Komiteja tādēļ atzinīgi vērtē faktu, ka Komisija publicējusi minētajam jautājumam veltītu Zaļo grāmatu ⁽²⁾, par kuru RK izstrādās īpašu atzinumu. Tādēļ, lai atbalstītu skolu centienus integrēt ārzemju izcelsmes bērnus un jauniešus un viņu ģimenes, jāīsteno starpkultūru izglītības pasākumi, visiem veltot vienādu uzmanību un respektējot daudzveidību. Apzinoties valodas un kultūras ciešo saikni, jāuzsver, ka svarīga nozīme ir valodu apguvei — gan runāšanas un rakstīšanas prasmēm uzņēmējās valsts valodā kā komunikācijas un sakaru veidošanas līdzeklīm, gan izcelsmes valsts valodas saglabāšanai, kas liecina par identitāti un daudzveidības respektēšanu un novērtēšanu;

22. norāda, ka ļoti svarīgs skolu uzdevums ir atbalstīt nelabvēlīgā situācijā nonākušus skolēnus, stiprināt viņu pašapziņu un rādīt viņiem ceļu uz panākumiem, kā arī atzinīgi novērtēt viņu panākumus, cik vien iespējams ņemot vērā viņu individuālos priekšnosacījumus un vajadzības. Tomēr nedrīkstam aizmirst par to skolēnu tiesībām, kuri ir apdāvināti un kuriem ir īpašas spējas un talanti. Arī viņi ir jārosina, jāatbalsta, un viņiem ir jāpaver iespējas apliecināt savas spējas. Tas arī ir viens no taisnīgas skolu sistēmas elementiem. Viens no pedagogu cēlākajiem un grūtākajiem uzdevumiem ir rast individuālu pieeju darbā ar visiem skolēniem, ievērojot sociālās solidaritātes principu. Arī turpmāk ikvienam ir jāizjūt atbildība par kopīgām interesēm;

23. rosina ievērojami pastiprināt skolas un ārpuskolas pasākumu nozīmīgumu, kas ļautu samazināt to skolēnu skatu, kuri priekšlaicīgi pārtrauc mācības. Vietējās un reģionālās pašvaldības ir atbildīgas arī par minētās problēmas risināšanu un velta tai ievērojamus līdzekļus. Komiteja šajā sakarā atzīst, ka līdzekļi, kas tiek piešķirti no Eiropas struktūrfondiem, ir būtiska palīdzība,

taču tā vēlētos, lai pašvaldības, cik vien iespējams, nebirokrātiskā veidā varētu piekļūt arī citiem Eiropas atbalsta līdzekļiem;

24. atzīmē, ka paziņojumā minētas “otrās iespējas” skolas, un tāpēc atgādina, ka otrajai iespējai iegūt izglītību ir svarīga nozīme ne tikai jaunībā, bet arī visas dzīves garumā. Visiem pieaugušajiem, bet it īpaši tiem, kuri bērnībā un jaunībā daudzas iespējas palaiduši garām, vēl ir jābūt pieejamām attīstības iespējām;

25. uzskata, ka nelietderīgas ir vispārējās norādes par izglītības iespējām, kas jānodrošina skolēniem ar īpašām pedagoģiskām vajadzībām. Pirmkārt, šādu bērnu īpašās vajadzības ir ļoti atšķirīgas un, otrkārt, dalībvalstīs izveidotās speciālās izglītības sistēmas būtiski atšķiras. Neatkarīgi no tā, kādā skolā mācās skolēni, kuriem mācības vai pielāgošanās rada grūtības, visu pedagogu darbībai jābūt vērsta uz to, lai laikus sniegtu viņiem efektīvu atbalstu. Tāpēc nav pareizi, ka, vērtējot speciālās izglītības kvalitāti, runājam tikai par apmeklēto skolu veidiem. Daudziem skolēniem piekļuvi izglītībai var nodrošināt vienīgi speciālās izglītības iestādes. Jo sevišķi bērniem ar īpašām pedagoģiskām vajadzībām ir svarīgi, lai tās tiktu atklātas un novērtētas pēc iespējas agrāk jau pirmsskolas izglītības posmā un tiktu izveidoti vajadzīgie aizsardzības mehānismi. Minētajiem bērniem un viņu ģimenēm tas atvieglos pāreju uz skolu;

26. uzsver, ka skolu attīstībai ir īpaša nozīme, lai nodrošinātu dažādās izglītības sistēmās sāktu reformu ilgtspēju. Šajā sakarā būtu jāanalizē arī skolu inspekciju nozīme, jo minētajām inspekcijām būtu jāveicina un jāatbalsta elastīgums un jauninājumi skolās. Tāpēc Komiteja aicina Komisiju ļoti uzmanīgi īstenot jebkāda veida koordinācijas un saskaņošanas pasākumus, kas, kļūstot par standartizācijas instrumentu, skolu līmenī varētu kavēt vispārējo mērķu īstenošanu, proti, jaunradi un uzņēmējdarbībai vajadzīgo īpašību ieaudzinašanu. Komiteja uzskata, ka pieredzes apmaiņa skolu attīstības jomā sniegtu labumu gan dalībvalstīm un vietējām un reģionālajām pašvaldībām, gan pašām skolām, un norāda, ka šajā ziņā ļoti lietderīgas bija un ir Eiropas programmas, it īpaši Comenius un iepriekšējā programma ARION;

27. piekrīt Padomes viedoklim, ka skolām jāattīstās kā “izglītošanās vietām” ⁽³⁾, kas pašas vērtē savu darbu un izvirza jaunus mērķus, atkarībā no dalībvalsts konstitucionālajiem noteikumiem iesaistoties vietējās pašvaldības izglītības politikā un piedaloties tās veidošanā. Tas nozīmē arī, ka jāpaplašina pedagogu iespējas nepārtraukti turpināt un papildināt izglītību. Šajā sakarā Komiteja atzinīgi vērtē arī skolas un pedagogus, kuri veido ciešus sakarus ar sabiedrības pārstāvjiem tuvākajā apkārtnē. Pēc Komitejas domām, reģionālajam un vietējam līmenim ir izšķiroša nozīme, lai nodrošinātu skolu pozitīvu attīstību.

⁽¹⁾ Michael Barber, Mona Mourshed “How the world's best-performing school systems come out on top”, McKinsey & Company, 2007. gada septembris.

⁽²⁾ COM(2008) 423.

⁽³⁾ OVC 300, 12.12.2007., 7. lpp.

Saistībā ar paziņojuma 4. punktu “Skolotāji un skolas darbinieki”

28. piekrīt Komisijas viedoklim, ka skolotājiem ir svarīga nozīme Lisabonas stratēģijas mērķu īstenošanā. Komiteja uzskata, ka īpaša uzmanība jāvelta skolotāju sākotnējai izglītībai, kas no pedagoģiskā un profesionālā viedokļa ir kvalitatīvi augstvērtīga un paredz arī praksi skolās;

29. rosina palielināt skolotāju mobilitāti izglītības un tālākizglītības jomā. Skolotāji, kas guvuši pieredzi citās Eiropas valstīs, spēs skolniekiem uzskatāmi stāstīt par Eiropas tradīciju un kultūru daudzveidību, kā arī iemācīs viņiem cienīt kopīgās vērtības;

30. uzskata, ka skolotāju izglītības, kvalifikācijas celšanas un tālākizglītības jomā uzmanība jāvelta arī citiem aspektiem. Piemēram, interneta un ar to saistīto jauninājumu izmantošana ir mainījusi mācīšanās paradumus, tāpēc skolotāju tēlam un viņu pašuztverei ir jāmainās. Skolotājiem jābūt elastīgiem, viņiem laikus jāiepazīstas ar jaunām attīstības tendencēm un pārmaiņām izglītības jomā. Skolotājiem, sociālajiem darbiniekiem, jaunatnes audzinātājiem un daudziem citiem pedagoģiskās jomas darbiniekiem ir jāsadarbojas un jācenšas izprast vienam otra darba specifiku. Skolotāju izglītības, kvalifikācijas celšanas un tālākizglītības procesā īpaša uzmanība jāvelta kolektīvam darbam. Vienlīdz svarīga ir arī sakaru veidošana un sadarbība ar kolēģiem citās skolās;

31. ierosina apsvērt arī pusprofesionālu papildu pasākumu nozīmi. Piemēram, dažos reģionos darbojas “mācību konsultanti” (*Learning Coach*), kuri palīdz skolēniem ar īpašām vajadzībām. Iespējams, ka šādu modeļi varētu ieviest arī citās izglītības sistēmās;

32. uzskata, ka Komisijas priekšlikumam par darbā pieņemšanas procedūras uzlabošanu ir jāvelta īpaša uzmanība. Paziņojuma 4.4. punktā Komisija rosina mērķtiecīgi piesaistīt

kvalificētus pretendētus un pastāvīgi atbalstīt viņus apmācības periodā un karjeras laikā, un Komiteja šādu pieeju atbalsta;

33. piekrīt Komisijas viedoklim, ka skolu vadītājiem tiek izvirzītas arvien augstākas prasības. Vietējās un reģionālās pašvaldības to apzinās un, cenšoties minēto uzdevumu veikšanai piesaistīt kompetentus vadītājus, tās mēģina panākt, ka skolas veidojas par pievilcīgām darba vietām skolu direktoriem;

34. uzskata, ka turpmākās sadarbības gaitā ir svarīgi sākt vispārējas debates par skolu vadītāju nozīmi, uzdevumiem un prasmēm, kas viņiem vajadzīgas. Šajā saistībā svarīga ir arī pieredzes apmaiņa, lai iepazītos ar paraugpraksi tādā jomā kā skolu vadītāju pieņemšana darbā;

Saistībā ar Komisijas priekšlikuma 5. punktu “Nobeigums”

35. vēlētos atbalstīt Komisijas ierosināto sadarbību. RK vēlreiz uzsver, ka sadarbībai galvenokārt jāizpaužas kā tiešai pieredzes apmaiņai starp dalībvalstu iestādēm, kas atbildīgas par izglītības politikas īstenošanu. Komiteja uzskata, ka paziņojuma nobeiģumā Komisijas minētie uzdevumi, proti, rakstītprasmes un lasītprasmes uzlabošana, pirmsskolas iestāžu pieejamības uzlabošana un skolotāju izglītības nostiprināšana patiešām ir jāveic nekavējoties. Komiteja rosina paplašināt un atvieglot ES līdzekļu piešķiršanas iespējas, lai tos varētu novirzīt to metožu izmēģināšanai un izplatīšanai, par kuru lietderību pārliecinājušās vietējās pašvaldības un reģioni — vienmēr ievērojot principu, ka vienā reģionā izstrādātu modeļu ieviešana citos reģionos jāveic ļoti piesardzīgi kultūras un sociālo atšķirību dēļ un tā pieļaujama, ja vietējās varas pārstāvji pieņemuši apzinātu lēmumu un tai nepārotami piekrituši;

36. Komiteja pateicas Komisijai par paziņojumā iekļautajām ierosmēm un lūdz turpmākajā apspriešanas gaitā ņemt vērā iepriekš minētās piezīmes.

Briselē, 2008. gada 27. novembrī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs
Luc VAN DEN BRANDE

Reģionu komitejas rezolūcija par finanšu krīzi

(2009/C 76/13)

REĢIONU KOMITEJA,

1. **pauž bažas** par finanšu krīzes nopietnām sociālām sekām un tās ietekmi uz ekonomiku kopumā, bet jo īpaši par tās ietekmi uz teritorijām un iedzīvotājiem; tādēļ **aicina** izlēmīgi rīkoties, lai sekmētu pieprasījumu tautsaimniecībā un pasākumus mazo un vidējo uzņēmumu atbalstam, kā arī atbalstīt vietējās un reģionālās pašvaldības nolūkā saglabāt kohēziju un būtiskas investīcijas infrastruktūras attīstības projektos;

2. pilnībā **atbalsta** mērķi izveidot drošu vienoto finanšu tirgu Eiropas Savienībā, pamatojoties uz augstām pārskatāmības prasībām un mūsdienu prasībām atbilstošu un augsta līmeņa uzraudzības sistēmu atbilstošos pārvaldības līmeņos; **uzsver**, ka būtu jāizvairās no pasākumiem un regulējuma, kas kavē finanšu tirgus darbību, un jāpieliek kopīgas pūles, lai garantētu drošu un pārdomātu finanšu pārvaldību ar mērķi atjaunot ticību ekonomikā;

Attiecībā uz ES iniciatīvām, kas paredzētas finanšu krīzes pārvarēšanai un tās radīto problēmu risināšanai, Reģionu komiteja:

3. **atbalsta** Eiropadomes 2008. gada 15. un 16. oktobra sanāksmē panākto vienošanos, kas ir priekšnoteikums uzticības finanšu tirgiem atjaunināšanai, un uzskata, ka tās pieņemtie lēmumi, neraugoties uz izmaksām, ko tie rada budžetam un nodokļu maksātājiem, ir nozīmīgs solis ceļā uz ticības atjaunošanu finanšu nozarē un krīzes seku ierobežošanu ekonomikā;

4. **atbalsta** ES lēmumu Eiropas Savienības teritorijā palielināt minimālo garantijas apjomu iedzīvotāju noguldījumiem, **atzinīgi vērtē** to kā atbilstošu pasākumu, lai pasargātu ES iedzīvotāju uzkrājumus un atjaunotu ticību banku sistēmai īsā laika posmā, neradot ne papildu izmaksas nodokļu maksātājiem, ne konkurences traucējumus, un atbalsta mērķi novērst ES lielāko banku bankrotu;

5. **atzinīgi vērtē** dalībvalstu paziņojumu par 30 miljardu *euro* piešķiršanu ar Eiropas Investīciju bankas starpniecību, lai palīdzētu Eiropas mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, un apliecinā, ka tas ir tikai pirmais solis ekonomikas atbalstam;

6. **uzsver** Eiropas Sociālā fonda un programmu, kuras paredzētas pašreizējās krīzes negatīvo seku mazināšanai, nozīmīgumu un aicina Eiropas Komisiju izskatīt iespējas pielāgot šobrīd izmantotos instrumentus pašreizējiem apstākļiem, ieskaitot Eiropas Globalizācijas pielāgošanas fonda darbības pārskatīšanu, lai palielinātu šā instrumenta funkcionalitāti;

7. **atbalsta** Komisijas nesenas iniciatīvas, kas paredzētas, lai grozītu direktīvas, kas regulē finanšu tirgus, īpašu uzmanību pievēršot uzraudzības pasākumiem, riska pārvaldībai un krīzes pārvaldībai, un **aicina** EK ņemt vērā vietējo un reģionālo pašvaldību būtisko lomu;

8. **uzstājīgi aicina** Eiropas Komisiju izvirzīt priekšlikumu direktīvai, ar kuru tiktu saskaņota informācija, ko finanšu iestādes sniedz par finanšu produktiem, nosakot pienākumu klasificēt saistītos riskus viegli saprotamā veidā, vienkāršojot līgumus un izvirzot tiešas un nepārprotamas pārskatāmības prasības attiecībā uz banku pakalpojumiem;

9. **aicina** Eiropas Komisiju sekmēt vienošanos par rīcības kodeksu, lai nodrošinātu, ka finanšu iestāžu darbība peļņas gūšanas nolūkā nav pretrunā ar vispārējām sabiedrības interesēm;

10. **norāda**, ka finanšu krīzes sekas ekonomikā nedrīkst mainīt ES noteiktās ilgtermiņa politiskās prioritātes, proti: atbalstu vairāk un labākām darba vietām, pētniecības un inovācijas sekmēšanu, konkurētspējas uzlabošanu, teritoriālās kohēzijas pastiprināšanu un cīņu pret globālas sasilsanas cēloņiem un sekām;

11. **aicina** Eiropas Komisiju uzmanīgi uzraudzīt stāvokli personu parādu jomā, īpaši pievēršoties kreditkaršu parādiem, kas ir iemesls strauji pieaugošam neizpildītu debitoru saistību apjomam;

12. **atbalsta** augsta līmeņa grupas izveidi jautājumos par Eiropas finanšu tirgus uzraudzības struktūru un atzīmē, ka tajā ietilpst finanšu iestāžu, valstu finanšu ministriju, banku un nozares eksperti; **diemžēl** *De Larosière* grupā nav pārstāvētas vietējās un reģionālās pārvaldes iestādes, tādēļ **uzstājīgi lūdz** tajā iekļaut Reģionu komitejas pārstāvi;

13. **aicina** izveidot atbilstīgu tiesisko pamatu, tostarp efektīvas noteikumu sistēmas un tiesību aizsardzības līdzekļus;

14. **aicina** rūpīgi izvērtēt starptautisko finanšu sistēmu, palielinot finanšu darījumu pārredzamību, pārskatot finanšu iestādēm piemērojamos piesardzības vai grāmatvedības uzskaites standartus, pastiprinot vadības atbildību un ierobežojot tādas noteikumus, kas sekmē pārlietu liela riska uzņemšanos (piem., vērtspapīrizācija, atlidzinājuma politika); visbeidzot, **uzstāj**, ka ir nepieciešama labāka saskaņošana starp dažādām valstu uzraudzības iestādēm jautājumos par starptautisku finanšu koncernu uzraudzību.

Finanšu sistēmas vietēja līmeņa aspekti

15. **atgādina**, ka vietējas un reģionālās pašvaldības ir atbildīgas par vienu trešdaļu valsts izdevumu un divām trešdaļām publisko investīciju ES, un tādēļ ir uzskatāmas par krīzes risināšanas un ekonomiskās izaugsmes saglabāšanas aktīviem dalībniekiem. Tādēļ uzsver, ka ir jāatbalsta vietējās un reģionālās pašvaldības, lai tās varētu veikt investīcijas, piemēram, infrastruktūru jomā, un lai novērstu bīstamu attīstības spirāli, ko rada investīciju trūkums: darbavietu zaudēšana, kredītu trūkums un atkal investīciju trūkums;

16. **uzsver**, ka finanšu krīze tieši skar vietējās un reģionālās pašvaldības, jo daudzās valstīs krājbankas veidotas tieši reģionos; minētās pašvaldības darbojas vietējiem iedzīvotājiem un uzņēmumiem vistuvākajā līmenī un sniedz ieguldījumu ekonomiskajā, sociālajā un teritoriālajā kohēzijā, būdamas uzņēmējdarbības uzsākšanas un mazo un vidējo uzņēmumu virzītājspēks;

17. tādēļ **aicina** Padomi, Komisiju un dalībvalstis atzīt vietējā un reģionālā līmeņa būtisko nozīmi publisko finanšu starpnieku darbībā; **aicina** konsultēties ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām ES finanšu sistēmas jaunas struktūras izstrādes un ieviešanas procesā, lai garantētu gan augšupēju, gan lejupēju pieredzes apmaiņu un zinātnības nodošanu vispārējās ekonomikas, MVU un iedzīvotāju interesēs.

Konkurences politika

18. **atzinīgi vērtē** Komisijas paziņojumu par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu pasākumiem, kas veikti attiecībā uz finanšu iestādēm saistībā ar pašreizējo globālo finanšu krīzi, un **aicina** Eiropas Komisiju cieši uzraudzīt 87. panta 3. punkta b) apakšpunktā paredzētā valsts atbalsta ietekmi uz atsevišķām bankām, lai nodrošinātu, ka tiek saglabāts nepieciešamais atbalsta minimums un tiek novērsta konkurences kropļošana (¹);

19. **atzinīgi vērtē** vienošanos par noguldījumu minimālo garantiju 50 000 EUR apmērā un aicina ieviest atbilstošus fiskālus veicināšanas līdzekļus, kas nodrošina iespēju līdz minimumam samazināt konkurences traucējumus un garantēt vienādus nosacījumus visām finanšu nozares iestādēm. Minētie pasākumi ir svarīgi, lai atgūtu iedzīvotāju uzticību finanšu sistēmai;

20. **iesaka** pārskatīt reitinga sistēmu, lai izveidotu vienkāršus kodus un/vai kategorijas, kas palīdzētu atšķirt bankas, kuru investīciju portfelis veidots piesardzīgi, no tām, kuras uzņemas riskantus darījumus; **uzskata**, ka minētā mērķa sasniegšanai būtu ļoti lietderīgi izveidot Eiropas Kredītreitingu aģentūru;

(¹) COM(2008/C 270/02) — 25.10.2008.

21. **atbalsta** Eiropas Komisijas centienus novērst visus traucējumus iekšējā finanšu tirgū (2007. gada 31. janvāra Ziņojums par banku pakalpojumiem privātpersonām), novērst tā fragmentāciju atsevišķās valstīs, kā arī atšķirības peļņas maržas noteikšanā, cenu noteikšanas un pārdošanas praksē, kā arī informācijas asimetriju. **atbalsta** Eiropas Komisijas mērķi pabeigt tāda kopēja finanšu tirgus izveidi, kas ir pārskatāmāks, stabilāks un labāk spēj pielāgoties globālām problēmām.

Ar budžetu saistīti jautājumi

22. **atgādina**, ka vietējās un reģionālās pašvaldības ir galvenās politikas un budžeta jomas dalībnieces, kas risina uzdevumus un problēmas, kas Eiropā būs būtiskas turpmākajos gadu desmitos;

23. **uzsver**, ka līdz ar finanšu krīzi un tās negatīvo ietekmi uz ekonomisko izaugsmi un nodarbinātību palielināsies pieprasījums pēc palīdzības, sociālā atbalsta, sabiedrisko pakalpojumu tarifu atvieglojumiem, un tieši vietējās un reģionālās iestādes ir pirmās, kas risina minētās problēmas;

24. **vērš uzmanību** uz to, ka paredzama finanšu nosacījumu pasliktināšanās ekonomikas dalībniekiem, tostarp vietējām un reģionālajām iestādēm, kas attiecīgi var ietekmēt viņu spēju aizņemties līdzekļus jaunām investīcijām;

25. **lūdz** pievērst īpašu uzmanību vietējo un reģionālo pašvaldību finansēšanas iespējām un aicina tām piešķirt pienācīgu atbalstu apstākļos, kad palielinātas finansēšanas izmaksas un parādu slogs apdraud savlaicīgu tādu citkārt drošu projektu īstenošanu, kuri ir nozīmīgi gan reģioniem, gan ES ekonomikai kopumā;

Kohēzijas politika

26. **aicina** pašreiz ieviest elastīgu pieeju struktūrfondu izmantošanai un turklāt aicina noteikt papildu laiku struktūrfondu mobilizēšanai, palielinot to no pārskata gada plus 2 (N+2) līdz pārskata gadam plus 3 (N+3), lai nepieļautu, ka kvalitatīvi projekti, kas sniegtu efektīvus risinājumus, nevajadzīgi tiek pakļauti riskam zaudēt ES finansējumu;

27. **aicina** finanšu iestādes, Eiropas iestādes un bankas piešķirt pietiekamu finansējumu un/vai garantijas investīcijām infrastruktūrās, kā arī inovatīvos projektos, kuru kvalitāte ir pierādīta un kuri sniedz ieguldījumu konkurētspējas un efektīvātes nodrošināšanā; **uzstāj**, ka ir jāizvērtē fakts, ka minēto investīciju savlaicīga neveikšana ne tikai nelabvēlīgi un tieši ietekmēs attiecīgās teritorijas un MVU, bet tām būs arī negatīvas sekas uz ES rūpniecību, tādējādi ietekmējot ekonomisko izaugsmi un apdraudot vērtīgu darbavietu pastāvēšanu;

28. **prasa**, lai vietējo un reģionālo pašvaldību līdzfinansēšanas kvotas, tāpat kā Eiropas Reģionālās attīstības fonda un Eiropas Sociālā fonda kvotas, kas noteiktas rīcības programmās, netiktu ņemtas vērā dažādu valstu Stabilitātes pakta mērķos. Tādējādi vietējās pašvaldības varēs īstenot projektus, lai veicinātu vietējās tautsaimniecības un darba tirgus attīstību un izaugsmi, nebūdamas pakļautas atsevišķās valstīs noteiktajiem ierobežojumiem tām vietējām pašvaldībām, kas neievēro minēto pakta (aizņēmumu iesaldēšana, nepieņemšana darbā un valsts resursu samazināšana);

29. **rosina** veidot RK un EIB ciešāku partnerību atbilstoši tās mērķim nostiprināt ekonomisko un sociālo kohēziju, kā paredzēts EK Līguma noteikumos, precīzāk, tā Protokolā Nr. 28 par ekonomisko un sociālo kohēziju;

30. **atbalsta** EIB paziņotos reformu pasākumus šādās jomās: piekļuves aizdevumiem procedūras vienkāršošana; aizdevumu attiecināšana uz nemateriālajiem ieguldījumiem (licences, pētniecība utt.); riska sadale starp EIB un bankām; MVU piešķirto finanšu priekšrocību pārredzamība; **aicina** nostiprināt EIB iespējas iejaukties infrastruktūras projektos, jo īpaši, izmantojot ilgtermiņa investīciju fondus, lai palielinātu EIB ietekmi; **ierosina** izstrādāt tādu mehānismu EIB iesaistīšanai, kas būtu līdzīgs MVU atbalsta mehānismiem, kuri paredzēti, lai palielinātu

vietējo un reģionālo pašvaldību iespējas līdzfinansēt ar teritoriālo kohēziju saistītus projektus.

Ilgtermiņa Eiropa

31. **apliecina** RK apņemšanos sasniegt mērķus klimata jomā un pauž cerību, ka attiecīgie mērķi tiks sasniegti, neraugoties uz ekonomiskajām grūtībām; tādēļ, ir jāveic nepieciešamie pasākumi, lai mobilizētu Eiropas investīcijas atjaunojamās enerģijas tehnoloģijās ar finansēšanas programmu (transporta, ēkas utt.) palīdzību, kā arī finansējot pētniecību, jo īpaši MVU;

32. **atkārtoti apliecina** savu apņemšanos veicināt dinamisku ilgtermiņa ekonomisko izaugsmi stabila Eiropas sociālā modeļa ietvaros, energoefektivitāti un ietekmes uz vidi mazināšanu; **uzsver**, ka minēto mērķu nozīmīgumu nedrīkst mazināt ne ES, ne valstu, ne vietējā un reģionālā mēroga darbībā pat pašreizējos ārkārtas apstākļos; **gluži pretēji**, uzstājīgi aicina visas par minētajām jomām atbildīgās personas uzņemties vadošu lomu un riskus pārvērst par iespējām, atbalstot pētniecību un ieguldījumus efektīvās tehnoloģijās, kas nodrošinātu ekonomikas ilgtermiņa atlabšanu un ilgtermiņa praksi vides jomā;

33. **uztic** savam priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Eiropas Komisijai, Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Savienības prezidentvalstij Francijai.

Briseļē, 2008. gada 27. novembrī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs
Luc VAN DEN BRANDE

Reģionu komitejas rezolūcijas projekts par tematu "Reģionu komitejas prioritātes 2009. gadam, pamatojoties uz Eiropas Komisijas Likumdošanas un darba programmu"

(2009/C 76/14)

POLITISKĀS PRIORITĀTES

REĢIONU KOMITEJA

1. **uzsver** jaunu pasākumu, kas Eiropas Savienība veicina strukturālas reformas, nozīmi, lai rastu risinājumus pašreizējās finanšu krīzes un tās ietekmes uz Eiropas un pasaules ekonomiku pārvarēšanai; **uzskata**, ka, lai arī neatliekami pasākumi ir svarīgi, lai Eiropai īstermiņā palīdzētu pārvarēt pašreizējo krīzi, ir nepieciešami ilgtermiņa pasākumi, lai radītu arī ilgtspējīgas darba vietas un veicinātu izaugsmi, nodrošinātu kvalitatīvu infrastruktūru un publisko transportu un tādēļ īpaši svarīga nozīme ir investīcijām energoefektīvās tehnoloģijās.

2. šajā sakarā **vērš uzmanību** uz savu īpašo Rezolūciju par finanšu krīzi, kurā norādīti galvenie Eiropas, valstu, reģionālajā un vietējā līmenī veicamie pasākumi, lai risinātu ar finanšu krīzi saistītos jautājumus un, cik iespējams, ierobežotu tās nelabvēlīgo ietekmi;

3. **atzinīgi vērtē** skaidri izteikto vēlmi un priekšlikumus stiprināt Eiropas Savienības teritoriālo dimensiju un tās demokrātisko raksturu, **vērš uzmanību** uz savu nodomu turpināt attīstīt Reģionu komitejas politisko un institucionālo lomu Kopienas lēmumu pieņemšanas procesā un paziņo par baltās grāmatas par daudzlīmeņu pārvaldību izstrādi, ar kuru tā iepazīstinās 2009. gadā;

4. **atkārtoti apstiprina** nodomu cieši sekot ES budžeta pārskatīšanai, lai veicinātu ES politiku labāku integrāciju un koordināciju teritoriālajā līmenī un **aicina** šajā procesā atspoguļot visu pārvaldības līmeņu vajadzības un uzlabot ES pasākumu kvalitāti, vienlīdzību, stabilitāti, atpazīstamību un vienkāršību. Tādēļ Komiteja **ierosina** budžeta plānošanas periodu saskaņot ar Eiropas vēlēšanu ciklu, pamatojoties uz 5+5 formulu, sniegt efektīvu atbalstu mazāk attīstītajiem reģioniem, lai veicinātu to attīstību, nodrošināt, lai budžets nākotnē labāk atspoguļotu visas ES kompetences, un izvairīties no ES politiku nodošanas atpakaļ valstīm, jo šāda pieeja apdraudētu Eiropas integrācijas projekta efektivitāti (¹);

Vairāk darba vietu un lielāka izaugsme

5. **uzsver** nepieciešamību īstenot uzticības veicināšanas pasākumus, lai atgūtu ES iedzīvotāju uzticēšanos, jo tie saskaras ar tādām problēmām kā nenoteiktība un liels spiediens darba vietā, mainīgas enerģijas cenas, finanšu nestabilitāte un zaudēta uzticība banku jomai, un **atgādina**, ka ir arī jāapsver mehānismi, ar kuru palīdzību varētu nākotnē izvairīties no šādām krīzēm;

6. **uzsver** nepieciešamību iedzīvotāju un nākamo paaudžu interesēs veicināt ilgtspējīgu attīstību, **atgādina** sociālas Eiropas svarīgumu un **uzsver**, ka šajās jomās nevajadzētu samierināties ar kompromisu, bet gan, tieši pretēji, ES un dalībvalstīm, kā arī reģionālā un vietējā līmeņa politiskajiem spēkiem jāsteno kopīgi centieni, tostarp mazāk stingri piemērojot regulas par dalībvalstīm noteikto deficīta līmeni. Tādēļ Eiropas Savienībai būtu jāturpina rosināt vietējās un reģionālās pašvaldības tiekties uz šiem mērķiem, veicot vērienīgas ilgtermiņa investīcijas izglītībā, apmācībā, pētniecībā un jauninājumos, kā arī kvalitatīvas infrastruktūras, publiskā transporta tīklu attīstīšanā un ieguldījumiem energoefektīvās tehnoloģijās;

7. **atzinīgi vērtē** Eiropadomes lēmumu nodrošināt atbalstu ekonomikas jomai, lielāku uzmanību pievēršot ilgtermiņa vajadzībām, piemēram, energoefektivitātei un inovatīvām "tirām" tehnoloģijām, kā arī pasākumiem, kuru mērķis ir vienkāršot un samazināt administratīvo slogu, lai nodrošinātu tiesību aktu labāku izstrādi;

8. **atbalsta** atkārtoti uzsāktu ES stratēģiju izaugsmei un nodarbinātībai pēc 2010. gada, kuras mērķis ir, ņemot vērā krīzi un Eiropas līmenī īstenojot kopīgus centienus, radīt jaunas darba vietas, apvienot publiskās investīcijas, atbalstu pētniecībai, inovācijām, ilgtspējīgām tehnoloģijām un MVU, veicināt visaptverošu sociālo dialogu, pārdomātu finanšu regulējumu, tirdzniecības noteikumus, kas nepieļauj protekcionismu, un ciešu sadarbību Eiropas Savienībā fiskālās un monetārās politikas jautājumos;

9. **uzsver** nepieciešamību īstenot starp visiem pārvaldības līmeņiem saskaņotus pasākumus, lai sniegtu atbalstu MVU, fundamentālos pētījumus ciešāk saistītu ar lietišķiem pētījumiem un atbalstītu sadarbību ar privāto sektoru ar mērķi veicināt jauninājumus un vadošo lomu tehnoloģiju jomā; Komiteja atzinīgi vērtē pasākumus, kuru mērķis ir veicināt un atbalstīt radošumu un iniciatīvas jauninājumu jomā, it īpaši tās, kas veicina augstskolu un uzņēmumu sadarbību, jo jauninājumi un radošums ir galvenais virzītājspēks, kas sekmē pārmaiņas reģionos un to konkurētspēju, kas savukārt veicina dzīves kvalitātes uzlabošanu un ekonomisko kohēziju;

10. **atgādina**, ka ir būtiski apzināties vietējo un reģionālo pašvaldību kā publisko investoru un pasūtītāju nozīmi, un **uzsver**, ka minētajām pašvaldībām, uzņēmumiem un augstskolām ir svarīga nozīme, lai Eiropas Savienībā izveidotu sakaru dibināšanas un klasteru aktīvu politiku;

11. **pauž pārliecību**, ka ieguldījumi jaunatnē ir būtiski, lai sasniegtu Eiropas Savienības mērķus nodarbinātības un jauniešu sociālās iekļautības jomā;

(¹) RK atzinums par tematu "Eiropas budžeta reforma. Pārmaiņas Eiropā" CDR 16/2008 fin, ziņotāji: Van den Brande kgs un Delebarre kgs.

12. **aicina** nodrošināt vienlīdzīgas iespējas nodarbinātības jomā un īpašu uzmanību veltīt vecāka gadagājuma cilvēku iespējamajam ieguldījumam, jo viņu rīcībā ir noderīgas zināšanas produktu un sistēmas uzlabošanas jautājumos;

13. **atzinīgi vērtē** faktu, ka Eiropas Komisija Eiropadomes pavasara sanāksmē iepazīstinās ar ES demogrāfiskās nākotnes novērtējumu un **aicina** Komisiju apsvērt, kā vislabāk ņemt vērā novecojošas sabiedrības vajadzības. Komiteja **vērš uzmanību** uz to, ka, analizējot demogrāfijas tendences reģionu, pilsētu un pašvaldību līmenī, būtu jāpiemēro diferencētāka pieeja, ņemot vērā reģionu dažādību un tajos notiekošās migrācijas plūsmas, un **uzsver**, ka, ņemot vērā sociālo programmu "Iespējas, pieejamība un solidaritāte", mazāk aizsargātu iedzīvotāju grupām jāvelta īpaša uzmanība un šajā jomā jāīsteno mērķtiecīgi pasākumi;

14. **aicina** pārskatīt Eiropas globalizācijas pielāgošanas fonda (GPF) darbību, lai minētais instruments kļūtu efektīvāks; šo mērķi varētu sasniegt, nosakot elastīgākus GPF sliekšņus, kas ļautu šo finansējumu izmantot kopīgi ar citiem ES finanšu instrumentiem, ko piemēro masveida atlaišanas gadījumos, un palielinātu GPF budžetu no 500 miljoniem EUR līdz 1 miljardam EUR;

15. **norāda**, ka iedzīvotāju interesēs, it īpaši ņemot vērā finanšu krīzi, ir būtiski garantēt augstas kvalitātes sabiedrisko pakalpojumus un tādēļ **pauž bažas**, ka Komisijas darba programmā nav analizēta pašreizējā situācija, kam raksturīga juridiskā nenoteiktība no vietējo un reģionālo pašvaldību viedokļa, kas bieži sniedz šādus pakalpojumus;

Kohēzija

16. **pauž nožēlu**, ka Eiropas Komisijas darba programmas prioritātes neatspoguļo kohēzijas politikas nozīmi, neskatoties uz šīs politikas jomas finansiālo un politisko nozīmi, kas to padara par vienu no ES galvenajiem mērķiem. Komiteja **atbalsta** plašu debašu par kohēzijas politikas nākotni īstenošanu ES budžeta pārskatīšanas procesā, lai šo nozīmīgo politiku saliedētu ar tās galveno mērķi, proti, ES teritoriju saskaņotu attīstību, t.i., ekonomisko, sociālo un teritoriālo atšķirību samazināšanu to vidū; tādēļ RK **pauž cerību**, ka pēc 2009. gada konsultācijām par Zaļo grāmatu teritoriālās kohēzijas jomā tiks izstrādāta Baltā grāmata par teritoriālo kohēziju;

17. **atgādina**, ka, īstenojot vērienīgu kohēzijas politiku, kam raksturīgi nopietni centieni teritoriālās kohēzijas mērķu sasniegšanai īstenot konkrētus pasākumus, varēs konsolidēt Eiropas integrācijas procesu un risināt turpmākās problēmas, ar kurām saskarsies visi Eiropas reģioni; tādēļ Komiteja **uzskata**, ka jāpiemēro elastīga pieeja līdzekļu piešķiršanā, lai strukturālās kohēzijas instrumentus pielāgotu vietējā un reģionālajā līmenī pastāvošo situāciju daudzveidībai;

18. **uzsver**, ka kohēzijas politika ir kļuvusi par vienu no lielākajām Eiropas Savienības veiksmēm. Ir pierādīts tās sviras efekts uz reģionālo attīstību. Pamatojoties uz pozitīvo pieredzi, 2009. gadā ir jāpaplašina ideju apmaiņa un sadarbība attiecībā uz jaunām reģionālās politikas pieejām un modeļiem; **ierosina** sadarboties ar Eiropas Komisiju, lai šāda veida pasākumiem nodrošinātu piemērotus mehānismus; **uzsver**, ka minētajā nolūkā Reģionu komitejas organizētajā Pilsētu un reģionu sammitā, kas notiks 2009. gada 5.–6. martā Prāgā, kā arī 2009. gada OPEN DAYS pasākumā (6.–9. oktobrī) norisināsies tālākas debates par kohēzijas politikas nākotni;

19. **uzsver**, ka teritoriālā sadarbība ir būtisks priekšnoteikums, lai sasniegtu teritoriālās kohēzijas mērķi; **tādēļ atgādina**, ka jaunajam juridiskajam instrumentam "Eiropas teritoriālās sadarbības grupa" (ETSG) ir liels potenciāls minētajā jomā. Tādēļ dalībvalstīm vajadzētu veikt visus vajadzīgos pasākumus regulas noteikumu īstenošanai;

Par klimata pārmaiņu efektīvu novēršanu un par ilgtspējīgu Eiropu

20. **mudina** Eiropas Komisiju turpināt neatlaidīgi politiski koncentrēties uz enerģētikas un klimata pārmaiņu politiku, nodrošinot vietējo un reģionālo pašvaldību efektīvu iesaistīšanos tiesību aktu izstrādē un īstenošanā;

21. **noteikti atbalsta** ES nozīmīgu lomu sarunās par ANO Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām 2009. gadā Kopenhāgenā, lai vienotos par jauniem pasākumiem siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanai, sākot ar 2012. gadu;

22. **ierosina** klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos tām izvirzīt par prioritātēm debatēs par ES budžeta pārskatīšanu; **aicina** arī savstarpēji pielāgot teritoriālās kohēzijas un klimata pārmaiņām veltītus pasākumus, galvenokārt, izmantojot pašreizējos finanšu instrumentus;

23. **uzsver**, ka reģioni ir nozīmīga būtiska saikne starp valsts un vietējiem energoefektivitātes plāniem un atjaunojamās enerģijas izmantošanas veicināšanu, un uzskata, ka bez reģionu atbalsta dalībvalstis, iespējams, nevarēs izpildīt saistības par siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšanu līdz 2020. gadam; **uzsver**, ka sarunām par post Kioto starptautisku klimata nolikumu būtu jākoncentrējas gan uz visaptverošu politiku un tās īstenošanu, gan uz emisiju mērķiem; **atkārtoti apliecina** atbalstu tādām iniciatīvām kā Pilsētas mēru pakts un **ierosina** to papildināt ar reģionu tiešu iesaistīšanu;

24. **atkārtoti apliecina** apņemšanos apturēt bioloģiskās daudzveidības zudumu un izsaka cerību, ka Eiropas Komisijas termiņa vīdusposma pārskats par ES bioloģiskās daudzveidības rīcības plānu piešķirs tam jaunu impulsu;

25. **noteikti ierosina** veicināt lauku attīstības politikas un citu ES politikas jomu, jo īpaši kohēzijas politikas, sinerģiju; **lūdz** Eiropas Komisijai analizēt pasaules ekonomiskās krīzes sekas lauksaimniecības produktu tirgos un lauku nozarē, lai noteiktu piemērotus pasākumus lejuplīdes novēršanai minētajā nozarē un neatkarības saglabāšanai pārtikas jomā;

26. **atgādina** par savu lūgumu pēc sniegtā ieguldījuma Komisijas rīcības plānā jūrniecības jomā loģiskā secībā tikt iesaistītai turpmākajā darbā, izstrādājot un īstenojot Eiropas Savienības jauno integrēto jūrniecības stratēģiju;

27. **atzinīgi vērtē** Komisijas veiktos pasākumus “zaļā transporta” jomā; **atkārtoti uzsver** to atbalsta pasākumu nozīmīgumu, ar kuriem mazina transporta ietekmi uz vidi, piešķirot prioritāti jūras transporta politikai un vērienīgam rīcības plānam par mobilitāti pilsētās;

28. **atzinīgi vērtē** Eiropas Komisijas nodomu piešķirt jaunu impulsu Eiropas transporta tīklu projektiem; **norāda**, ka vietējā un reģionālā līmeņa bažas ne tikai jāņem vērā, bet Eiropas mērogā jākoordinē vietējie, reģionālie un valsts plānošanas instrumenti, lai optimizētu Eiropas transporta tīklus;

Par iedzīvotājiem tuvāku Eiropu

29. **uzsver** savu kā galvenās iestādes nozīmi Eiropas Savienības saziņā ar iedzīvotājiem un **atgādina** Eiropas Komisijai, ka RK iespēja ar tās locekļu starpniecību tieši piekļūt Eiropas vietējām un reģionālajām pašvaldībām veido vērtīgu saziņas tīklu, ar kura palīdzību informēt iedzīvotājus par ES iespējām un uzklaut iedzīvotājus un viņu bažas; **atgādina** Eiropas Komisijai un dalībvalstīm, ka Eiropas dimensijas iekļaušana ikdienas darbā un saziņa saprotamā valodā ir Eiropas iestāžu un valsts, reģionālo un vietējo vēlētāju pārstāvju, kas atrodas iedzīvotājiem tuvākajā saziņas līmenī, kopīga atbildība;

30. **uzskata**, ka 2009. gada Eiropas Parlamenta vēlēšanas jāizmanto kā iespēja stiprināt decentralizētu Eiropas saziņas politiku, lai palielinātu informētību par Eiropas Savienības kopīgajām vērtībām, uzturot pastāvīgu dialogu ar Eiropas iedzīvotājiem un pierādot Eiropas integrācijas procesa pievienoto vērtību;

31. **uzsver**, ka RK turpinās censties, lai Eiropas līmenī labāk atzītu vietējo un reģionālo pašvaldību nozīmi brīvības, drošības un tiesiskuma telpas tālākā attīstībā, īpaši saistībā ar daudzgadu post Hāgas programmas izstrādi un īstenošanu; atbalsta integrētas un visaptverošas pieejas izveidi attiecībā uz migrāciju un patvērumu, jo tikai ar šādas pieejas palīdzību Eiropa panāks

stabilu un ilgtspējīgu imigrācijas politiku; minētajā nolūkā RK uzsver arī starpkultūru dialoga iniciatīvu nozīmīgumu; šajā sakarā atzinīgi vērtē jauno likumdošanas pasākumu grafiku, tā saukto Stokholmas programmu, kas vērsta uz Eiropas brīvības, drošības un tiesiskuma telpas stiprināšanu;

32. **atbalsta** terorisma un vardarbīgas radikalizācijas apkarošanas mērķi, lai veicinātu ES iedzīvotāju drošību, atzīstot, ka vietējās un reģionālās pašvaldības ir galvenās iestādes ES pretterorisma stratēģijas īstenošanā, un **uzsver** — lai šī cīņa būtu sekmīga, tai jānorisinās, pilnībā ievērojot pamattiesības un brīvības;

33. **atzinīgi vērtē** to, ka labāka regulējuma trešajā stratēģiskajā pārskatā tiks ziņots par trīs labāka regulējuma darba kārtības pamatelementiem — ietekmes novērtējums, vienkāršošana un administratīvā sloga mazināšana; **uzsver** savu nemītīgo ieguldījumu debatēs neatkarīgu dalībnieku augsta līmeņa grupā, kas sniedz konsultācijas par administratīvā sloga mazināšanu (Stoiber grupā), īpašu uzmanību veltot vietējo un reģionālo pašvaldību izmaksu samazināšanas pasākumiem; **turpina atbalstīt** kopīgas metodoloģijas piemērošanu administratīvā sloga novērtēšanā, īpaši ņemot vērā vietējo un reģionālo dimensiju, un **atkārtoti apliecinā** apņemšanos iesaistīties iestāžu sadarbībā, lai sasniegtu minētajā jomā izvirzītos mērķus;

34. **atkārtoti apliecinā**, ka subsidiaritātes un proporcionalitātes principu īstenošana likumdošanas procesā ir efektīvas un demokrātiskas daudzlīmeņu pārvaldības pamats, un **uzsver**, cik svarīgi ir veicināt subsidiaritātes kultūru ES iestādēs, kas sekmēs lēmumu labāku pieņemšanu;

Par spēcīgāku Eiropu pasaulē

35. **atkārtoti uzsver**, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām paplašināšanās procesā ir izšķirīga nozīme, un turpina sadarbību ar ES kandidātvalsti un iespējamo kandidātvalsti vēlētiem vietējiem un reģionālajiem pārstāvjiem;

36. **atzinīgi vērtē** Eiropas un Vidusjūras reģiona partnerības atkārtotu izvērsšanu, izveidojot Vidusjūras reģiona savienību, un **uzsver** vietējo un reģionālo pašvaldību nozīmīgo ieguldījumu tās īstenošanā; **paziņo**, ka ir izveidota Eiropas un Vidusjūras reģiona Vietējo un reģionālo pašvaldību asambleja (ARLEM), kas ir pastāvīga politiska struktūra, kura pārstāv vietējās un reģionālās pašvaldības ar mērķi tikt atzītai par “Barselonas procesa — Vidusjūras reģiona savienības” konsultatīvu struktūru;

37. **uzsver**, ka ir svarīgi līdzsvarot attiecības ar ES austrumu un dienvidu kaimiņvalstīm, un **atzinīgi vērtē** Austrumu partnerības iniciatīvu; **aicina** Eiropas Komisiju turpināt attīstīt reģionālās un teritoriālās sadarbības elementus Austrumu partnerībā;

38. **atzinīgi vērtē** to, ka Eiropas Komisija aizvien vairāk atzīst decentralizētas sadarbības metodes un pasākumus; **apņemas** 2009. gada beigās organizēt "ES decentralizētas sadarbības dienas", lai atvieglotu ES un attīstības valstu vietējo un reģionālo pašvaldību apmaiņu un politisko dialogu; **atzinīgi vērtē** informācijas apmaiņas foruma — "biržas" — izveidi, kas ļaus veikt saskaņošanu starp ES un attīstības valstu vietējām un reģionālajām pašvaldībām, kuru mērķis ir izstrādāt jaunus decentralizētas sadarbības projektus;

39. **atkārtoti uzsver** apņemšanos veicināt vietējo un reģionālo demokrātiju Eiropā un trešās valstīs; **uzsver** gatavību turpināt iesaistīties vēlēšanu uzraudzības misijās, kopā ar Eiropas Padomes Vietējo un reģionālo pašvaldību kongresu un **vēlas** ciešāk iesaistīties arī ar Eiropas Komisijas atbalstu organizētajās vēlēšanu uzraudzības misijās;

40. **uzdod** Komitejas priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Eiropas Komisijai, Eiropas Parlamentam, Padomei, pašreizējai ES prezidentvalstij Francijai un ES 2009. gada prezidentvalstīm Čehijai un Zviedrijai.

Briseļē, 2008. gada 27. novembrī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs
Luc VAN DEN BRANDE